

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

พระมหาวิชิตพงศ์ วชิรวังโส (ตาลอ่อน)

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2552

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง
จังหวัดสมุทรปราการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

พระมหาวิจิตรพงศ์ วชิรวังโส (ตาลอ่อน)

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง
จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ

ของ

พระมหาพรหมพงศ์ วชิรวังโส (ตาลอ่อน)

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2552

พระมหาธีรพงศ์ วชิรวังโส (ตาลอ่อน). (2552). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ เวนี กริทอง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกองค์ประกอบที่ศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการเลียนแบบเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 291 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane.1967: 886-887) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า:-

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นิสัยทางการเรียน (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{14})

2. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ปรากฏ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5)

3. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ปรากฏ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปยังองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) นิสยทางการเรียน (X_6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) การเลียนแบบเพื่อน (X_{14}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_8) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ปรากฏ ได้ร้อยละ 67.60

4. สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ปรากฏ จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ปรากฏ ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = -.122 + .272 X_{12} + .205 X_6 + .158 X_{13} + .141 X_{14} + .137 X_8 + .073 X_9$$

4.2 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ปรากฏ ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .258 X_{12} + .221 X_6 + .164 X_{13} + .149 X_{14} + .144 X_8 + .104 X_9$$

FACTORS AFFECTING LEARNING ADJUSTMENT IN LOWER SECONDARY
STUDY OF THE THIRD LEVEL, SECONDARY GRADES 1-3 STUDENTS AT
WISUTTIKASATTREE SCHOOL IN PHRAPRADAENG DISTRICT,
SAMUTPRAKARN PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

PHRAMAHAVAJIRAPONG TARN-AON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2009

Phramahavajirapong Tarn-aon. (2009). *Factors Affecting Learning Adjustment in Lower Secondary Study of the Third Level, Secondary Grades 1-3 Students at Wisuttikasattree School in Phrapradaeng District, Samutprakarn Province*. Master thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Waythanee Greethong, Asst. Prof. Dr. Pasana Chularut.

The purposes of this research were to study the factors affecting learning adjustment in lower secondary study of the third level, secondary grades 1-3 students at Wisuttikasattree School in Phrapradaeng District, Samutprakarn Province. The factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factors: class level, learning achievement, studying habits personality, and further learning oriented, second of them was family factor: interpersonal relationship between students and their family, guardian's supporting towards students and guardians' economic level and third of them was learning environmental factors: physical learning environment, interpersonal relationship between students and their teachers , interpersonal relationship between students and their peer groups and modeling of learning adjustment inside their peer groups.

The 291 samples were females of the third level, secondary grades 1-3 students at Wisuttikasattree School in Phrapradaeng District, Samutprakarn Province in academic year 2008. These students were stratified randomly from population with strata of class. The instrument was questionnaires of learning adjustment in lower secondary study of the third level, secondary grades 1-3 students at Wisuttikasattree School in Phrapradaeng District, Samutprakarn Province. The data was analyzed by using the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :-

1. There were significantly positive correlation between learning adjustment in lower secondary study of the third level and 10 factors; learning achievement (X_4), studying habits (X_6), personality (X_7), further learning oriented (X_8), interpersonal relationship between students and their family (X_9), guardian's supporting towards students (X_{10}), physical learning environment(X_{11}), interpersonal relationship between students and their teachers

(X_{12}), interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{13}) and modeling of learning adjustment inside their peer groups (X_{14}) at .01 level.

2. There were no significantly correlation between learning adjustment in lower secondary study of the third level and 4 factors ; class level : matthayom suksa I (X_1), class level : matthayom suksa II (X_2), class level : matthayom suksa III (X_3) and guardian's economic level (X_5).

3. The factors affecting on learning adjustment in lower secondary study of the third level at .01 level were 6 factors, ranking from the most affecters to the least affecters, interpersonal relationship between students and their teachers (X_{12}), studying habits (X_6), interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{13}) and modeling of learning adjustment inside their peer groups (X_{14}), further learning oriented (X_8), interpersonal relationship between students and their family (X_9). These 6 factors could predict learning adjustment in lower secondary study of the third level about percentage of 67.60.

4. The significantly predicted equation of learning adjustment in lower secondary study of the third level, secondary grades 1-3 students at Wisuttikasattree School in Phrapradaeng District, Samutprakarn Province at .01 level were as follows:

4.1 In term of row scores were:

$$\hat{Y} = -.122 + .272 X_{12} + .205 X_6 + .158 X_{13} + .141 X_{14} + .137 X_8 + .073 X_9$$

4.2 In term of standard scores were:

$$Z = .258 X_{12} + .221 X_6 + .164 X_{13} + .149 X_{14} + .144 X_8 + .104 X_9$$

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ของ
พระมหาวชิรพงศ์ วชิรวังโส (ตาลอ่อน)

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์)

(รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ส่วนสำคัญเป็นเพราะได้รับแนวคิด คำแนะนำ ข้อเสนอแนะให้แก้ไขข้อบกพร่องจาก รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง ประธานกรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และรองศาสตราจารย์ดร.อารี พันธมณี กรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง เพิ่มเติมเพื่อสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอขอบคุณทั้งเจเพาะกรณีปริญญานิพนธ์นี้ และที่ อาจารย์คอยดูแลความเป็นอยู่ทั่วไป และถวายภัตตาหาร เครื่องดื่ม

ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วย ศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์ศิริวรรณ ฉากแก้ว ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ตรวจคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการศึกษา ครั้งนี้ทุกท่าน

ขอเจริญพรขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ ที่ได้อนุญาตให้ทำการเก็บข้อมูลในการ ทำวิจัย อาจารย์ประพีร์ นาวาดิษฐ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ คำแนะนำในการวิจัย อาจารย์ประภาส กรุดพันธ์ อาจารย์โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ทุกคน ที่ได้ให้ความ ร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

ขอกราบขอพระคุณ พระราชสารโกศล เจ้าอาวาสวัดสารภณนิมิต จังหวัดนครพนม พระ อุปัชฌาย์ในการบรรพชา ผู้มอบโอกาสด้านการศึกษาและให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา พระเทพกวี เจ้าอาวาสวัดพระยาอภัย พระอุปัชฌาย์ในการอุปสมบท ที่ให้ความเมตตาอนุเคราะห์และให้โอกาสได้ เรียนอย่างอิสระ อนุโมทนาขอพระภิกษุสามเณรวัดพระยาอภัยทุกรูป ที่ให้กำลังใจในการศึกษาครั้ง นี้ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นจิตวิทยาการศึกษาทุกคน สำหรับกำลังใจและความช่วยเหลือที่มีให้ กันอย่างเต็มเปี่ยมเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ขอเจริญพรขอบคุณโยมพ่อดวงปี โยมแม่อัมพร น้อง ๆ และญาติมิตร ที่ให้ความ ห่วงใยและเป็นกำลังใจมาตลอด

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณพระพุทธานุภาพซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่ง ธรรมาชีพแก่ข้าพเจ้า และแด่บูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัย

พระมหาหิริพงษ์ วชิโรโส (ตาลอ่อน)

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
สมมุติฐานการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียน	
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้าน	
การเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวิสุทธิรักษ์ตรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ...	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	 92
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	92
สมมุติฐานการวิจัย.....	92
วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	94
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
อภิปรายผลการวิจัย.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	111
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	111
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	113
 บรรณานุกรม.....	 114
 ภาคผนวก.....	 125
ภาคผนวก ก	126
ภาคผนวก ข	144
ภาคผนวก ค	156
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	 162

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น.....	63
2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	85
3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียน.....	86
4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้าน ครอบครัว องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียน.....	88
5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียน.....	89
6 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียน.....	90
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	145
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	146
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ทางการเรียน.....	147
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	148
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุน ด้านการเรียนของผู้ปกครอง	149
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ด้านการเรียน.....	150
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับครู	151
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน.....	152
15 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน.....	153

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการปรับตัวด้าน การเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	154

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างรวดเร็วส่งผลให้สังคมโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงและประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองการปกครอง ดังนั้นจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 โดยคาดหวังว่า คนซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมจะมีการพัฒนา ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8. 2540-2544: 1) การจัดการศึกษาของประเทศจึงต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อสามารถพัฒนาคนของประเทศให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคม (คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษศึกษาธิการ. 2542: 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติถึงการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมสามัญศึกษา 2550: ออนไลน์) การจัดการศึกษาของประเทศนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านนโยบาย และหลักสูตรการเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความจริงก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน เมื่อการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปผู้เรียนจึงมีการปรับตัวตามไปด้วย วิฤติการปรับตัวเกิดขึ้นได้ทุกขณะไม่ว่าเป็นวัยใด ดังที่ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549: 104) กล่าวว่า สิ่งมีชีวิตทั้งหลายจำเป็นต้องมีการปรับตัวในด้านต่าง ๆ จึงจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ซึ่งแต่ละคนมีรูปแบบของการปรับตัวแตกต่างกัน การปรับตัวที่เหมาะสมจะทำให้บุคคลมีสุขภาพจิตดี

ฉะนั้น ความสามารถในการปรับตัวจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องมีการปรับตัวด้านการเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ วัยรุ่นต้องการแสวงหาความเป็นอิสระให้กับตนเอง แต่ภาวะการควบคุมอารมณ์ขาดประสิทธิภาพทำให้มีอารมณ์รุนแรงเกิดการเปลี่ยนแปลงง่าย ไม่มั่นคง อ่อนไหว กลัววิตกกังวล สับสน พุ้งชาน แสดงความโกรธ โมโห และคลั่งไคล้ชื่นชอบดารา รู้สึขาดความมั่นใจในตนเองเนื่องจากรู้สึกอายไม่กล้าเผชิญต่อสถานการณ์ใหม่ บางครั้งเกิดความรู้สึกอิจฉาริษยาในผู้ที่มีความสามารถเหนือกว่าตน ซึ่งผลของอารมณ์ทำให้เด็กวัยนี้ ต้องการเติมเต็มให้แก่ชีวิตของเขา (วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา. 2549: 80) ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการปรับตัวในการเรียนของเด็กนักเรียน โดยเฉพาะเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำเป็นต้องปรับตัวด้านการเรียนเป็นอย่างมาก

เพราะการเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีความยากและลึกซึ้งเพิ่มขึ้น เด็กวัยรุ่นจึงต้องใช้ความพยายามในการปรับตัวการเรียนมากกว่าในระดับประถมศึกษา

การย้ายเข้าสู่วัยรุ่น เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดระยะหนึ่งของชีวิต เป็นระยะที่เด็กมี ปัญหา และต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นทางร่างกาย จิตใจและสังคม (สุชา จันทรเฒ. 2541 : 50) ซึ่ง บรอนเฟนเบรเนอร์ (Bronfenbrenner.1986: 723-742) ได้กล่าวเกี่ยวกับวัยรุ่นตอนต้นไว้ว่าเป็นช่วงที่ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ตนเองประสบอยู่เพื่อที่จะได้อยู่ในสังคมนั้นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ เอกเคิล (Eccles; et al. 1998: 90-101) ได้กล่าวเกี่ยวกับวัยรุ่นตอนต้นที่เปลี่ยนแปลงสถานที่เรียนจากระดับประถมศึกษาสู่ระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย ว่าจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนใหม่เพื่อที่จะเรียนได้อย่างมีความสุขและมีผลการเรียนดี ส่วน บาร์เบอร์ (Cook; et al. 2002: 1283; citing Barber .2002) กล่าวว่าความขัดแย้งของ นักเรียนกับพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความอยากเป็นตัวของตัวเองของวัยรุ่นซึ่งวัยรุ่นส่วนใหญ่มักจะเริ่มทดลองทุกอย่างทั้งที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงและไม่เสี่ยง ก็เป็นสิ่งสำคัญต่อการปรับตัวของนักเรียน ดังที่ แฮมดเลอร์ (Cook; et al. 2002: 1283; citing Hamdler; et al.1995) ได้กล่าวว่าความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนบ้าน ทั้งที่อยู่โรงเรียนเดียวกันและต่างโรงเรียนก็มีความสำคัญต่อการปรับตัวของนักเรียน

จากการที่ผู้วิจัยเคยเป็นอาจารย์สอนที่โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอบางละมุง จังหวัดสมุทรปราการ ได้สังเกตพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขาดความตั้งใจเรียนหลายชั้นเรียน คุยกันเสียงดังในกลุ่มตนเอง ไม่ซักถามครู เล่นกันในห้อง เข้าชั้นเรียนช้า และนั่งหลับในชั้นเรียน แต่นักเรียนบางคนมีลักษณะแยกตัว ไม่ค่อยพูดจากับเพื่อนมากนัก ประหม่า และเงินอาย เมื่อต้องออกไปพูดหน้าชั้น และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านอื่นเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน พบว่านักเรียนสนใจและเอาใจใส่ในบางวิชาที่ตนเองสนใจ นักเรียนมีปัญหาในเรื่องไม่เข้าใจเนื้อหาในการเรียน ไม่ตั้งใจเรียน และส่งเสียงดังในชั้นเรียน ซึ่งปัญหาเหล่านี้น่าจะเกิดจากที่นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนได้เหมาะสมน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้น โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอบางละมุง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 120 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน โดยใช้คำถามปลายเปิด 2 ข้อ ผลการสำรวจมีรายละเอียดดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ขณะนี้นักเรียนคิดว่านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง” ผลการสำรวจเรียงลำดับจากปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้ผลดังนี้ คือ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน ปัญหาพบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ได้แก่ ไม่เข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียน ส่งงานไม่ทันตามเวลา ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ เรียนไม่ทันเพื่อน และครูชอบดุ ร้องลงมา คือ ปัญหาการปรับตัว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ได้แก่ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ เข้ากับครูไม่ได้ ไม่คุ้นเคยกับรูปแบบใหม่ หยุดพักกลางวันช้า และสภาพห้องเรียนร้อน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน ปัญหาพบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียนจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 73 ได้แก่ ไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน ขาดความขยันเรียนในการเรียน และการบ้านมาก ร้องลงมา คือ ปัญหาการปรับตัว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ได้แก่ เข้ากับเพื่อนบางคนไม่ได้ และงานกลุ่มขาดความร่วมมือจากเพื่อน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน ปัญหาพบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียนจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ได้แก่ ไม่เข้าใจเนื้อหาในบางวิชา ไม่ตั้งใจเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่ทำงานส่งในบางวิชาที่ยาก และชอบทำตามเพื่อน ร้องลงมา คือ ปัญหาการปรับตัว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ได้แก่ สภาพห้องเรียนร้อน มีอาการง่วงนอน เข้ากับเพื่อนและครูไม่ได้ และร้องลงมา คือ ปัญหาการเงิน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ และค่ารถแพง

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นมาจากสาเหตุใดบ้าง”

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปัญหาการเรียนเกิดจาก ขาดความตั้งใจในการเรียน เนื้อหายากไป แบ่งงานไม่ลงตัว ขาดการวางแผนในการเรียน ชอบคุยเล่นในชั้นเรียน และอาจารย์สอนไม่สนุก สำหรับปัญหาการปรับตัวเกิดจาก เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่คุ้นเคยกับเพื่อนใหม่ และห้องเรียนพัสดุเสีย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปัญหาการเรียนเกิดจาก ขาดสมาธิในการเรียน เนื้อหายากไป เบื่อในการเรียน อาจารย์ให้งานมาก และไม่กล้าถามครู และปัญหาการปรับตัวเกิดจาก เพื่อนไม่ช่วยทำงาน เพื่อนชอบคุยเสียงดัง และเพื่อนแกล้ง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัญหาการเรียนเกิดจาก เพื่อนคุยกันเสียงดังขณะที่ครูกำลังสอน ขาดสมาธิในการเรียน เนื้อหายากไป ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน อาจารย์สอนเร็ว และให้งานมาก ปัญหาการปรับตัวเกิดจาก อ่อนนอน ห้องเรียนร้อน เพื่อนชอบเล่นกันในชั้นเรียน และปัญหาเศรษฐกิจเกิดจาก ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ เพราะได้เงินจากผู้ปกครองน้อย

จากผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังที่ลักษณะ สรวิวัฒน์ (2549: 105) ได้กล่าวว่า การปรับตัว คือ การที่บุคคลสามารถสร้างหรือขัดเกลา

พฤติกรรมให้เข้ากับแบบแผนของสังคม หรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างปกติสุขทั้งกายและจิตใจ ไม่เกิดผลเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2549 : 13) กล่าวว่า การปรับตัว คือ การแก้ปัญหาเพื่อให้ชีวิตมีความสุข ถ้าแก้ปัญหาสำเร็จก็มีความสุข คือปรับตัวได้ หากแก้ปัญหาไม่สำเร็จก็มีความทุกข์ คือปรับตัวไม่ได้ คนที่ปรับตัวได้จึงมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่ปรับตัวไม่ได้จึงมีปัญหาสุขภาพจิต การที่นักเรียนมีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นสิ่งที่ควรหาข้อมูลเพื่อวางนโยบายในการหาทางแก้ปัญหา เพื่อให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ของโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครอง โดยสามารถใช้ข้อมูลการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนนโยบายแก้ไขปัญหในการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 1,161 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 361 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 291 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 91 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane.1967: 886-887) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 ระดับชั้น
- 1.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.3 นิสัยทางการเรียน
- 1.1.4 บุคลิกภาพ
- 1.1.5 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

1.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว

- 1.2.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- 1.2.2 การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
- 1.2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

1.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

- 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน
- 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1.3.4 การเลียนแบบเพื่อน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านความสามารถในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตน มีทักษะในการคิดวิจารณ์ ถิ่น คัดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีคุณธรรมและความสุขในการเรียนภายใต้กฎเกณฑ์ของโรงเรียนและสังคม

2. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ระดับชั้น ได้แก่

2.1.1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.1.1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งวัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ภาคการเรียนแรกที่เข้าเรียนจนถึงปัจจุบัน

2.1.3 นิสัยทางการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเป็นประจำที่มีต่อการเรียน ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมาย การฝึกฝนและทบทวนเนื้อหาบทเรียน และการซักถามข้อสงสัยต่อครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

2.1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของนักเรียนที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) โดยแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1.4.1 บุคลิกภาพแบบ เอ ได้แก่ ลักษณะของนักเรียนที่รักความก้าวหน้า ชอบฝ่าฟันอุปสรรค มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานอย่างรวดเร็ว และไม่ชอบการรอคอย

2.1.4.2 บุคลิกภาพแบบ บี ได้แก่ ลักษณะของนักเรียนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ อดทนและรอคอยได้

2.1.5 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่เห็น ความสำคัญของผลดี และผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคต การมองการไกลเพื่อจะสามารถวางแผนปฏิบัติ ด้านการเรียน เพื่อรองรับผลดี ป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติหรือเว้นการ ปฏิบัติกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง ทั้งนี้เพื่อป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นมาทั้งแก่ ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง

2.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของ ผู้ปกครองต่อนักเรียน และการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง เพื่อทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1.1 การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความ ห่วงใยต่อนักเรียน ให้กำลังใจและไว้วางใจในการทำกิจกรรมของนักเรียน เป็นที่ปรึกษาและให้ คำแนะนำในด้านการเรียนและด้านส่วนตัวกับนักเรียน

2.2.1.2 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การแสดงความรัก ความเคารพ เชื่อฟัง ช่วยเหลืองานที่ผู้ปกครองมอบหมายด้วยความเต็มใจ ยอมรับกฎระเบียบของ ผู้ปกครอง การขอคำแนะนำในการปฏิบัติตนทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว

2.2.2 การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองภายในครอบครัว ให้การสนับสนุนทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความสนใจ ชักถาม แนะนำ ให้ความช่วยเหลือและ ร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียน ให้เงินและทุนทรัพย์ในการใช้จ่าย ให้นเวล่านักเรียนในการทำ กิจกรรมการเรียน ด้วยการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการเรียนของนักเรียน แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

2.2.2.1 การสนับสนุนด้านวัตถุ ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์การเรียน เครื่อง แต่งกาย และเงิน ให้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ ตามความจำเป็นของนักเรียน

2.2.2.2 การสนับสนุนด้านวาจา ได้แก่ การให้ความสนใจ ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และชี้แนะทางด้านการเรียนแก่นักเรียน

2.2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง จำนวนรายได้ที่รับประจำต่อเดือน ของผู้ปกครองในปัจจุบัน

2.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการเลียนแบบเพื่อน มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีผลต่อนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยสถานที่เรียน สื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1.1 สถานที่เรียน ได้แก่ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ปราศจากกลิ่นและเสียงรบกวน ขนาดของห้องเรียนไม่แออัด คับแคบ เมื่อเทียบกับปริมาณนักเรียน

2.3.1.2 สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ มีอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการใช้งาน และมีปริมาณเพียงพอเมื่อเทียบกับนักเรียน

2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

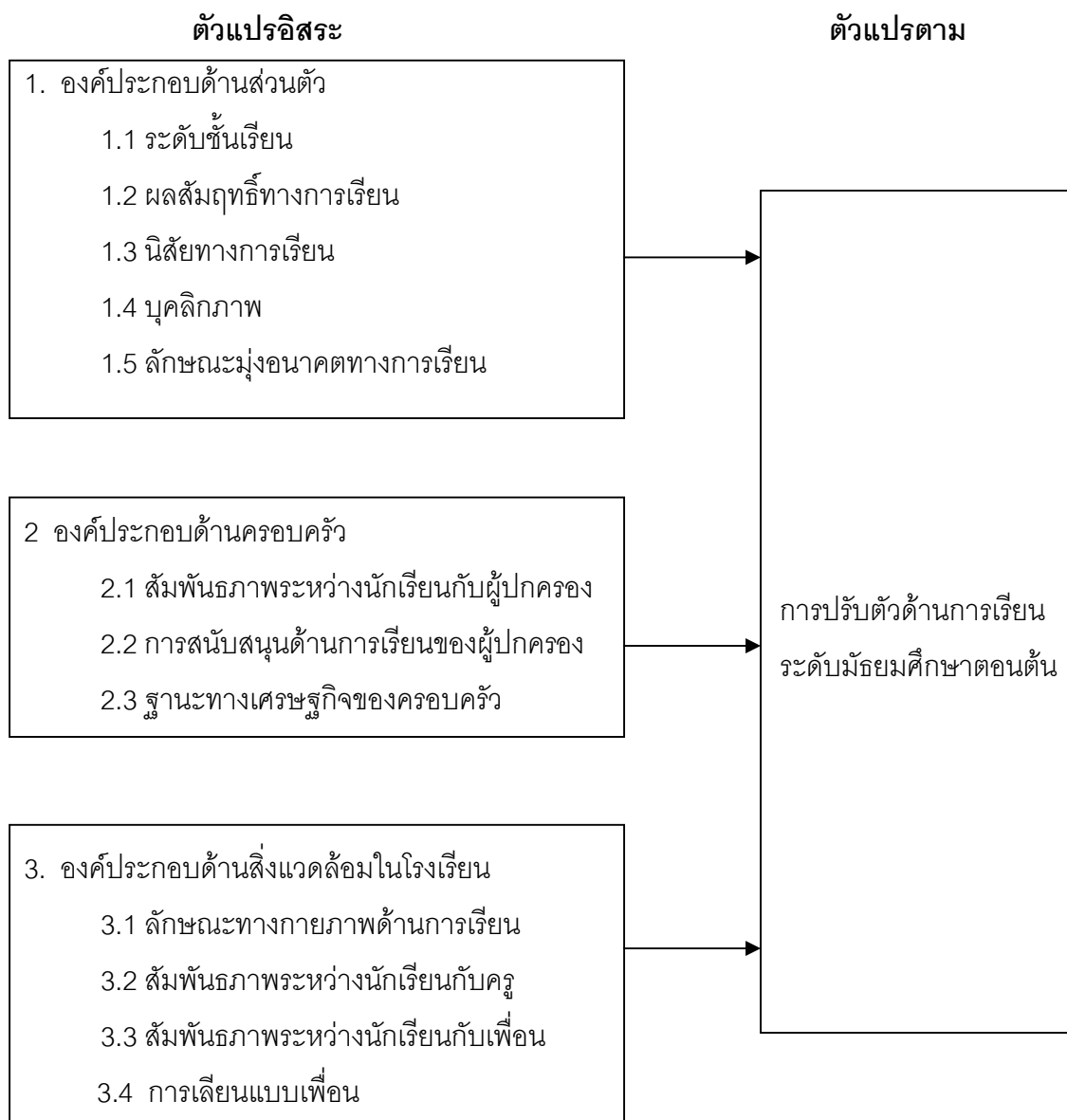
2.3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การให้ความเคารพเชื่อฟัง และการปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของครู

2.3.2.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเอง และดูแลให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเต็มใจ

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันด้านการเรียนและด้านส่วนตัวทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจ การแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมร่วมกัน การยอมรับความแตกต่างระหว่างเพื่อนด้วยกัน และต่างยอมรับความเห็นซึ่งกันและกัน

2.3.4 การเลียนแบบเพื่อน หมายถึง การกระทำของนักเรียนโดยเขาแบบอย่างที่ดีเพื่อนปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียน การอ่านหนังสือเตรียมตัวก่อนเรียน การเข้าห้องสมุด การเข้าร่วมทำกิจกรรม และการวางแผนในการเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการเลียนแบบเพื่อน น่าจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานของการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวิสุทธิภักดิ์ศรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

1.1.1 ความหมายของการปรับตัว

โคลแมน และแฮมเมน (ลักษณะ สรวิวัฒน์. 2549; อ้างอิงจาก Coleman; & Hammen. 1981: 69) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่จะพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการ หรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จนกระทั่งบุคคลนั้นสามารถอยู่ได้ในสภาพแวดล้อมนั้นๆ และถ้าบุคคลนั้นปรับตัวได้บุคคลนั้นก็จะอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นๆ ได้อย่างมีความสุข

ฮาร์เบอร์และรันยอน (Haber; & Runyon. 1984: 4-6) ได้อธิบายและให้คำจำกัดความของการปรับตัวไว้ว่า พฤติกรรมการปรับตัว (Adjustment) เป็นกระบวนการที่บุคคลที่จะแก้ไขผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ โดยการแสวงหาวิถีทางที่จะตอบสนองความต้องการของตน ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางกายหรือทางจิตใจ ซึ่งบุคคลนั้นจะต้องปรับปรุงพฤติกรรมของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

วอร์เชล และโกทาลอ (Worchel; & Goethalo. 1985: 3) กล่าวว่า การปรับตัวเป็นงานประจำที่บุคคลจะต้องแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดจากตัวเอง สิ่งแวดล้อมล้อมตัวหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่ปรับตัวได้ดี คือ บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการรู้จักและยอมรับตนเองเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการปรับตัวเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน

มาร์ติน และออสบอร์น (Martin; & Osborn. 1989: 2) ได้อธิบายและให้ความหมายของการปรับตัวไว้ว่า การปรับตัวเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีทางของพฤติกรรมของตนเอง เพื่อการตอบสนองให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่

แรทส์ (ไวลด์กษณ์ พงษ์โสภา. 2549; อ้างอิงจาก Rathus. 2002: 149) ได้สรุปการปรับตัวแต่ละทฤษฎีทางจิตวิทยา ได้แก่

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) ฟรอยด์ กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวในระดับความต้องการของธรรมชาติให้สามารถสนองความพอใจของตนเองได้ในระดับหนึ่ง ด้วยการใช้กลไกป้องกันตนเองเพื่อตนเองและสังคมยอมรับได้

2. ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanism) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการยอมรับตัวตนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะในความตระหนักรู้ในตนเอง เล็งเห็นคุณภาพที่สำคัญของมนุษย์และมีแนวโน้มที่จะบรรลุถึงความเป็นคนที่สมบูรณ์ (Self Actualization)

3. ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ความพอดีระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม (Person Environment Fit) โดยที่คุณลักษณะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมให้มีความคงที่

4. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) และการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลมีการตอบสนองต่ออิทธิพลสิ่งแวดล้อมโดยอัตโนมัติด้วยการวางเงื่อนไขจากสิ่งเสริมแรงในเป้าหมายที่คาดหวังและจากตัวแบบที่สมบูรณ์เพื่อการเลียนแบบสำหรับปรับพฤติกรรมใหม่

อัมพร โอตระกูล (2540) การปรับตัว คือ ความพยายามของบุคคลในการที่จะหาวิธีลดภาวะความตึงเครียดทางอารมณ์ ซึ่งเกิดจากความไม่สมปรารถนาในสิ่งที่ตนหรือสังคมแวดล้อมคาดหวัง ทั้งยังเกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และสภาพแวดล้อมที่ปฏิสัมพันธ์อยู่ ซึ่งความพยายามดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อให้มีความสามารถในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

วรภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549: 3) การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ความพยายามในการปรับตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับสภาพปัญหาความอึดอัดใจ ความคับข้องใจ ความเครียด ฯลฯ จนบุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพนั้น ๆ สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสภาพนั้น ๆ ได้ สอดคล้องกับ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2549: 13) กล่าวว่า การปรับตัว คือ การแก้ปัญหาเพื่อให้ชีวิตมี

ความสุข ถ้าแก้ปัญหาสำเร็จก็มีความสุข คือปรับตัวได้ หากแก้ปัญหาไม่สำเร็จก็มีความสุข คือปรับตัวไม่ได้ คนที่ปรับตัวได้จึงมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่ปรับตัวไม่ได้จึงมีปัญหาสุขภาพจิต

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2549: 105) ได้กล่าวว่า การปรับตัว คือ การที่บุคคลสามารถสร้างหรือขัดเกลากฎพฤติกรรมให้เข้ากับแบบแผนของสังคม หรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างปกติสุขทั้งกายและจิตใจ ไม่เกิดผลเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา (2549:149) กล่าวว่า การปรับตัวเป็นกระบวนการที่บุคคลพยายามใช้แรงขับ แรงจูงใจช่วยสนองตอบความต้องการทางร่างกาย จิตใจและสังคมนำไปสู่เป้าหมายด้วยความพยายามปรับพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสังคมทำให้การดำรงชีวิตในสังคมเปี่ยมด้วยความสุข และพยายามยอมรับในสภาพความทุกข์ความกังวลใจด้วยการใช้กลไกป้องกันตนเองเมื่อเผชิญความคับข้องใจ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ได้ โดยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของตนเอง ทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

1.1.2 แนวคิดและทฤษฎีการปรับตัว

รอย (นิเทศก์ เจริญพันธุ์. 2543: 11-12 ; อ้างอิงจาก Roy. 1991: 33-35) สารสำคัญของทฤษฎีการปรับตัวของรอย พอสรุปได้ดังนี้คือ ชีวิตมนุษย์ประกอบด้วย ชีวิต จิตใจ สังคม ที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สิ่งทีกระตุ้นเหล่านี้ต้องการการตอบสนอง ซึ่งอาจจะเป็นการปรับตัวอย่างเหมาะสม(Adaptive) หรือปรับตัวไม่เหมาะสม (Maladaptive) รอยเน้นว่า การที่บุคคลจะปรับตัวได้หรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับระดับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม หรือความรุนแรงของสิ่งที่กระตุ้น และระดับความสามารถในการปรับตัวของบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีลักษณะเฉพาะตัว และมีขอบเขตจำกัด สิ่งกระตุ้นดังกล่าว หมายถึง สิ่งเร้าซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ สิ่งเร้าเฉพาะ (Focal Stimulus) ได้แก่ สิ่งเร้าที่มนุษย์เผชิญอยู่โดยตรง สิ่งเร้าร่วม (Contextual) คือสิ่งเร้าที่อยู่ทั่วไปในสิ่งแวดล้อมนอกเหนือจากสิ่งเร้าเฉพาะตนเอง และสิ่งเร้าเจือปน (Residual Stimulus) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของตนเอง เช่น ความเชื่อ ทักษะคติ อุปนิสัย ค่านิยม เป็นต้น

อลิสซา ชัยเพียนทอง (2544: 37-39) กล่าวว่า รอยได้วิเคราะห์ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามหลักของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy need) มาเป็นแนวทางในการทำ ความเข้าใจธรรมชาติของคน ซึ่งเชื่อว่า มนุษย์ต้องมีการปรับตัว เพื่อคงไว้ซึ่งความต้องการพื้นฐานอันเป็นดัชนีบ่งชี้

ความมั่นคงของชีวิตซึ่งจะดูได้จากการที่บุคคลพึงมีความมั่นคงทาง ด้านร่างกาย ความมั่นคงทางด้านจิตใจ และความมั่นคงทางด้านสังคม

สำหรับวิถีทางที่มนุษย์ปรับตัว เพื่อให้มีความมั่นคงทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม นั้น จะแสดงออกในพฤติกรรม 4 ประเด็น ได้แก่

1. พฤติกรรมการปรับตัวตามความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) มีพื้นฐานมาจากความมั่นคงด้านร่างกาย ซึ่งพิจารณาการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการการออกกำลังกายและการพักผ่อน อาหาร การขับถ่าย น้ำ เกลือแร่ ออกซิเจน การรักษาสสมดุลของร่างกาย ระบบต่อมไร้ท่อ ระบบควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย ควบคุมความรู้สึกต่างๆ ระบบการไหลเวียนซึ่งบุคคลจะขาดเสียมิได้ เป้าหมายสูงสุดของการดำรงชีวิตในภาวะปกติสุข คือ ความพอดี ซึ่งมนุษย์จะพยายามปรับ เพื่อรักษาภาวะเช่นนั้นไว้ หากการปรับ ไม่สามารถก่อให้เกิดการตอบสนองในทางบวกได้ ก็จะเป็นปรากฏเป็นพฤติกรรมการปรับในทางลบหรือล้มเหลว (Maladaptive behavior)

2. พฤติกรรมการปรับตัวด้านมโนภาพแห่งตน (Self-Concept) เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องมีความมั่นคงทางด้านจิตใจ และสิ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการคงไว้ ซึ่งความมั่นคงทางจิตใจ คือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง อันเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ตลอดจน การปะทะสัมพันธ์กับผู้อื่น ในทางจิตวิทยาเชื่อว่า พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เป็นผลจากความนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับเจตคติ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ และความสำนึกที่มีอยู่ หากบุคคลมีความมั่นคงทางด้านจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองตามความจริง มีความเชื่อมั่น และมองเห็นคุณค่าแห่งตน การปรับตัวต่อภาวะความกดดันต่างๆ จะเป็นไปได้ดีกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกต่อตนเองในทางลบ น้อยเนื้อต่ำใจ และรู้สึกตนเองไร้ค่า

2.1 มโนภาพแห่งตนด้านร่างกาย (Physical self) หมายถึง การรวมถึงรูปร่างหน้าตา การทำหน้าที่ต่างๆ ด้านร่างกาย ตลอดจนความสัมพันธ์ทางเพศตามที่บุคคลรู้จักตนเอง สาเหตุใดก็ตามที่ทำให้ภาพลักษณ์ของตนเปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นเกิดความเจ็บป่วยหรือสิ่งอื่นๆ ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นบุคคลไม่สามารถยอมรับได้ จะนำมาซึ่งความรู้สึกสูญเสีย

2.2 มโนภาพแห่งตนด้านส่วนบุคคล (Personal self) หมายถึง ความรู้สึก ทุกอย่างประกอบเข้าเป็นบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ซึ่งประกอบด้วย

2.2.1 มโนภาพแห่งตนด้านความมั่นคง (Self Consistency) ตามปกติบุคคลจะแสดงความรู้สึกหรือพฤติกรรมต่างๆ ตามวิถีทางที่คิดว่าจะก่อให้เกิดผลดีในการดำรงชีวิตประจำวัน บุคคลจะเรียนรู้วิธีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต พฤติกรรมการแสดงออกของแต่ละบุคคลมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ภาวะใด ก็ตามที่บุคคล

ความรู้สึกภายในตน เกิดความไม่แน่ใจในความมั่นคงปลอดภัยของตนเองจะก่อให้เกิดปัญหาการปรับตัวขึ้น คือ ความวิตกกังวลความไม่แน่ใจและความกลัวในที่สุด

2.2.2 มโนภาพแห่งตนด้านปณิธานและความคาดหวังในตนเอง (Self Ideal and Self expectation) เป็นความรู้สึกนึกคิดและความคาดหวังของบุคคลเกี่ยวกับตนเองตามที่บุคคลปรารถนาจะเป็น ทั้งนี้รวมถึงความคาดหวังที่บุคคลอื่นที่มีต่อตนด้วยความสำคัญของบุคคลต่อเป้าหมายในชีวิตและอุดมคติต่าง ๆ ที่ตนยึดถือ หากไม่สามารถบรรลุตามปณิธานที่ตั้งไว้ บุคคลจะรู้สึกท้อแท้ เบื่อหน่าย หดท้อกำลังใจ หรือสิ้นหวังในชีวิต

2.2.3 มโนภาพแห่งตนทางศีลธรรมจรรยา (Moral-ethical Self) แต่ละบุคคลใช้เกณฑ์ทางศีลธรรมจรรยา และสิ่งที่บุคคลคิดว่ามีค่าตามความสำคัญของตนเองเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ และการประเมินสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับตนเอง เมื่อพฤติกรรมของบุคคลไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานที่บุคคลกำหนดไว้จะเกิดความรู้สึกผิด เป็นบาป ลงโทษตนเองหรือ ลงโทษคนอื่น เป็นต้น

2.2.4 มโนภาพแห่งตนด้านรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (Self Esteem) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจ คือ ความรู้สึกที่ว่าตนมีคุณค่า ได้รับการยอมรับ ยกย่องจากผู้อื่น สภาวะการณ์ใดๆ ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกด้อยคุณค่าในบุคคล บุคคลจะต้องพยายามปรับ หากแต่จะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับระดับความเชื่อมั่น ความเข้าใจ ตลอดจนบุคลิกภาพโดยส่วนรวมของบุคคลนั้น ถ้าการปรับตัวในด้านนี้ไม่สำเร็จจะส่งผลให้บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจผู้อื่น มีพฤติกรรมเรียกร้อง หงุดหงิดโมโหง่าย ถือตนเองเป็นศูนย์กลาง และแยกตนเองในที่สุด

3. พฤติกรรมการปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ (Role Function) การแสดงบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ เป็นการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในสังคม ในการมีส่วนร่วมกิจกรรมในสังคม และทำงานร่วมกับคนอื่น ทั้งนี้เพื่อคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางสังคม ในสถานการณ์ใดก็ตามที่บุคคลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตนได้ บุคคลต้องมีการปรับตัวเพื่อแสดงบทบาทของตนให้เป็นไปตามปกติ แต่จะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับปรับตัวของบุคคลนั้น

4. พฤติกรรมการปรับตัวด้านการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Interdependence Relation) ความเป็นจริงทางสังคมอีกประการหนึ่ง คือ การที่คนเราต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ถือว่าเป็นความต้องการพื้นฐานของบุคคลในอันที่จะคงไว้ซึ่ง ความมั่นคงทางสังคมด้วยประการหนึ่ง ความพอเหมาะพอควรระหว่าง การพึ่งพาตนเอง (Independence) การพึ่งพาผู้อื่น (Dependence) และการให้ผู้อื่นได้พึ่งพาตน มีส่วนช่วยให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจและสังคม โดยปกติบุคคลจะพยายามคงไว้ ซึ่งความเป็นตัวของตัวเองและการยอมรับพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในขอบเขตที่ตนเองและสังคมยอมรับ

1.1.3 องค์ประกอบของการปรับตัว

มูลี (Mouly. 1968: unpagged) กล่าวว่า การปรับตัวที่ดี น่าจะประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการรับรู้และสติปัญญา การปรับตัวดีนั้น หมายถึง ประสิทธิภาพในการจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ โดยอาศัยความสามารถในการเปลี่ยนแปลงบทบาท และความสามารถที่จะแยกแยะสิ่งสำคัญออกจากสิ่งไม่สำคัญ การปรับตัวที่ดีนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับการรับรู้ตามความเป็นจริง โดยเปิดรับประสบการณ์และการรับรู้โดยปราศจากการบิดเบือน
2. ด้านส่วนตัว บุคคลที่มีการปรับตัวดี จะยอมรับตนเองและเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง
3. ด้านสังคม บุคคลที่มีปรับตัวดีจะมีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น จะคล้อยตามสังคม โดยที่พฤติกรรมนั้นจะต้องอยู่บนรากฐานของเหตุผลและความถูกต้อง
4. ด้านอารมณ์ บุคคลที่ปรับตัวดีจะอยู่อย่างสงบสุข มีความชื่นชมกับชีวิต มีความแจ่มใสเบิกบาน อารมณ์ขัน มีความคิดสร้างสรรค์
5. ด้านการบรรลุสู่ความสำเร็จแห่งตน บุคคลที่มีปรับตัวดีจะมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองและปรับตัวเองเพื่อบรรลุถึงสู่ความสำเร็จแห่งตนอยู่เสมอ

เฮอร์ลอค (ฮอฟฟ์มัท ฐุชม และอัจฉรา สุขารมณ์. 2532: 7; อ้างอิงจาก Hurlock. 1978) กล่าวถึงการปรับตัวและการปรับตัวทางสังคมว่า ถ้าเด็กมีการปรับตัวดีจะมีลักษณะการยอมรับสภาพของตนเอง มีความเชื่อมั่นตนเองว่าสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ ความเป็นประชาธิปไตย มีวิธีสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี โดยลักษณะของบุคคลที่ปรับตัวได้ดีในทัศนะของเฮอร์ลอค ประกอบด้วย

1. การแสดงออก (Overt Performance) ถ้าพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเหมาะสม กับความคาดหวังของกลุ่ม อายุ และระดับของพัฒนาการแล้วก็จะเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม
2. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกกลุ่ม
3. มีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น
4. มีความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเป็นอยู่

จากข้อความดังกล่าว พอสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้เป็นไปได้ด้วยดี บุคคลผู้นั้นต้องประกอบด้วยคุณลักษณะหลายๆ อย่างดังกล่าวรวมอยู่ในตัว ซึ่งช่วยให้สามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ต่างๆ ที่ดีและร้ายในชีวิต และสามารถใช้ศิลปะในการสร้างสรรค์ ช่วยผสมผสานความต้องการเป็นตัวของตนเองกับข้อเรียกร้องของสังคม เพื่อให้มีชีวิตที่กลมกลืนปราศจากข้อขัดแย้งได้ในที่สุด

1.1.4 สาเหตุของการปรับตัว

จากการศึกษาเรื่องสาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัว ได้มีผู้กล่าวถึงสาเหตุของการปรับตัวไว้ดังนี้

กันยา สุวรรณแสง (2536: 50 –51) กล่าวถึงสาเหตุของการปรับตัวดังนี้

1. เกิดจากแรงขับและความต้องการ ในชีวิตของบุคคลมีความต้องการเป็นพื้นฐาน เช่นความต้องการทางกายและความต้องการทางจิต ความต้องการทั้งสองนี้ทำให้เกิดแรงขับ เช่นเกิดความหิว เป็นแรงขับให้มนุษย์ดิ้นรน แสวงหา เพื่อสนองความอยากของตน ถ้าเกิดอุปสรรคมาขัดขวางไม่สามารถสนองความต้องการ ไม่สามารถหามาบำบัดความอยากได้ ร่างกายก็จะแสดงพฤติกรรมออกมาในรูปต่าง ๆ เพื่อให้คลายจากความกระวนกระวายอันเนื่องมาจากความอยาก พฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อคลายความทรมานทรมานนี้เรียกว่าการปรับตัว

2. แรงกระตุ้นจากสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว หรือการที่มีสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนมีปัญหาในการปรับตัวให้ทันตามภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นราคาสินค้าของแพงขึ้น แพ้ชั้นแต่งกาย การเป็นอยู่ การคมนาคม ความเจริญทางวัตถุ ต่างก็กระตุ้นให้มนุษย์วิ่งตามตลอดเวลา ต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสังคม มีปัญหาให้แก้ตลอดเวลา ถ้าแก้ได้ก็มีความสุข ถ้าแก้ไม่ได้ก็เกิดความคับข้องใจ กระวนกระวาย 3618 .ใจจึงหาทางปรับตัว โดยวิธีการต่าง ๆ

3.เจตคติ ความสนใจ จุดหมายของชีวิตของตัวเองเปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องปรับพฤติกรรม

วรารักษ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2549: 4) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัวดังนี้

1. เพื่อความอยู่รอดของชีวิต ตลอดชีวิตของบุคคลหนึ่ง ๆ ย่อมผ่านช่วงชีวิตมามากมาพบกับความเปลี่ยนแปลง ทั้งที่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิเป็นตัวอ่อนอยู่ในครรภ์มารดา เจริญเติบโตมาเป็นทารกอยู่ในครรภ์มารดาต่อมาจนคลอดเป็นทารกแรกเกิด และเติบโตมาจนทุกวันนี้ เราทุกคนต้องพบกับสภาพการเปลี่ยนแปลงมาตลอด ซึ่งทุกคนต้องปรับตัวเพื่อจะอยู่รอดให้ได้ในแต่ละช่วงชีวิต

2. เพื่อความสุข การปรับตัวช่วยให้เรายอมรับสถานการณ์ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วพยายามหาวิธีการแก้ไข ขจัดปัดเป่าปัญหา หรือสถานการณ์ที่ค่อนข้างเลวร้าย หรือ สภาพการณ์ที่เลวร้ายมาก ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเราให้บรรเทาเบาบางลง ซึ่งอาจจะพยายามแก้ไขด้วยตนเอง หรือมีการแสวงหาบุคคลอื่นมาช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้ สุดท้ายเมื่อปัญหาคเล็ดคลายมีการแก้ไขแล้ว สภาพต่างๆ เช่น ความคิด ความรู้สึกของเราก็จะดีขึ้น ผ่อนคลายความตึงเครียดลงไปเมื่อความทุกข์หายความสุขสบายใจก็เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัว เกิดจากมนุษย์ต้องการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเอง ความรู้สึกที่บุคคลไม่สามารถตัดสินใจเลือกทั้งในสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบข้อเรียกร้องอันเกิดจากสภาพแวดล้อม และสังคม ความต้องการภายในของแต่ละบุคคล สภาวะทางจิตแรงกระตุ้นทางสังคม เจตคติ ความสนใจ จุดหมายของชีวิต เพื่อความอยู่รอดของชีวิตและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

1.1.5 กระบวนการปรับตัว

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2545: 65) ได้กล่าวถึงระดับของกระบวนการปรับตัวและลักษณะของกระบวนการปรับตัว ดังนี้

1. ระดับของกระบวนการปรับตัว สำหรับกระบวนการปรับตัวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลนั้นแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

1.1 การปรับตัวที่เรารู้ตัว (Conscious Attempt of Adjustment) การปรับตัวแบบนี้ สามารถทำได้ 2 ทาง คือ

1.1.1 โดยเพิ่มความพยายามให้มากขึ้น เพื่อให้ชนะอุปสรรคหรือความยุ่งยากต่างๆ ที่เกิดขึ้นและเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

1.1.2 โดยการเปลี่ยนเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้สูงมากเกินไปหรือเป้าหมายที่บุคคลนั้นทราบหรือตระหนักว่าเขาไม่สามารถจะบรรลุเป้าหมายได้เขาจะเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ที่คาดว่าจะเอาชนะได้

1.2 การปรับตัวที่กระทำไปโดยไม่รู้ตัว (Unconscious Attempt of Adjustment) การปรับตัวแบบนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นทางออกอย่างหนึ่งของบุคคลเมื่อเกิดความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งในใจ หรือเมื่อเผชิญปัญหาแล้วแก้ปัญหาไม่ได้ เขาก็จะหาทางออกด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ซึ่งกลวิธีในการปรับตัวในลักษณะดังกล่าว เรียกว่า กลไกทางจิต (Mental Mechanism) หรือ กลไกป้องกันตน (Self-defense Mechanism) กลไกดังกล่าวบุคคลใช้เพื่อการรักษาหรือคุ้มครองตนเองไม่ให้เสียหน้าหรือศักดิ์ศรีนั่นเอง เพื่อไม่ให้เกิดความวิตกกังวล

2. ลักษณะกระบวนการปรับตัว สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การปรับตัวที่สมบูรณ์ (Integrative Adjustment) เป็นลักษณะของการปรับตัวที่บุคคลประสบปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ แล้วสามารถแก้ปัญหาได้ และเมื่อแก้ปัญหาได้แล้วทำให้ตนเองเกิดความไม่สบายใจ ไม่มีข้อข้องใจของสมองใจเหลืออยู่

2.2 การปรับตัวที่ไม่สมบูรณ์ (Non-integrative Adjustment) เป็นการปรับตัวที่บุคคลประสบปัญหาหรืออุปสรรคแล้วไม่สามารถแก้ปัญหานั้นได้ แต่เขาอาจมีวิธีทำให้คลายเครียดภายในใจหรือความวิตกกังวลใจให้ลดลงได้บ้าง แต่ร่องรอยของความไม่สบายใจนั้นยังคงค้างอยู่ การ

ปรับตัวแบบนี้อาศัยกลไกทางจิตหรือกลไกป้องกันตนเอง การปรับตัวแบบนี้จึงเป็นการปรับตัวที่ไม่สมบูรณ์

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการปรับตัว เป็นกระบวนการหนึ่งที่บุคคลใช้เป็นทางออกเมื่อเกิดความคับข้องใจ หรือไม่สบายใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือชนะอุปสรรคนั้นๆ ตลอดจนสามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างรุดรุดพลอดภัยและมีความสุข

1.1.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว

นิภา นิธยาน (2530: 106-146) กล่าวว่า ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว มี 3 ประการ ดังนี้

1. อิทธิพลของสภาวะพื้นฐานทางกายในเชิงชีววิทยา ได้แก่ ลักษณะพื้นฐานในการตอบโต้และศักยภาพทางพันธุกรรมของบุคคล
2. อิทธิพลของสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สภาวะทุกอย่างที่แวดล้อมบุคคล
3. อิทธิพลของสภาวะความเป็น “ตน” ได้แก่ การรับรู้ และความเข้าใจที่บุคคลได้รับจากประสบการณ์ทุกอย่างในชีวิตของตน ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยย่อยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวอื่นๆ อีก ได้แก่

1. อิทธิพลของสภาวะทางกาย ได้แก่ อิทธิพลของสภาวะเคมีภายในร่างกายหรือการทำงานของระบบต่อมไร้ท่อ อิทธิพลของรูปทรง และอิทธิพลของสุขภาพร่างกายของบุคคล
2. อิทธิพลของสังคม ได้แก่ อิทธิพลของระเบียบประเพณีและวัฒนธรรม อิทธิพลของลักษณะครอบครัว อิทธิพลของเพื่อนฝูง อิทธิพลของโรงเรียน อิทธิพลของอุดมคติ

ปัจจัยที่มีผลหรือเป็นปัญหาต่อการปรับตัวของบุคคลนั้น ยุพาศรี ไพวรรณ (2535: 32) ได้แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยหลัก ดังนี้

1. ความคับข้องใจ (Frustration) หมายถึง สภาพของจิตใจ หรือความรู้สึกที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากความปรารถนาที่เรามุ่งหวัง ถูกขัดขวาง ไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วทุกชีวิตไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ทุกประการ เช่น การขาดแคลนทางวัตถุ ความสมบูรณ์ของร่างกาย ความรัก ความอบอุ่นและสัมพันธภาพการสูญเสียสิ่งเหล่านี้ อาจทำให้บุคคลเกิดความหงุดหงิด โกรธ กระวนกระวายใจ กลุ้มใจ สภาวะดังกล่าวเรียกว่า ความคับข้องใจ

2. ความขัดแย้งในใจ (Psychological Conflicts) หมายถึง สภาวะการณ์ที่ทำให้บุคคลเกิดความขัดแย้งในตนเอง เกิดความลำบากใจ หนักใจ อึดอัดใจที่ต้องตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสภาวะการณ์ที่เผชิญอยู่

3. ความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นความไม่สบายใจซึ่งจะออกมาในรูปความกลัว (Fear) อาจเกิดขึ้นได้จากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก่อนหรือสถานการณ์ที่ต้องประสบ

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว เกิดจากตัวบุคคล และสิ่งแวดล้อม หากเรายอมรับปัญหานั้นหรือยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เราก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่างๆ อย่างมีความสุข

1.1.7 กลวิธีในการปรับตัว

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2549: 111-112) กล่าวว่า เมื่อบุคคลประสบปัญหาหรือความไม่สบายใจ อันเกิดจากความวิตกกังวล ความกลัว ความขัดแย้งภายในใจ หรือไม่สามารถปรับตัวได้กับสิ่งแวดล้อม บุคคลจะใช้กลวิธีในการปรับตัวหรือกลไกป้องกันทางจิต ดังนี้

1. ประเภทต่อสู้หรือเผชิญปัญหา ดังนี้

1.1 การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) เป็นการอ้างเหตุผลเพื่อกลบเกลื่อนและเป็นที่ยอมรับมาอธิบายแทนเหตุผลที่แท้จริง สำหรับการกระทำของตนที่ได้ก่อให้เกิดความผิดหวังให้แก่ตนเองเกินกว่าจะยอมรับได้ เพื่อรักษาความรู้สึกที่ดีของตนไว้ เช่น สอบได้คะแนนน้อย ก็อ้างว่าเพราะมัวแต่ช่วยแม่ขายของไม่มีเวลาอ่านหนังสือ เป็นต้น

1.2 การโยนความผิดให้ผู้อื่น (Projection) เมื่อเกิดปัญหาขึ้นจะมีการกล่าวโทษผู้อื่นว่าเป็นต้นเหตุ เช่น นักเรียนที่สอบตกในวิชาต่างๆ ก็จะโทษว่าครูออกข้อสอบยาก เป็นการย้ายหรือโยนความผิดไปให้ผู้อื่น เพื่อลดความไม่พอใจหรือลดความเครียดของตัวเอง การบิดเบือนความจริง เช่นนี้ทำให้ผู้กระทำรู้สึกพ้นจากความอับอายและสบายใจขึ้นได้

1.3 การระบายอารมณ์ (Displacement) เป็นการย้ายอารมณ์จากบุคคลหรือสิ่งของหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรือสิ่งของหนึ่ง เพื่อลดความไม่พอใจหรือลดความโกรธ เช่น ไม่พอใจพี่ที่กล่าวตักเตือน จึงหันไปดุดมหรือสุนัขที่อยู่ใกล้ เป็นต้น วิธีนี้จะเป็นการถ่ายเทอารมณ์จากสิ่งหนึ่งไปยังอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดความสบายใจขึ้น

1.4 การชดเชย (Compensation) เป็นการแสวงหาความสำเร็จทดแทนความผิดหวังหรือปมด้อย ซึ่งจะช่วยให้อายใจได้ เช่น คนรูปร่าง เตี้ยแต่เรียนเก่ง หรือหน้าตาไม่สวยแต่มีน้ำใจคอยช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น วิธีนี้มีส่วนช่วยการปรับตัว 2 ทางด้วยกัน คือ ประการแรกช่วยให้ได้สิ่งที่ใกล้เคียงมากที่สุดกับสิ่งที่เราปรารถนาจริงๆ เป็นการทดแทนประการที่สอง การทดแทนนี้ยังช่วยอำพรางและปิดบังข้อบกพร่อง เพื่อช่วยบรรเทาความรู้สึกวิตกกังวลใจไปได้บ้าง

1.5 การทดแทน (Substitution) เป็นลักษณะของการประนีประนอมกับสถานการณ์ด้วยการแปลงรูปอารมณ์และพฤติกรรมที่ให้โทษมาสู่คุณประโยชน์ เช่น แทนที่จะก่อการทะเลาะวิวาทชกต่อยผู้อื่น มาเป็นนักมวยที่สามารถยึดการชกต่อยเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องและยอมรับในสังคม นับเป็นการทดแทนกิจกรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมด้วยกิจกรรมที่เป็นที่ยอมรับ

2. ประเภทหลีกเลี่ยงหรือหนีปัญหา ดังนี้

2.1 การแยกตัวออกไปจากสังคม (Isolation) บุคคลจะใช้วิธีนี้ในกรณีที่หาทางออกด้วยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผล บุคคลประเภทนี้จะขาดความกระตือรือร้น ขาดความสนใจในสิ่งต่างๆ แต่จะอยู่ตามลำพังเหมือนอยู่ในโลกของตนเอง

2.2 การถดถอย (Regression) เป็นการถอยเข้าสู่พฤติกรรมดั้งเดิมที่ตนเคยใช้ ได้ผลมาแล้วในอดีต ซึ่งอาจจะแสดงออกโดยคำพูด หรือการกระทำก็ได้ เช่น การไม่ยอมช่วยตัวเองในเรื่องต่างๆ ต้องคอยให้บุคคลอื่นทำให้ เช่น การพูดไม่ชัด หรือลงปอนนอนตื่นเมื่อไม่พอใจ เป็นต้น

2.3 การหนีเข้าสู่สภาวะเจ็บป่วย (Conversion) เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ไม่ปรารถนา โดยความเจ็บป่วยนี้เป็นจริง ๆ โดยมีได้เสแสร้ง เช่น เด็กที่กลัวพ่อแม่มดเมื่อรู้สึกตัวว่า ทำความผิด จะมีอาการเป็นไข้ไม่สบาย หรือหอบ หายใจไม่ออก เป็นต้น

3. ประเภทใช้การบำบัด

3.1 หาที่ปรึกษาโดยไม่เก็บความอัดอัดใจไว้มากจนเกินไป บุคคลที่ควรปรึกษา ได้แก่ บิดามารดา เพื่อนสนิท ครูแนะแนว หรือจิตแพทย์

3.2 หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ทำให้เกิดปัญหาชั่วคราวหนึ่ง แทนที่จะหมกมุ่นอยู่กับปัญหานั้น หาเวลาไปพักผ่อนในสถานที่ที่ช่วยให้เกิดความสบายใจเสียชั่วคราว เช่น ลาพักผ่อน โดยไปพักที่ชายทะเล สัก 1 – 2 วัน แล้วค่อยกลับมาเริ่มทำงานใหม่

3.3 หลีกเลี่ยงการหวังอะไรให้ได้หมดทุกอย่าง คนที่ตั้งความหวังไว้มากมักจะเกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ เมื่อไม่ได้

3.4 พยายามนั่งสมาธิ เพื่อความสงบในอารมณ์ การนั่งสมาธิเป็นการทำจิตใจให้ว่างจากความคิดอันฟุ้งซ่านทั้งปวง เพราะการนั่งสมาธิจะทำให้จิตใจสงบเกิดสติและปัญญา อันจะนำมาซึ่งความสงบในจิตใจได้ เมื่อคิดอ่านทำอะไรก็ยอมทำด้วยการมีสติและจะทำให้ได้รับความสำเร็จในสิ่งนั้นๆ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่ากลไกในการป้องกันตัว มี 2 ประเภทใหญ่ คือ ประเภทปรับตัวในทางบวกและประเภทปรับตัวโดยแสดงออกในทางลบ ซึ่งไม่ว่าจะเน้นการปรับตัวในด้านใดก็ตามดังที่กล่าวมานั้น บุคคลควรรู้จักเลือกวิธีการปรับตัวที่เหมาะสมก็สามารถผ่อนคลายความเครียด หรือช่วยลดความไม่สบายใจได้ ไม่เกิดผลเสียทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่น แต่ถ้านำไปใช้มากเกินไปอาจเกิดโทษต่อตนเองได้

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2.1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานความคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สองประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษา และพลศึกษากลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้น สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

1.2.2 การจัดหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 สำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับใช้ได้กับการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ในส่วนของการจัดการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นการสร้างเสริมพัฒนาการและการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น กำหนดโครงสร้างที่เป็นสาระการเรียนรู้ จำนวนเวลาอย่างกว้าง ๆ มาตรฐานการเรียนรู้ที่แสดง

คุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบ 12 ปี และเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นของสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม สถานศึกษาต้องนำโครงสร้างดังกล่าวนี้จัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้สถานศึกษาต้อง จัดทำรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนด

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นหน่วยการเรียนรู้รายวิชาใหม่ ๆ รายวิชาที่มีความเข้มข้นอย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเลือกสาระการเรียนรู้จาก 8 กลุ่ม ในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 และจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้หรือรายวิชานั้น ๆ ด้วย สำหรับช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นั้น ยังไม่ควรให้เลือกเรียนรายวิชาที่เข้มข้น ควรเรียน เฉพาะรายวิชาพื้นฐานก่อน

สถานศึกษาต้องจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มในทุกชั้น ให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติการเรียนรู้และระดับพัฒนาการของผู้เรียน โดยในช่วงการศึกษาภาคบังคับ คือ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดหลักสูตรเป็นรายปี และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จัดเป็น หน่วยกิต ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 และ 3 ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 และปีที่ 4-6 การศึกษาระดับนี้ เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ หลักสูตรที่จัดขึ้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ การติดต่อสื่อสาร และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ เน้นการบูรณาการอย่างสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำรวจความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง และพัฒนาบุคลิกภาพส่วน ตน พัฒนาความสามารถ ทักษะพื้นฐานด้านการเรียนรู้ และทักษะในการดำเนินชีวิต ให้มีความ สมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ความ เสริมสร้างสุขภาพส่วนตนและชุมชน มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานใน การประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.3.1 งานวิจัยต่างประเทศ

โทมัส เจ. เบิร์น และควอนโฮ คีฟ (Bernt; & Keefe. 1995: 1312-1329) ได้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการปรับตัวของวัยรุ่นในโรงเรียน พบว่า อิทธิพลของเพื่อน

ของนักเรียนหญิงมีความสำคัญต่อการปรับตัวของนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย และกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมดีจะทำให้การปรับตัวของนักเรียนดีด้วย และกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดี จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวเพิ่มขึ้น และนักเรียนจะเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะนิสัยหรือมีพฤติกรรมที่ คล้ายคลึงกับตนเอง

เฮอร์ทาโด, คาร์เตอร์ และสปัลเลอร์ (Hurtado, Carter; & Spuler, 1996: 135 – 154) ได้ศึกษาปัญหาและความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาละตินในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เพื่อประเมินปัญหาและความสำเร็จของการปรับตัวของนักศึกษา โดยศึกษาการปรับตัวในด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ การปรับตัวทางด้านวิชาการ การปรับตัวทางด้านสังคม การปรับตัวทางด้านจิตใจของแต่ละบุคคล และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักศึกษาซึ่งพัฒนามาจากแบบวัดของแบคเกอร์และซีริค (Bager; & Siryk. 1984 – 1989) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ถูกเหยียดผิวและสัญชาติมักจะเป็นนักศึกษาที่มาจากชนชั้นต่ำ การที่นักศึกษาถูกเหยียดหยามนี้มีผลกระทบต่อความรู้สึกของ นักศึกษาในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม และยังมีผลกระทบไปถึงการปรับตัวทางด้านวิชาการและด้านสังคมอีกด้วย ส่วนนักศึกษาที่เรียนดีพบว่า มีปัญหาการปรับตัวในด้านการเข้ากลุ่มเพื่อน เนื่องจากมีแรงกดดันว่าได้รับอิทธิพลพิเศษในการเข้าศึกษา ทำให้มีปัญหาทางด้านมนุษยสัมพันธ์ขัดแย้งกับกลุ่มเพื่อนและขาดความมั่นใจต่อผู้บริหารในวิทยาลัย ผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางแก้ไข โดยให้สร้างปฏิสัมพันธ์ด้วยการจัดอภิปรายแลกเปลี่ยนแนวคิดกันในกลุ่มนักศึกษาและให้มีโครงการพัฒนา เพื่อส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้ในระยะแรกๆ ที่เข้าศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวในการปรับตัวของนักศึกษาในปีต่อไป ความสำเร็จในการบริหารเรื่องเวลา ตารางเรียนการเงิน ในปีแรกจะมีผลอย่างมากต่อการปรับตัวทางด้านสังคมและสภาพแวดล้อม นักศึกษาจะมีการปรับตัวดี ถ้าหากนักศึกษามีเสรีภาพและมีการติดต่อกับครอบครัวอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

1.3.2 งานวิจัยภายในประเทศ

สุภาณี เจียมศักดิ์ (2543: 84-87) ได้ศึกษาพฤติกรรมการปรับตัวในการศึกษาของนิสิตวิชาเอกพลศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการปรับตัวในการศึกษาของนิสิตโดยรวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านสุขภาพ ด้านการเงินและที่พักอาศัย อยู่ในระบับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียน ด้านหลักสูตร และการสอน มีพฤติกรรมการปรับตัวอยู่ในระดับมาก

พยอม ธีธรรส (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตรัง พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน ได้แก่ นิสัยในการเรียน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ความคาดหวังของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสภาพห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพศมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นิสัยในการเรียน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง และลักษณะสถานที่ภายนอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อริศรา จารุรัตน์ (2547:112) ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนชั้น ม.1 ในพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเขาวนัญญา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฏฐา จันทร์ฟอง (2549: 107) ศึกษาการปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนประชานิเวศน์ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ระดับสถิติ 0.5 ได้แก่ เพศหญิง ที่ระดับ 0.1 ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตระหนักรู้แห่งตน ความคาดหวังของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการเรียนได้เหมาะสมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เกี่ยวกับการเรียน ความพยายามของบุคคลที่พยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านการเรียน ด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จนเป็นสภาพที่บุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

โจนส์ (Jones. 1970: 42 – 48) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกกับผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9 – 11 ปี มีความรู้สึกกับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปีขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึง 16 – 17 ปี จะคงที่อีกครั้ง

พรณี ช. เจนจิต (2538: 264) ได้สรุปลักษณะทั่วไปของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า เมื่ออยู่ในชั้นมัธยมเด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่น จะมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย ทางด้านชีววิทยา และทางด้านการปรับสภาพจิตใจ เด็กจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา และสรีระของตัวเองอย่างมาก เป็นวัยที่ถือว่ามีความกว้างกับพ่อแม่มากที่สุด แต่สิ่งนี้จะถือเป็นกฎเกณฑ์คงไม่ได้ เพราะในปัจจุบันพ่อแม่ส่วนใหญ่ได้มีการเปลี่ยนแปลงความคิดของตนและพร้อมที่จะทำความเข้าใจกับวัยรุ่นมากขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ระดับชั้นที่กำลังศึกษา มีผลทำให้นักเรียนมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ระดับความรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับตัว รวมถึงทัศนคติต่อเรื่องต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่า ระดับชั้นจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

นัท (พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม 2550: 20; อ้างอิงจาก Nutt. 1972: 650 – A) ได้ทำการศึกษาปัญหาของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 – 12 จำนวน 607 คน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม และสันตนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศและระดับชั้นมีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนอีกด้วย

2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

พระธีรวิสุทธิ สารธมโม (2550: 104) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมาธิในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ เพศ นักเรียนหญิง และระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 82) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จากงานวิจัยกล่าวสรุปได้ว่า ระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อการประสบปัญหาการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน ทั้งปัญหาการปรับตัวด้านการเรียน การปรับตัวด้านการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนหรือกับครูผู้สอน โดยนักเรียนที่มีระดับชั้นที่สูงกว่ามีแนวโน้มจะปรับตัวได้ดีกว่าและสามารถแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาขึ้นได้ดีกว่าระดับชั้นที่ต่ำกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่าระดับชั้นจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวการเรียนของนักเรียน ซึ่งอาจเป็นไปตามวัยและพัฒนาการ

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยอมรับว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันมิได้หมายความว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา (Nonintellectual Factor) ดังที่ ฮาร์วิกเฮิร์สท (Harvighurst, 1963: 506) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของเทอร์แมน (Terman) ว่า ความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากันส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญานี้ นักการศึกษานักจิตวิทยาและนักแนะแนว พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่ามีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าที่ปรากฏขณะนี้ ผลการวิจัยส่วนมาก พบว่า องค์ประกอบที่นอกเหนือไปจากสติปัญญา มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริง และมีเพียงส่วนน้อยที่การวิจัย พบว่า ไม่มีผลต่อการเรียน

กล่าวโดยทั่วไป ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้รับจากการทำงานที่ต้องใช้ความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกตหรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ โรงเรียนต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและ

ช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) อาจจะพบว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลาย ๆ ด้าน จึงย่อมดีกว่าการแสดงความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไป เพียงครั้งเดียว(อัจฉรา สุขอารมณ์ และ อรพินทร์ ชูชม. 2530 : 10)

ไพศาล หวังพานิช (2523: 89) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้เท่าไร มีความสามารถชนิดใด

กู๊ด (Good. 1973: 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึงความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือจากประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นตัววัดว่าบุคคลได้เกิดการเรียนรู้ไปเท่าใดหรืออย่างไรบ้าง โดยสามารถวัดได้จากการสังเกต การสอบถามหรือการทำแบบทดสอบต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันยังมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนรู้ของบุคคลต่างกันด้วย

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

กลาสแมน และมีเนี่ยมินอฟ (พัชรินทร์ สมหมาย. 2549: 48; อ้างอิงจาก Glassman; & Miniaminov. 1981) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนระดับมัธยม จำนวน 1,200 คน พบว่า ลักษณะภูมิหลังของนักเรียนจะมีผลโดยตรงต่อสภาพของโรงเรียนทัศนคติของนักเรียนจะมีผลโดยตรงต่อผลการเรียน ครูผู้สอนจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อทัศนคติของ

นักเรียน สภาพโรงเรียนจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อครูและทัศนคติของนักเรียน สภาพของโรงเรียนจะมีอิทธิพลโดยอ้อมต่อผลการเรียนของนักเรียน

โบโนโม (พัชรินทร์ สมหมาย. 2549: 48; อ้างอิงจาก Bounomo. 1990) ได้ศึกษาลักษณะทางจิตพิสัยของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ ทำการศึกษากับนักเรียน 6 คน โดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับประวัติครอบครัว นอกจากนี้ยังใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-Depth Interviews) เกี่ยวกับแรงจูงใจ เจตคติ โรคภัยไข้เจ็บ และบุคลิกลักษณะ ซึ่งสังเคราะห์และวิเคราะห์จาก 8 องค์ประกอบ คือ อิทธิพลของครอบครัว ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การดูรายการโทรทัศน์ มุมมองในเรื่องวัฒนธรรม (Intercultural Perspective) ของตน การเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ ประสบการณ์ในชั้นเรียน และยุทธวิธีในการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ จะเป็นนักเรียนที่มีการยอมรับนับถือตนเอง (Self-esteem) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) และมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ (Mature Attitude) สูง

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540: 84) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัญชลี สารัตนะ (ทิพวรรณ กมลพัฒนานันท์. 2543: 28; อ้างอิงจาก อัญชลี สารัตนะ : 2533) ได้ทำการศึกษาลักษณะและการปฏิบัติของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยกลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด 3 ประการ ดังนี้ (1) สามารถผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2532 ได้ในคณะแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และอักษรศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ โดยติดอันดับ 5 % บนสุดของประเทศ (2) มีผลการเรียนหรือระดับคะแนนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ต่ำกว่าระดับ 3.50 (3) อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ลงความเห็นว่าเป็นเด็กเรียนดีสำหรับประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน 2 ประการ ดังนี้ (1) ไม่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532 (2) มีผลการเรียนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่เกินระดับ 2 จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้ คือ เป็นชายและหญิงในจำนวนใกล้เคียงกัน มีอายุน้อยกว่า

เกณฑ์มาตรฐาน มีระดับสติปัญญาสูงกว่าปกติและเป็นบุตรคนแรก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มาจากครอบครัวที่มีบุตร 3 คน ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรี ลักษณะที่สามารถจำแนกผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีทั้งสิ้น 46 ลักษณะ โดยลักษณะที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงมี 14 ลักษณะ ซึ่งลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีในระดับสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมี 6 ลักษณะคือ ระดับสติปัญญา นิสัยการเรียนรู้ ชอบคบเพื่อนที่มีความจริงจัง ระดับการศึกษาของบิดา ไม่ชอบให้มีเสียงรบกวนในขณะที่อ่านหนังสือหรือทำการบ้าน และเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาในวันหยุดและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียนมีดังนี้ คือ ไม่ชอบให้มีเสียงรบกวนในขณะที่อ่านหนังสือหรือทำงานบ้าน ชอบนั่งทำงานจนเสร็จแล้วจึงลุก ตั้งใจเรียนและทำการบ้านสม่ำเสมอ บทเรียนที่ยากถ้าไม่เข้าใจจะไม่ยอมให้ผ่านไป วางแผนการอ่านหนังสือและทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญขณะอ่านหนังสือ ชอบคบเพื่อนที่ร่าเริง ฉลาดมีไหวพริบดี มีความรับผิดชอบ รักความเจริญก้าวหน้า และสนใจเรียน

พัชรินทร์ สมหมาย (2549: 102) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย เพราะนักเรียนจะตั้งใจเรียน และเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด พยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น การปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

จากผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากจะเป็นผลที่เกิดจากความตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียนแล้ว ยังส่งผลด้านบวกต่อนักเรียนคือทำให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่น ความตั้งใจที่จะเรียนจนประสบความสำเร็จต่อไป

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

ไอเซนช อาร์โนลด์ และไมลีย์ (Eysench, Arnold; & Meili. 1972: 40) กล่าวว่าคำว่า “นิสัย” หมายถึงแนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความคิดเห็นและได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนไว้ต่าง ๆ

ดังนี้

สมิท (Smith. 1970: 21 – 35) ศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถประหยัดเวลาได้ 1 : 3 ถึง 1 : 4 ของเวลาที่เคยใช้ ถ้ารู้จักสร้างพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งการจัดระบบวิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพได้ดังนี้

1. กำหนดเวลาเรียน โดยแน่ใจว่าได้ให้เวลาแต่ละวิชาอย่างเพียงพอ และบังคับให้ตนเองปฏิบัติตามตารางนั้น
2. จัดสถานที่ให้เหมาะสมสำหรับตนเองในเวลาทำงานแต่ละวัน
3. ตั้งสมาธิแน่วแน่ปราศจากสิ่งรบกวนจนกว่างานจะเสร็จ
4. ทำงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันให้เสร็จตามกำหนดในตารางเวลาที่กำหนด

นอกจากนี้ สมิท ยังได้เสนอแนะวิธีปฏิบัติในการเรียนที่ดี โดยปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือ ความเร็วและความเข้าใจในเนื้อหา การอ่านที่รวดเร็วทำให้บุคคลสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่า หรือสามารถทบทวนได้หลายครั้งในเวลาที่กำหนด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหานั้นจะต้องพยายามจับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน และจับใจความสำคัญของเรื่องนั้นให้ได้
2. การขีดเส้นใต้เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ความคิดเห็นของผู้เขียนจำไว้หรือทำให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน หรือแสดงจุดอ่อนที่เรายังไม่เข้าใจ
3. การจดโน้ตส่วนสำคัญที่ได้อ่านหรือรับฟังจะช่วยให้จำได้ดีขึ้น
4. การเขียน การเขียนรายงานหรือทำการบ้านที่ทำไม่ได้ดี อาจเนื่องมาจากการขาดความรู้ในเรื่องหลักการเขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเขียนรายงาน การเขียนเพื่อตอบคำถาม เป็นต้น
5. การใช้ห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งทรัพยากรความรู้ที่สำคัญ ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ประโยชน์จากการใช้ห้องสมุดได้อย่างดี
6. การใช้เครื่องมือช่วยในการเรียน เช่น แผนที่ ตาราง จะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ภิญโญ สาร(2531: 105-106) ได้เสนอแนะวิธีเรียนให้เก่ง พอสรุปได้ดังนี้

1. การปฏิบัติตัวในห้องเรียนที่โรงเรียนขณะที่ครูอาจารย์กำลังสอนในชั้นเรียน นักเรียนไม่ควรพูดคุยกัน ให้ความสนใจเฉพาะสิ่งที่ครูสอนเท่านั้น ตอนใดฟังครูอธิบายไม่ทัน หรือไม่เข้าใจแจ่มแจ้งควรยกมือทันที ขณะฟังหรือจดคำอธิบายของครู บางทีจดไม่ทันควรเว้นที่จดไว้ภายหลัง

แต่จับจดในสิ่งที่ครูกำลังพูดอยู่ ลักษณะของการจดจ่อจดจาดจากความเข้าใจของนักเรียนเอง ไม่จดทุกคำพูดของอาจารย์

2. การปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน

2.1 ขยันทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งหรือลองทบทวนดูเองในสิ่งที่เรียนมาแล้วในชั้นเรียน

2.2 ทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว

2.3 ควรทำตารางเวลาส่วนตัวประจำสัปดาห์เอาไว้ว่าเวลาไหนจะทำอะไร

สเวย สิงโตสี (2544: 7) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียนสามารถแสดงได้ 2 ลักษณะคือนิสัยทางการเรียนที่ดี และนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดี โดยทั่วไปเป็นที่เชื่อมั่นว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดีมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน แต่นิสัยทางการเรียนเกิดจากการฝึกฝน หรือปฏิบัติเป็นประจำ ดังนั้นนักเรียนสามารถแก้ไขปรับปรุงนิสัยทางการเรียนของตนเองได้

จากเอกสารที่กล่าวมาจึงพอสรุปความหมายของคำว่า “นิสัยทางการเรียน” ได้ว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกเป็นประจำในด้านการเรียน เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจต่อการเรียน โดยแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมที่มุ่งมั่นในการเรียนเอาใจใส่ ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ ในการแสวงหาความรู้ รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน และพัฒนาวิธีการเรียนอยู่ตลอดเวลา

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คอยโว (Koivo. 1983: 2524-A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ปิยาภัทร์ วิบูลย์ศรีสัจจะ (2546: 77-80) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียน สาเหตุของปัญหาการเรียน และแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์ (2548: 67-79) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพุทธิจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่า นิสัยการเรียนของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่นิสัยการเรียนที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี ขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้า ไม่มีสมาธิในการเรียนและขาดทักษะในการจดจำบรรยาย ดังนั้น นิสัยการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยการเรียนที่ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อนักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขนิสัยการเรียนให้ดีขึ้นแล้วจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย นิสัยทางการเรียนจึงน่าจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

อัลพอร์ท (Allport. 1969: 6) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะส่วนรวมของบุคคลแต่ละคน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งมีระบบทางร่างกายและจิตใจกำหนดให้บุคคลมีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างจากคนอื่น

เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards. 1969: 26) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ แบบอย่างของความประพฤติของแต่ละบุคคลซึ่งเกิดจากโครงสร้างทางกายภาพและประสบการณ์ในอดีตอันมีผลต่อโครงสร้างทางด้านอารมณ์และลักษณะนิสัยแล้วจะไม่วิเคราะห์เป็นส่วนย่อยๆ

แคทเทล (ดรุณจิต อุดรมาตย์. 2532: 8; อ้างอิงจาก Cattrell. 1970) ให้คำจำกัดความของ บุคลิกภาพ หมายถึง สิ่งที่ช่วยในการทำนายบุคคลว่าจำทำอย่างไรในสภาพที่กำหนดให้ บุคลิกภาพเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลที่เปิดเผยและพฤติกรรมที่ซ่อนอยู่ภายใน

มอริส (นิตยา แก้วเล็ก.2538: 13; อ้างอิงจาก Morris.1979) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของลักษณะต่างๆ (Traits) ประจำตัวที่เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด และทัศนคติ

กันยา สุวรรณแสง (2533: 4) กล่าวถึง บุคลิกภาพว่ามีได้เกิดขึ้นได้ตามลำพังต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่นๆ อีกหลายประการเริ่มตั้งแต่ตัวเจ้าของบุคลิกภาพเอง พฤติกรรมที่เป็นสิ่งทำให้มองเห็นแล้วจึงจะสรุปลักษณะบุคลิกภาพตระหนักในบุคลิกภาพของตนเองตลอดจนลักษณะเฉพาะ เช่น ทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ พันธุกรรม ฯลฯ การที่ลงความเห็นไปว่าบุคคลใดมีบุคลิกภาพอย่างไร

นั่นก็คือ การยอมรับบุคคลนั้นทั้งหมด โดยทั่วไปแล้วจะไม่วิเคราะห์เป็นส่วนย่อยๆ บุคลิกภาพแบบ A และบุคลิกภาพแบบ B

การศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี นั้น ฟรีดแมน และ โรสเซนแมน (Friendman; & Rosenman. 1974: 164) กล่าวว่า บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพเร่งร้อน ชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธ และก้าวร้าวได้อย่างง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน ไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อยๆ เฉื่อยๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่ายๆ และไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ในการทำงานและไม่ชอบทำงานในเวลาอันรีบด่วนในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ ฟรีดแมน และโรสเซนแมน

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533: 18) ได้สรุปลักษณะบุคลิกภาพแบบ B ไว้ว่า บุคลิกภาพแบบ B (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อนและไม่ก้าวร้าว ลักษณะเรื่อยๆ เฉื่อยๆ ชอบการพักผ่อนและดำเนินชีวิต

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540: 5 – 6) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน โดยส่วนภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่างหน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน เป็นต้น และส่วนภายใน คือ ส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝัน ความปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ เป็นต้น

จากการเอกสารดังกล่าวพอสรุปได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเพียรพยายามในการทำงาน ชอบการแข่งขัน ชอบฟันฝ่าอุปสรรค รักความก้าวหน้า มีความเครียดและวิตกกังวลในการทำงานสูง ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบี จะเป็นคนไม่รีบร้อนดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายและไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรค

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สตรูป และโบแลนด์ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533: 19-20; อ้างอิงจาก Strube; & Boland. 1986) ได้ศึกษาสาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะ

บุคลิกภาพแบบ เอ และ แบบ บี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และการวินิจฉัยความยากของงานและความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

สตรูบและคนอื่น ๆ (อัจนรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533: 19-20 ; อ้างอิงจาก Strube; & others. 1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายามและสำเร็จไม่สอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

ไควร์เวอร์และไวต์เนอร์ (Kleiwer; & Weidner. 1987: 204) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งมั่น โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จและมีความพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ดังนั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นคนที่มีความกระตือรือร้น ชอบแข่งขัน มีความมานะพยายาม รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรคทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย และมีความเพียรพยายามทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจึงมีพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ที่เหมาะสม

ชวาทซ์ และคนอื่น ๆ (ปิยาญจน์ กิจอุดมทรัพย์. 2539: 24; อ้างอิงจาก Schwartz; & others. 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ แบบ บี ที่ประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความมุ่งมั่นความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่ไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

2.4.2.2 งามวิจัยในประเทศ

ปิยาญจน์ กิจอุดมทรัพย์ (2540: 64) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งมั่นอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ๆ วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรระยะยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร จำนวน 960 คน โดยศึกษาตัวแปร คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพของนักศึกษาทัศนคติต่อการเรียน ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี และฐานะเศรษฐกิจของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอ เป็นนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอ เป็นนักศึกษาที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา รักความก้าวหน้า มีความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อความสำเร็จในการทำงาน

พัชรินทร์ สมหมาย (2549: 36-40) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิต

บางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 457 คน เป็นชาย 216 คน และเป็นหญิง 241 คน มีความสัมพันธ์ทางลบ กับปัญหาการเรียนในหลักสูตรชั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาสมควร ชุนภิบาล (2550: 40) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความ รับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการ ทำงานของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตร ส่วน ใหญ่มีบุคลิกภาพแบบเอ มักจะทำงานด้วยความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อจะทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จตามประสงค์ ดังนั้น จึงทำให้นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตร โรงเรียนพณิชยการ สยาม มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มที่ดีมากจากการวิจัยทั้งในและต่างประเทศพอ

สรุปได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเพียรพยายามในการทำงาน ชอบการแข่งขัน ชอบฝ่าฟันอุปสรรค รักความก้าวหน้า มีความเครียดและวิตกกังวลในการทำงานสูง ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบีจะเป็นคนไม่รีบร้อนดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายและไม่ชอบฟันฝ่า อุปสรรค ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า บุคลิกภาพน่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการ เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

2.5.1.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ซีกูรา (Secura. 1975: 5823 – B) กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถ ของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต การวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัญญานิก (2530: 35) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า เป็น ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ยิ่งใหญ่ในอนาคตแทนการรับรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับ ในทันทีหรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตนเองเพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมาหรือ การเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับ ลักษณะมุ่งปัจจุบัน และอาจถือว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้

จรรยา สุวรรณทัต (2531: 48) กล่าวถึง ลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า เป็นลักษณะของ การมองสู่อนาคตข้างหน้า ซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ้งกว้างไกลที่จะมีผลไม่เพียงแต่ตัวผู้มองเท่านั้นหาก ครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่นและสังคมมนุษย์ชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย และถือว่าเป็นจิต ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

2.5.1.2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากประเทศที่กำลังพัฒนาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี ประชาชนของประเทศที่กำลังพัฒนาจะต้องเห็นความสำคัญของการวางแผน เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต (Mischel. 1974: 250)

เรนเนอร์ (Raynor. 1982: 71 – 116) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นจิตลักษณะที่แตกต่างหากจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลใดมีลักษณะสองประการนี้สูงก็อาจคาดได้ว่า เขามีพลังผลักดันให้กระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันได้อย่างขยันขันแข็งที่สุดถ้าผลงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว เช่น ขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อจะได้งานดีมีชีวิตก้าวหน้า และสุขสบายในอนาคต

จันทนา นนทิก (2533: 32-33) กล่าวว่า บุคคลที่มีเป้าหมายหรือการกำหนดสิ่งที่ต้องการไว้ล่วงหน้าชัดเจน ย่อมมีความตั้งใจและใช้ความพยายามอย่างจริงจังในการกระทำพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต ซึ่งเป้าหมายจะมีหน้าที่สำคัญ 2 ประการที่เป็นพื้นฐานของแรงจูงใจที่มุ่งตรงไปสู่พฤติกรรม คือ

1. เป้าหมายจะกำหนดแนวทางการตัดสินใจว่าควรจะใช้ความพยายามเท่าใดในการทำงานนั้น
2. เป้าหมายมีอิทธิพลต่อการเดาพฤติกรรมการทำงาน โดยต้องตระหนักถึงความสำคัญ

สมดุล ชาญนวงศ์ (2533: 51) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มุ่งอนาคตและมีการควบคุมตนเองสูง ไว้ดังนี้

1. สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และสามารถคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้
2. สามารถอดได้รอได้ “สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวาน”
3. มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า ทำดีย่อมได้ผลดีตอบแทน
4. เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างสมเหตุผล
5. สามารถถ่วงน้ำหนักจากการกระทำบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้

2.5.1.3 การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ไรท์ (Wright. 1975: 387) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตนั้น ได้มาจากการวัดลักษณะมุ่งอนาคตที่ใช้ในการวิจัยทางจิตวิทยาเช่น ให้เขียนเรื่องราวหรือนวนิยาย และวิเคราะห์ระยะเวลาที่ใช้ในการเขียนเนื้อเรื่องนั้น ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมากจะใช้ระยะเวลาในการ

เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นให้ดำเนินไป โดยระยะเวลาที่มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตให้สูงขึ้นด้วย

บุญรับ ศักดิ์มณี(2532: 16-17) เสนอแนวทางในการพัฒนาการมุ่งอนาคตไว้ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ให้รู้จักความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการกระตุ้นให้บุคคลรู้จักคิดถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกลอย่างมีเหตุผล ยกตัวอย่างให้เห็นแบบอย่างของการคิดประเภทนี้และฝึกการคิดในทำนองนี้ เพื่อให้เข้าใจความหมายของการมุ่งอนาคตในกาลเทศะต่าง ๆ

2. ให้เห็นความสำคัญของการมุ่งอนาคต วิธีการฝึกทำได้โดยการให้เห็นตัวอย่างของผลที่เกิดจากการกระทำกิจกรรมที่มุ่งอนาคต

3. ให้รู้จักคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการทำให้บุคคลเป็นตัวอย่างของการวางแผนในอนาคตของผู้มีลักษณะมุ่งอนาคต ฝึกวางแผนเกี่ยวกับชีวิตและการทำงาน ฝึกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับความคาดหวังของตนเอง

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูและความมั่นคงของครอบครัว ครอบครัวที่มีฐานะยากจนมักจะไม่สามารถหาในสิ่งที่เด็กต้องการได้ตามสัญญา ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในอนาคต ต่างกับครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะสูง ที่สามารถทำได้ตามคำมั่นสัญญา ด้านการเรียนการสอนโดยครูให้การเสริมแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักตั้งเป้าหมายในชีวิตหรือจัดกิจกรรมการสอนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตการเรียนรู้

2.5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เลสซิง (Nurmi. 1991: 20; อ้างอิงจาก Lessing. 1972) ได้ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กหญิงชาวอเมริกัน จำนวน 168 คน ที่มีอายุระหว่าง 9-15 ปี ผลการศึกษาพบว่าเด็กหญิงที่มีอายุน้อยกว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตกว้างไกลกว่าเด็กหญิงที่มีอายุมากกว่า

คาร์ตรอน และเลวี (Nurmi. 1991: 18; อ้างอิงจาก Carton Guerin; & Levy. 1980) ได้ศึกษาการมองอนาคตด้านครอบครัวและอาชีพของวัยรุ่นชาวฝรั่งเศส จำนวน 80 คน ที่มีอายุระหว่าง 12-15 ปี ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่มีอายุมากกว่ามีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า วัยรุ่นชายมีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นที่มีอายุมากกว่าให้ความสำคัญกับอนาคตของครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นชาย

ไรท์ และรอธ (Nurmi. 1991: 26 ; อ้างอิงจาก Wright; & Rauste. 1990) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตของวัยรุ่นชาวฟินแลนด์ จำนวน 209 คน ที่มีอายุระหว่าง 17-18 ปี ผลการศึกษา

พบว่าเด็กผู้ชายสนใจในขนาดยาวไกลกว่าเด็กผู้หญิง และเด็กผู้หญิงสนใจในด้านการเรียนและการประกอบอาชีพมากเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กผู้ชาย

2.5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

เนตรชนก พุ่มพวง (2546: 111) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 318 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะมุ่งอนาคต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีตัวแปร 8 ตัวแปร ได้แก่ระดับชั้นที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ ทศนคติต่อการเรียนความคาดหวังของผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับลักษณะมุ่งอนาคต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร คือ ระดับชั้นที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับลักษณะมุ่งอนาคต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร คือการศึกษาของมารดาในระดับมัธยมศึกษา ตัวแปรที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด มี 5 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติต่อการเรียนความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน บุคลิกภาพ สิ่งแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนได้ร้อยละ 71.5

ภูมิสิทธิ์ มิ่งชนิด (2548: 74-75) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดสกลนคร สถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 พบว่า ความศรัทธาต่อสถาบัน ลักษณะมุ่งอนาคต ทศนคติต่อการเรียนสายอาชีพ และประเพณีวิชาที่เรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศพอสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคาดการณ์ไกล การวางแผน ความเพียรพยายาม การอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลสังคม สื่อมวลชน ซึ่งเป็นตัวชี้ถึงการมีลักษณะมุ่งอนาคตในตัวของเขาแต่ละคน

ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

สุชา จันท์โสมและสุรางค์ จันท์โสม (2529: 166) สัมพันธภาพในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาที่หันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดามารดาเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้น ถ้าบิดามารดา ได้อุทิศเวลาในการอบรม ขัดเกลานิสาเด็ก ให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะมีพฤติกรรมในทางที่ดีมากกว่ามีพฤติกรรมในทางที่ไม่ดี

กุหลาบ รัตนสังธรรม และคนอื่นๆ (2543: 13-15) ได้สรุปแนวคิดของสัมพันธภาพในครอบครัวไว้ว่า ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงความรักและผูกพันในลักษณะต่อไปนี้

1. ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน หมายถึง การดูแลสุขภาพของกันและกัน อาหาร การกิน การเล่าเรียนของบุตร ความทุกข์และความสุข ที่ต้องการระบาย เป็นต้น
2. ต้องรู้จักคนที่เรารัก สำหรับบุตร บิดา มารดา ก็ต้องเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับบุตร อุปนิสัยบุตร จุดเด่นจุดด้อยเป็นอย่างดี
3. ต้องเคารพซึ่งกันและกัน หมายถึง การเคารพที่มาจากใจ ซึ่งพฤติกรรมกรรมการแสดงออกหลายอย่าง เช่น การเกรงใจกัน การฟังกัน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นต้น
4. ต้องมีความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับความผิด หรือความชอบ
5. ต้องมีความไว้วางใจกันและกัน ควรมีต่อทั้งกายและทางใจ
6. ต้องให้กำลังใจกันและกัน อาจเป็นคำพูดหรือทำทางที่ให้การสนับสนุน
7. ต้องให้อภัยกันและกัน ถ้ามีความรักอยู่ก็ให้อภัยให้กัน ยกโทษให้กัน
8. ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว ควรใช้กริยาวาจา ระหว่างบิดา มารดากับบุตร
9. ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่า และมีคุณภาพ มีกิจกรรมร่วมกันช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่มี
10. ต้องมีการปรับตัวตามภาวะเปลี่ยนแปลง
11. ต้องรู้ภาวะหน้าที่ในครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ทั้งต่อตนเองและต่อสมาชิกในครอบครัว

12 มีความใกล้ชิดทางสัมผัส การสัมผัสเช่น การโอบกอดกันบ้างเป็นการแสดงความรักความอบอุ่นตามธรรมชาติของคน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สรุปได้ว่าสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองได้แก่ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน มีส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนที่เหมาะสม

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2.6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เมเยอร์แบงค์ (Marjoribank. 1991: 103-109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และระดับฐานะทางสังคม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ปี จำนวน 158 คน โดยใช้แบบทดสอบ Primary Mental Ability จากแบบทดสอบพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียน จะมีคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability สูง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability ยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

2.6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ประกายทิพย์ พิชัย (2539: 78) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำนวน 1,009 คน ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บำเพ็ญ วังเงิน (2541: 121- 128) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว เช่น สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สรุปได้ว่าเด็กที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองจะมีแนวโน้มมีพฤติกรรมเหมาะสมในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียน ความมั่นคงทางอารมณ์ ความขยันหมั่นเพียร มีแรงจูงใจที่ดีในการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง น่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

นิเทศ เจริญภักดิ์พูน (2543: 32) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็กโดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อยโดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีพ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ด้านนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด ต้องจากครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครอง ย่อมต้องการการสนับสนุนด้านการเรียนด้วยดี ทั้งทางด้านทุนทรัพย์ กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจัง ย่อมมีผลในทางตรงกันข้าม คือไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าการประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งคือการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองที่เข้าใจเด็กและให้ความสำคัญกับการเรียนของเด็ก ให้การส่งเสริมสนับสนุนต่อการเรียนของเด็ก ย่อมจะทำให้เกิดแรงกระตุ้นให้เด็กมีความพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ส่วนเด็กที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควรก็มักจะประสบปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการปรับตัวและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

2.7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แวง และคนอื่น ๆ (สุธาสินี ใจเย็น. 2545: 37; อ้างอิงจาก Wang, Haertel; & Walberg. 1994) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กได้สังเคราะห์เนื้อหาคำแนะนำในการเรียนของคู่มือนักเรียน 179 บท รวบรวมผลการสังเคราะห์รายงานการวิจัย 31 รายการ และสำรวจความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา 61 คน ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ 11,000 รายการเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนดีและได้นำข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันอย่างมาก 28 ตัวแปร และใช้ Meta-analysis เพื่อสังเคราะห์ผลรวมของรายการวิจัยและข้อมูล ผลที่ได้ออกมาจะเป็นค่าประมาณโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปร พบว่าสภาพแวดล้อมทางบ้านและการสนับสนุนของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการช่วยให้เด็กนักเรียนอยู่ในอันดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 58.4

2.7.2.2 ภัยวิจัยในประเทศ

สิริพร ดาวัน (2540: 96) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวคือ ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนด้านการเรียน นักเรียนจะเกิดความมุ่งมั่นและเห็นความสำคัญของการเรียน แต่ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเหว่ ขาดความมานะพยายามในการเรียน

พัชรินทร์ สมหมาย (2549: 113) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีอิทธิพลทางลบต่อการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สองซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเรียนมาก ทำให้มีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนที่ดี ช่วยให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจในการเรียน และมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่าการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองน่าจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในปัจจุบัน

2.8 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.8.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สิปปนนท์ เกตุทัต (สุกัญญา แยมยัม. 2541: 27; อ้างอิงจาก สิปปนนท์ เกตุทัต. 2533) กล่าวว่า การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าเชิงวัตถุก่อให้เกิดผลกระทบตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวัตถุหรือจิตใจ โดยเฉพาะพัฒนาการความรู้สึกนึกคิดของเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีต่อสังคมปัจจุบันซึ่งเสนอเป็นภาพลักษณ์ได้ 3 กลุ่ม คือ เด็กที่มีครอบครัวฐานะปานกลางขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีโอกาสในสังคมและได้เปรียบกว่าเด็กกลุ่มอื่น เด็กย่อมมีแรงจูงใจและโอกาสทางการศึกษาดีกว่ากลุ่มอื่น แต่หากอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจดีมาก ความต้องการเชิงวัตถุได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอหรืออาจมากเกินไปจนเกิดความกดดันทางจิตใจ พ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่การศึกษาทางจิตวิทยา กล่าวว่า เด็กเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะดิ้นรนให้ได้รับการเอาใจใส่เชิงลบเมื่อเขาทำ

ผิด ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวเศรษฐกิจใหม่ เป็นเด็กที่เคยยากจน ด้อยโอกาสในสังคม แต่พ่อแม่ร่ำรวย ขึ้นเนื่องจากที่ดินอยู่ในเขตความเจริญทางเศรษฐกิจ เมื่อขายที่ดินก็มักจะอพยพมาใช้ชีวิตอยู่ในเขต ชุมชน ใช้เงินแสวงหาความสุขทางวัตถุ มีแนวโน้มเอียงที่จะพึ่งเพ้อจ่ายเงินอย่างไม่รู้คุณค่า และเด็ก ที่มาจากครอบครัวที่ยากจนและห่างไกลความเจริญ และเด็กที่ด้อยทางสมองและร่างกาย เป็นกลุ่มที่ ด้อยโอกาสที่สุดในสังคม เพราะเกิดในครอบครัวที่เป็นชาวนาชาวไร่ ที่มีการศึกษาดำ ดำรงชีวิตแบบ ดั้งเดิมหรือเกิดในสลัมโดยพ่อแม่ไม่ได้ตั้งใจ เด็กมักมีสภาพร่างกายและสมองบกพร่อง ขาดโอกาสทาง การศึกษาและสังคม เพราะการมีปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้ครอบครัวไม่สามารถส่งเสียด้านการเรียน ได้ เด็กต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคัน ช่วยพ่อแม่ทำงานหารายได้ เด็กกลุ่มนี้จึงเป็นบุคคลที่น้อยเนื้อ ต่ำใจได้ง่าย หากไม่ได้รับความช่วยเหลือให้ถูกทาง อาจเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ขาดการมีส่วนร่วมใน สังคม

นุชนาฏ วรยศศรี (2544: 23) ได้ให้ความหมายว่า สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับฐานะของผู้ปกครองของนักเรียน อันได้แก่ รายได้ของบิดา รายได้ของมารดา ของแต่ละ ครอบครัว เป็นปัจจัยด้านสังคมประการหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเมื่อสถานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัวต่างกัน ย่อมส่งผลถึงค่าใช้จ่ายในการเรียน การอบรมเลี้ยงดูต่างกันย่อมส่งผลกระทบถึง การเรียนด้วย

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีผลที่จะส่งเสริม การเรียนของนักเรียนไปในทางที่ดี นักเรียนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีจะมีความพร้อมใน การเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลางหรือยากจน ดังนั้นสถานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.8.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮอ์เกนฮาร์น (Hergenharn, Christian W. 1990: 5028) ได้ศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่มีใช้สติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากครอบครัวที่ยากจนพบว่า

1. นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำคะแนนแบบทดสอบ CTP (The California Test of Personality) ได้คะแนนน้อยแสดงให้เห็นว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ที่มา จากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีปัญหาด้านการปรับตัวสูง
2. เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงจะมีปัญหาทางการปรับตัวน้อยกว่าเด็กที่มีมาจากครอบครัวที่ยากจนทั่วไป

3. ครูตั้งความหวังและประมาณค่าไว้ว่า นักเรียนที่มีการปรับตัวดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่นักเรียนที่ยากจนในกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทางด้านการปรับปรุงตัวสูงทำให้การเรียนต่ำ

2.8.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อริศรา จารุรัตน์ (2547: 112) ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนชั้น ม.1 ในพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมในการทำงาน ความเครียดในการเรียน และการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียน เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970: 135 – 152) ได้ศึกษาผลของบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียนโดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ ดังนี้

- (1) ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
- (2) การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
- (3) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้เหมาะสม
- (4) การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า มีความสอดคล้องเหมาะสม
- (5) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา
- (6) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
- (7) ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน

(8) สร้างความเป็นธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น

(9) ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ
(10) สร้างความตื่นตัวและบริหารจัดการความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน

(11) การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
(12) ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรค แบ่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา
(13) ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
(14) เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบ และขาดความรับผิดชอบ

วันชัย ช่องดารากุล (2538: 11) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของสถานศึกษานับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุตามจุดประสงค์ เพราะถ้ามีอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้วย่อมทำให้เกิดบรรยากาศและแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

พิมพันธ์ เดชคุปต์ (2544: 10 - 14) ได้กล่าวถึงบรรยากาศทางกายภาพในการเรียนการสอนไว้ว่า บรรยากาศทางกายภาพ คือลักษณะของห้องเรียนที่มีบรรยากาศทางกายภาพที่เหมาะสม ควรเป็นดังนี้

1. ห้องเรียนควรมีสีสันน่าดู และเหมาะสมสบายตา อากาศถ่ายเทดีปราศจากเสียงรบกวน กว้างขวางพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน
2. ห้องเรียนควรมีบรรยากาศอิสระของการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตลอดจนการเคลื่อนไหวกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท
3. ห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะ น่าอยู่ ตลอดจนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
4. สิ่งที่อยู่ภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ สามารถเคลื่อนย้ายได้ และสามารถดัดแปลงให้เอื้ออำนวยการสอนและการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ได้
5. การจัดห้องเรียนให้พร้อมต่อการสอนในแต่ละครั้ง เช่น ให้มีความเหมาะสมต่อการสอนวิธีต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น เหมาะต่อการสอนโดยกระบวนการกลุ่ม วิธีบรรยาย และ วิธีการแสดงละคร เป็นต้น

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพของการเรียนนั้นเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เนื่องจากลักษณะทางกายภาพของการเรียนที่ดีนั้นทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียน และยังทำให้ครูผู้สอนเกิดแรงจูงใจใน

การสอนทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย นอกจากจะเกิดผลดีต่อประสิทธิภาพในการเรียน และการสอนแล้วลักษณะทางกายภาพของการเรียนที่ดียังมีอิทธิพลต่อจิตใจของผู้สอนและผู้เรียน อัน เป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

2.9.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คอสเทลโล (Costello. 1985: 3053-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ของนักเรียน เกี่ยวกับบรรยากาศทางสังคมของชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ในกลุ่มที่มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ ระดับ 9 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา รัฐอินเดียนา ผล การศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถสูงด้านคณิตศาสตร์ให้ทัศนะต่อบรรยากาศในชั้นเรียนในเชิง บวก และนักเรียนทั้งสองกลุ่มรับรู้สภาพแวดล้อมในการเรียนไม่แตกต่างกัน

วูร์น (Voorn. 1990: 125) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะขนาดเล็กกับ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัย ใน 5 รัฐ ของเขตตะวันตกของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมมีอิทธิพลต่อศิลปะขนาดเล็กบุคลิกภาพและการปรับตัวตามธรรมชาติศิลปะขนาดเล็กจะ เชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันเมื่อมีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสม

2.9.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิชารักษ์ กุลเพิ่มทวีรัตน์ (2547: 77) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชโอรส เขตจอมทองกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฏฐา จันทร์ฟอง (2549: 107) ศึกษาการปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนประชานิเวศน์ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ ระดับสถิติ 0.5 ได้แก่ เพศหญิง ที่ระดับ 0.1 ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตระหนักรู้แห่งตน ความ คาดหวังของผู้ปกครอง และลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ลักษณะทางกายภาพ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดี ทำให้ บุคลิกลักษณะของผู้เรียนบางประการสูง ได้แก่ การรู้จักควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบมีความคิด สร้างสรรค์ เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน จะเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.10 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.10.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538: 83 – 87) ได้กล่าวถึงพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนนั้นได้แก่

1. การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล (Respect as a Person) คือการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีแต่ความก้าวร้าว แข่งขัน ความกดดัน อคติ เอาวัดเอาเปรียบย่อมไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

2. การสื่อสารแบบเปิด (Open Communication) การสื่อสารแบบเปิดที่อยู่ในบรรยากาศของการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล อารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม พฤติกรรม แนวคิดของแต่ละคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน รวมทั้งการฟังอย่างมีประสิทธิภาพที่มีประสิทธิผลบรรยากาศในชั้นเรียนที่ตอบสนอง การปฏิบัติด้านความรู้สึก คุณลักษณะ ค่านิยม การเสาะแสวงหาความเป็น ตัวของตัวเองจะเกิดขึ้นมาจากเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า สามารถพัฒนาช่วยเหลือตนเองได้ และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

ประทีป อึ้งทรงธรรม (อรรถพล ระวังโรจน์. 2547: 61; อ้างอิงจาก ประทีป อึ้งทรงธรรม. 2542) ได้แสดงทรรศนะต่อความสัมพันธ์ของการเป็นครูผู้มีบทบาทหน้าที่สอนสั่งและให้ความรู้แก่นักเรียนได้ว่า การเรียนการสอนนักเรียนนั้นไม่เพียงแต่สอนและให้ความรู้แก่นักเรียนภายในห้องเรียนหรือโรงเรียนได้เพียงอย่างเดียว แต่ครูต้องพร้อมที่จะเป็นผู้พลีแรงกาย

แรงใจต่อการมอบเนื้อหาความรู้ทั้งในและนอกบทเรียนในต่างสถานที่ได้อีกด้วย ดังที่อรรถพล ระวังโรจน์. (2547: 61) ได้กล่าวไว้ว่า คุณค่าของสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียน หากไม่ได้พิจารณาอย่างละเอียดแล้วก็อาจถูกมองข้ามในความสำคัญ สิ่งหนึ่งอาจมาจากความคิดที่เรามักจะคิดกันว่า ครูมีหน้าที่สอนส่วนนักเรียนมีหน้าที่รับความรู้ แต่สิ่งที่โยงใยให้เกิดคุณค่าที่แท้จริงในกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียนนั้นคือ สัมพันธภาพ ดังนั้นเราคงต้องดูบริบทแวดล้อมว่ามีอิทธิพลที่เอื้อต่อการสนับสนุน หรือทำลายสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนกันอย่างไร จะได้หาวิธีแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณประโยชน์สูงสุด จากที่กล่าวไว้ข้างต้น อาจพอสรุปความสำคัญของสัมพันธภาพกับครูต่อความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนได้ว่า ครูมีหน้าที่ไม่เพียงแต่การให้ความรู้แก่นักเรียนเท่านั้น ยังให้การอบรม สั่งสอน คอยชี้แนะแนวทางที่ดีให้กับนักเรียน ดังนั้น เมื่อนักเรียนเกิดปัญหาขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องการเรียน เรื่องส่วนตัว เรื่องครอบครัว แล้วนักเรียนมีความไว้วางใจในตัวครูอาจเป็นครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา หรือครูหอพัก นักเรียนสามารถขอคำปรึกษาในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ แต่ถ้านักเรียนรู้สึกไม่ไว้วางใจในการขอคำปรึกษา คำแนะนำ

ต่างๆ ปัญหาหลายอย่างที่อาจเกิดตามมา เช่น นักเรียนมีปัญหาในการเรียนเนื่องจากไม่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครูผู้สอน นักเรียนอยู่หอพักแล้วรู้สึกว่าการเรียนถูกจับผิดจากครูหอพัก ไม่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เนื่องจากไม่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครูหอพัก เป็นต้น จะทำให้นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบข้างได้ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาต่างๆ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน มีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ดังนั้นครูจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน กล่าวคือ ถ้าครูกับนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน บรรยากาศการเรียนการสอนจะดีนักเรียนจะมีการปรับตัวด้านการเรียนที่เหมาะสม

2.10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.10.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

วูน (Voom, Randall Jay. 1990: 41-42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเป็นเด็กสองพวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็นศูนย์กลางและพวกที่ถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมยถอยหนี เจื้อยซาต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

2.10.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นลินี ธรรมอำนายสุข (2540: 102-105) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนกีฬาส่งหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีแผนการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์กันทางลบกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สรุปได้ว่าสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้นครูและนักเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครูควรมีความเมตตา กรุณา มีความยุติธรรม มีวิธีสอนที่ดี สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู น่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.11 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.11.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

เฟลด์แมน และนิวคอม (Feldman; & Newcomb. 1967: 325-330) กล่าวถึงความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้ นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเอง

ยิ่งขึ้น กลุ่มเพื่อนจะตอบสนองความสนใจของนักศึกษาที่ไม่ได้รับการตอบสนองทางด้านวิชาการ หรือ มีความล้มเหลวทางวิชาการมาแล้วกลุ่มเพื่อนจะช่วยฝึกการเข้าสังคม และ การสร้างสัมพันธภาพ ส่วนตัวมีผลทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยฝึกทักษะทางสังคม ช่วยเสริมสร้าง บุคลิกภาพที่มั่นคง

วิจิตร อวระกุล (2537: 65 – 69) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติให้เพื่อนรักใคร่เห็นอกเห็นใจควร ปฏิบัติดังนี้

- (1) เปิดฉากทักทายติดต่อกัน
- (2) มีความจริงใจต่อเพื่อน
- (3) หลีกเลี่ยงการนินทาเพื่อน
- (4) อย่าขัดทอดความผิดให้เพื่อน
- (5) ยกย่องชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควร
- (6) ให้ความร่วมมือในกิจการของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ
- (7) ให้เพื่อนได้ทราบในเรื่องที่เขารับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง
- (8) ฟังความเห็นของเพื่อน ๆ บ้าง
- (9) หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือเพื่อน
- (10) ทำตนให้เสมอต้นเสมอปลาย
- (11) ใจกว้างและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนฝูง
- (12) ออกไปพบปะสังสรรค์กันกับเพื่อนบ้างตามสมควร
- (13) ให้ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกขวิรณ

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541: 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธภาพอันดี ไว้ ดังนี้ แสดงกริยายิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกริยารับฟัง ข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่นรู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อย ๆ ของเพื่อนแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การที่นักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือการแสดงออกทางพฤติกรรมต่อกันระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในด้านให้ความช่วยเหลือ และยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน น่าจะ อิทธิพลต่อการปรับตัวของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น

2.11.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.11.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1981: 5789 – A) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

อาห์มาดและฮูด (Ahmad; & Hood. 1984: 498-502) ศึกษาการพัฒนาของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของมหาวิทยาลัยไอโอวา ปีการศึกษา 1977-1981 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีการพัฒนาของสัมพันธภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร

แพนสินี (Pansini. 1997: 3683) ได้ศึกษาคุณภาพของรูปแบบสัมพันธภาพในสังคมของวัยรุ่น โดยการทดลองเชิงสำรวจเกี่ยวกับสัมพันธภาพกับเพื่อน ด้วยการสัมภาษณ์ เป็นผู้ชายจำนวน 5 คน และเป็นผู้หญิง 5 คน กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สัมพันธภาพเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มส่งผลต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีสัมพันธภาพกับเพื่อนทั้งด้านภาษาและอารมณ์มากกว่าเพศหญิง และเพศหญิงจะร่วมกิจกรรมมากกว่าเพศชาย แต่อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้มีลักษณะไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สังคมยอมรับในเรื่องการพูดความรู้สึกไว้วางใจกัน

2.11.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ชนนุช บุญสิทธิ์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รามอินทรา กรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ บรรยากาศทางการเรียนการสอน บรรยากาศในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อริศรา จารุรัตน์ (2547: 12) ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนชั้น ม.1 ในพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฏฐา จันทร์ฟอง (2549: 107) ศึกษาการปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนประชานิเวศน์ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ระดับสถิติ 0.9 ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตระหนักรู้แห่งตน ความคาดหวังของผู้ปกครอง

ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนนั้นส่งผลอย่างมากต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนมักจะปรับตัวในการเรียนได้ดี ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2.12 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อน

2.12.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อน

2.12.1.1 ความหมายของการเลียนแบบ

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคนอื่นๆ (2543: 33 -34) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลสามารถสังเกตได้เช่น การเดิน การยืน การพูด อารมณ์ดีใจ เสียใจ หรือโกรธ แต่พฤติกรรมบางอย่างไม่สามารถสังเกตได้ โดยตรง ด้วยอวัยวะรับรู้ความรู้สึก และอาจจะต้องใช้เครื่องมือบางอย่าง เพื่อวัดพฤติกรรมบางอย่าง เช่น เครื่องมือจับเท้า เป็นต้น

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544: 28) กล่าวว่า การเลียนแบบ เป็นการนำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน เพื่อที่ตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจและมีความมั่นใจมากขึ้น เช่น บุคคลที่ชอบแต่งตัว ไว้ทรงผมตามอย่างดาราภาพยนตร์ เป็นต้น

สุรางค์ ไคว่ตระกูล (2545: 153 -154) กล่าวว่า พฤติกรรมตามแนวคิดทฤษฎีพุทธิปัญญานิยมเชื่อว่า กระบวนการคิดมีส่วนให้เกิดพฤติกรรมที่มีเป้าหมายสิ่งเร้า นอกจากนี้ความรู้สึกความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมของบุคคลต่างก็มีความสัมพันธ์กัน

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การเลียนแบบ หมายถึง การกระทำที่พยายามทำให้เหมือนบุคคลอื่น เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถมองเห็นได้หรือสังเกตได้ เช่น การเดิน การนั่ง การพูด การแต่งตัว การเล่น เป็นต้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือบุคคลในสังคม

2.12.1.2 บุคคลที่เด็กเลียนแบบ

สวนา พรพัฒน์กุล (2525: 2-7) กล่าวว่า บุคคลที่เด็กจะเลียนแบบนั้นจะเริ่มต้นจากคนใกล้ชิดที่สุดแล้วค่อย ๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กตามพัฒนาการทางสังคมของเขา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1. การเลียนแบบจากพ่อแม่และครู ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้บุคคลจะเลียนแบบบุคคลใกล้ชิดที่สุดคือพ่อแม่ ซึ่งรวมถึงผู้ปกครอง และผู้เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่ เมื่อเด็กเติบโตขึ้นได้ไปโรงเรียนเวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้นความสำคัญของครูในการเป็น

ตัวแบบจึงพอ ๆ กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูจึงควรเป็นตัวแบบที่ดี แต่ต้องไม่แสดงบทบาทของตัวแบบให้แก่เด็ก

2. เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กชอบ จะต้องเป็นตัวแบบที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่เด็กอาจเป็นเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่แวดล้อมเขาอยู่

3. เลียนแบบจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ การเลียนแบบจะเกิดขึ้นเมื่อตัวแบบนั้นตรงตามความสนใจ เด็กหญิงจะเลียนแบบแตกต่างไปจากเด็กชายเนื่องจากความสนใจแตกต่างกัน แม้ในกลุ่มเด็กหญิงหรือเด็กชายด้วยกันความสนใจก็จะแตกต่างกันไปอีก เช่น เด็กหญิงบางคนสนใจเลียนแบบการทำงานในบ้านของพ่อแม่แต่บางคนอาจจะสนใจศิลปะการแสดงต่าง ๆ ที่ตนเห็นในรายการโทรทัศน์และพยายามที่จะเลียนแบบ

4. เลียนแบบจากผู้กล้าหาญ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชายย่อมจะมีผู้กล้าหาญที่ตนยกย่องและพอใจจะเลียนแบบตาม ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่ก็ได้ ตัวแบบของเด็กมักเป็นบุคคลที่มีอายุมากกว่า

5. เลียนแบบจากตัวละคร ซึ่งเป็นตัวละครในนิยาย ภาพยนตร์และโทรทัศน์

2.12.1.3 กระบวนการการเสนอตัวแบบ (Modeling)

แนวคิดพื้นฐานของการเสนอตัวแบบ แบนดูรา (สมโภชน์ เขียมสุภาษิต. 2549: 48; อ้างอิงจาก Bandura. 1989) ได้เสนอความหมายของการเรียนรู้ (Learning) ไว้ว่า การเรียนรู้นั้นไม่จำเป็นต้องพิจารณาในแง่ของการแสดงออก (Performance) หากเพียงแต่การได้มาซึ่งความรู้ใหม่ (Acquired) ก็ถือว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นแล้ว แม้ว่าจะไม่แสดงออกก็ตาม ดังนั้นการเรียนรู้ตามแนวของแบนดูราจะเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในโดยไม่จำเป็นต้องมีการแสดงออก แนวคิดพื้นฐานของ แบนดูรา เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์ มีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor หรือ P) ซึ่งได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ความคาดหวัง ฯลฯ ของบุคคลกับปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environmental Factor หรือ E) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้จะมีลักษณะที่มีอิทธิพลซึ่งเหตุ – ผล ซึ่งกันและกัน ดังนี้

B = พฤติกรรม (Behavior)

P = ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor)

E = สภาพแวดล้อม (Environmental Factor)

การเสนอตัวแบบนั้น เป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา ที่มีความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของคนเรานั้นไม่ได้เป็นผลมาจากการที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เขาอยู่เท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วยความคิดและความรู้สึกอีกด้วย ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 นี้ (พฤติกรรม สภาพแวดล้อมส่วน

บุคคล) จะมีลักษณะของการกำหนดซึ่งกันและกัน ถ้าปัจจัยใดเปลี่ยนแปลงไป อีกสองปัจจัยที่เหลือก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การเสนอตัวแบบนี้จะพิจารณาในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้บุคคลเกิดความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นบางอย่าง ซึ่งความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นนี้จะส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือไม่แสดงพฤติกรรม ลักษณะของกระบวนการการเสนอตัวแบบ ดูได้จากภาพดังนี้

แสดงถึงลักษณะของกระบวนการเสนอตัวแบบ

โดยที่ A = การเสนอตัวแบบ

B1 = ความคิดหรือความรู้สึกของผู้สังเกตตัวแบบ

B = พฤติกรรมที่แสดงออก

C = ผลกรรม

จากกระบวนการแสดงตัวแบบนี้ จะต้องมีการเสนอตัวแบบ (A) ที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจและคิดอยากจะทำตาม (B1) เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรม (B) ตามตัวแบบแล้วสิ่งที่ตามมาคือผลกรรม (C) ที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรมนั้น ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบนี้ได้รับการเสริมแรงทางบวก พฤติกรรมนั้นก็เกิดบ่อยครั้งขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบนี้ได้รับการลงโทษพฤติกรรมนั้นก็จะไม่เกิดขึ้นอีก (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2549: 254) แบนดูรา (Bandura. 1969) ได้กล่าวว่าตัวแบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล 3 ด้าน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ หรือทักษะใหม่ๆ ซึ่งจากผลของตัวแบบในลักษณะเช่นนี้ทำให้เราสามารถนำเอาวิธีการเสนอตัวแบบไปสร้างพฤติกรรมใหม่ๆ ให้กับบุคคลที่ยังไม่เคยกระทำพฤติกรรมดังกล่าวนั้น

2. มีผลทำให้เกิดการระงับ (Inhibition) หรือการยุติการระงับ (Disinhibition) การแสดงพฤติกรรมของผู้สังเกตตัวแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าเมื่อตัวแบบแสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกรรมเช่นใด ถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกรรมเป็นที่ไม่พึงพอใจ แนวโน้มที่ผู้สังเกตตัวแบบจะไม่แสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นมีสูงมาก เท่ากับว่าตัวแบบทำหน้าที่ระงับการเกิดพฤติกรรม

3. ช่วยให้ผู้พฤติกรรมที่เคยได้รับการเรียนรู้มาแล้วได้มีโอกาสแสดงออก หรือถ้าเคยแสดงออกแล้วแต่ไม่ค่อยได้แสดงออกมากนัก ให้แสดงออกมากขึ้น ผลของตัวแบบในลักษณะเช่นนี้ก็จะทำหน้าที่เป็นสัญญาณกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาจากแนวคิดพื้นฐานที่แบนดูราเสนอแนะไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไม่ได้เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมเพียงอย่างเดียว หากแต่มีผลมาจากกระบวนการทางปัญญาด้วยกล่าวคือ ถ้ากระบวนการทางปัญญาเปลี่ยน พฤติกรรมของบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งแบนดูรา ได้เสนอวิธีการหนึ่งที่สามารถใช้เปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาหรือพฤติกรรมภายในไว้คือ กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต (Observational Learning) ที่ว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้จากการสังเกต เป็นการเรียนรู้ที่บุคคล

สังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบ จะเป็นบุคคลในครอบครัว สังคม สื่อหรือสัญลักษณ์ต่างๆ แบบดูว่า
ได้เสนอกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบว่ามีด้วยกัน 4 กระบวนการ

2.12.1.4 การเรียนรู้จากการสังเกตโดยผ่านตัวแบบ

กระบวนการที่สำคัญ 4 กระบวนการ คือ กระบวนการใส่ใจ (Attention Process) กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) กระบวนการกระทำ (Production Process) กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) กระบวนการทั้ง 4 นี้ จำเป็นต่อการเรียนรู้จากการสังเกต หรือการเรียนรู้จากตัวแบบ โดยทุกกระบวนการมีความสำคัญ ถ้าขาดกระบวนการใดไปการกระทำตามตัวแบบย่อมไม่สมบูรณ์ กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบจำเป็นต้องประกอบไปด้วยกระบวนการที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการตั้งใจ (Attentional Processes) คนจะไม่สามารถเรียนรู้ได้เลยถ้าขาดความใส่ใจและขาดการรับรู้พฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกอย่างแม่นยำถ้าขาดการตั้งใจ สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการใส่ใจนี้มีอยู่ 2 ประการ คือ

1.1 ลักษณะของตัวแบบเอง ตัวแบบที่มีความเด่นชัด จดจำได้ง่าย มีความดึงดูดใจสูง มีความซับซ้อนของพฤติกรรมน้อย จะมีโอกาสทำให้ผู้สังเกตใส่ใจได้มาก นอกจากนี้ พฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมาหากมีประโยชน์ต่อผู้สังเกต จะโน้มน้าวจิตใจผู้สังเกตให้ใส่ใจได้มาก

1.2 ลักษณะของผู้สังเกต ผู้สังเกตจะต้องมีประสาทการรับรู้การกระทำของตัวแบบที่ดี มีระดับความตื่นตัวในการใส่ใจพฤติกรรมของตัวแบบนั้น

2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Processes) ในการเรียนรู้โดยการสังเกต คนเราไม่สามารถจะเรียนรู้ได้มากถ้าปราศจากการเก็บจำ เพราะกระบวนการจำนั้นเป็นการรวบรวมรูปแบบพฤติกรรมของตัวแบบที่ได้สังเกตเห็นทุกครั้งแล้วนำมาวางรูปแบบของพฤติกรรมที่เน้นชัดการเก็บจำจะเป็นในรูปแบบของสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นมโนภาพ (Imaginal) หรือภาษา (Verbal) การจำในลักษณะนี้จะช่วยให้การจดจำทำได้ง่ายกว่าและคงทนกว่าส่วนการฝึกฝนโดยการทบทวนในใจหรือโดยกระทำจริงจะส่งเสริมให้ผู้เห็นจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น

3. กระบวนการกระทำ (Production Processes) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตดัดแปลงสัญลักษณ์จากการเก็บจำมาเป็นการกระทำที่เหมาะสม กระบวนการนี้จะเน้นถึงความสามารถ และความพร้อมทางร่างกายในการกระทำตามตัวแบบ อุปสรรคของกระบวนการทำก็คือ การดัดแปลงสัญลักษณ์ให้มาเป็นการกระทำที่เหมาะสมนั้นทำได้ยากมากในระยะแรก แต่เมื่อทราบถึงข้อบกพร่องระหว่างสัญลักษณ์กับการดัดแปลงให้เป็นพฤติกรรมจะช่วยให้การกระทำตามตัวแบบในคราวต่อไปถูกต้องมากยิ่งขึ้น นอกจากจะมีการสังเกตการณ์กระทำตามตัวแบบได้ดีแล้ว จะต้อง

มีการติดตามการกระทำซึ่งการติดตามนี้จะต้องเป็นข้อมูลย้อนกลับที่แม่นยำด้วยจึงจะช่วยให้การกระทำตามตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Processes) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ได้เรียนรู้มา (Acquisition) กับการแสดงออก (Performance) เพราะในชีวิตจริงแล้วมนุษย์ไม่สามารถจะกระทำตามตัวแบบได้ทั้งหมด มนุษย์จึงเลือกที่จะกระทำตามตัวแบบเมื่อการกระทำนั้นให้ผลรวมทางบวกมากกว่าจะเลือกทำตามการกระทำที่ให้ผลรวมทางลบ ดังนั้นกระบวนการจูงใจจึงมีบทบาทที่สำคัญในกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ

2.12.1.5 ประเภทของตัวแบบ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2549: 49) แบ่งตัวแบบออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ตัวแบบที่มีชีวิตจริง (Live Model) การเสนอตัวแบบวิธีนี้เป็นการให้ผู้สังเกตได้เห็นตัวแบบในสภาพการณ์จริง ซึ่งมีข้อดีคือ ตัวแบบสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพฤติกรรม เพื่อให้แสดงพฤติกรรมได้ชัดเจน หรือเหมาะสมกับสภาพการณ์มากยิ่งขึ้น การเสนอตัวแบบโดยวิธีนี้ ทำให้ผู้สังเกตสนใจในตัวแบบ และเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวแบบได้ดีกว่าการเสนอตัวแบบด้วยวิธีอื่นแต่การเสนอตัวแบบด้วยวิธีนี้ต้องคำนึงถึงผลกระทบเพราะอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดไว้ล่วงหน้าเกิดขึ้น ทำให้ตัวแบบไม่ได้รับผลกระทบที่พึงพอใจตามที่ได้รับ ตัวแบบที่มีชีวิตซึ่งผู้สังเกตสามารถปฏิสัมพันธ์โดยตรง เช่น พ่อ แม่ คนในครอบครัว ครู และเพื่อน

2. ตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เป็นตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ เช่น ภาพการ์ตูน หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกใช้ ตัวแบบสัญลักษณ์ เนื่องจากการเสนอตัวแบบเพียงอย่างเดียว สามารถก่อให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมแก่บุคคลจำนวนมากอย่างพร้อมเพรียงกันในหลายๆสถานการณ์ได้อย่างกว้างขวาง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเลียนแบบในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้นั้น เด็กจะเลียนแบบบุคคลใกล้ชิดที่สุด คือ พ่อแม่ ซึ่งมีความหมายถึงผู้ปกครองและผู้เลี้ยงเด็กแทนพ่อแม่ด้วยเมื่อเด็กเติบโตขึ้นเป็นการเลียนแบบจากบุคคลที่ใกล้ชิดและสนิทสนมกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นการกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างเพื่อน

2.12.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อน

2.12.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

บราวน์ (หทัยวัณ สุหทัยยันต์. 2548: 55; อ้างอิงจาก Brown. 1982: 121-133) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากความกดดันของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่านักเรียนวัยรุ่นหญิงได้รับความกดดันจากกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมากในด้านวิธีการแต่งกายสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน

ต่างเพศ และการร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น การออกนันทนาการ และการไปงานสังสรรค์ สำหรับความเด่นชัดของกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยรุ่นชาย ได้แก่ การดื่มสุรา และการใช้สารเสพติด

แอทกิน (Atkin. 1990: 12) ได้ศึกษาบทบาทของโทรทัศน์ในทางลบโดยเฉพาะรายการโฆษณาสุราทางโทรทัศน์ พบว่าเด็กวัยรุ่นดูโฆษณาแล้วเชื่อว่าการดื่มสุราเป็นสิ่งดี ปฏิบัติกันโดยทั่วไป และเป็นบรรทัดฐานสำหรับสถานการณ์บางอย่างซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อสุรา และการดื่มสุราของวัยรุ่น

2.12.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ธนวรรณ แจ่มสุวรรณ (2543: 93) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้กระทำความผิดทางเพศและศึกษาถึงลักษณะการรับสื่อของผู้กระทำความผิดทางเพศ พบว่า ผู้กระทำความผิดทางเพศขณะกระทำความผิดจะอายุ ประมาณ 20-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.9 ร้อยละ 68.5 รับโทรทัศน์ และได้รับสื่อที่มีเรื่องราวลามกอนาจารน้อยกว่า 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 88.7 เนื้อหาสื่อลามกอนาจารจากวิดีโอทำให้เกิดความต้องการทางเพศมากที่สุด

อรรถพล โคตรสินธุ์ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของสื่อมวลชนที่มีต่อพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการใส่ใจ และกระบวนการสนใจในการมีพฤติกรรมเลียนแบบการแต่งกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภคพร ศรีดาวเดือน (2550: 56) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า การเลียนแบบเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่ศึกษาพอสรุปได้ว่า สัมพันธภาพในครอบครัวครอบครัวยุคใหม่ การอบรมเลี้ยงดูกลุ่มเพื่อน และสื่อ มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของวัยรุ่น ในหลายด้าน ทั้งด้านดีและด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นความคิด การกระทำและ ค่านิยมต่างๆ เช่น การพูด การแต่งกาย ค่านิยมในด้านอุปโภคบริโภคโดยเฉพาะโทรทัศน์ เพราะเป็นสื่อที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่สุด ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมด้านบวกหรือด้านลบ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน

โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ตั้งอยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บริเวณที่ตั้งของโรงเรียนเป็นที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์ และมีเนื้อที่ 6 ไร่ 2 งาน 13 ตารางวา

โดยก่อนปีพุทธศักราช 2482 อำเภอพระประแดงมีโรงเรียนมัธยมศึกษาเพียงแห่งเดียวคือ โรงเรียนวัดทรงธรรม ต่อมาเมื่อมีครูสตรีมา สอนมากขึ้นจึงแยก นักเรียนหญิงมาสอนต่างหาก ณ ที่ตั้งปัจจุบัน ซึ่งแต่เดิมคือ กองโรงเรียนทหารเรือที่ 3 และชื่อของโรงเรียนนั้น ได้รับความเมตตาจากข้าหลวงประจำจังหวัดสมุทรปราการ ในขณะนั้นคือ พระประยูทธชลธิ เป็นผู้ตั้งให้ โดยอัญเชิญพระนามของนาง วิสุทธิกษัตริย์อันเป็นพระนามของพระราชมารดาของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชมาเป็นมงคลนามของโรงเรียนว่า "โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์" และพระประยูทธชลธิ ได้มาเปิดป้ายโรงเรียนอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2482 โดยมีนายคล้าย พงษ์เวช ครูใหญ่โรงเรียน มัธยมวัดทรงธรรมเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ของโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์

ปีการศึกษา 2489 เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา นักเรียนจากในกรุงเทพฯ อพยพ มาเรียนโรงเรียนชานเมือง โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ ได้รับนักเรียนและครู ซึ่งอพยพหนีสงคราม มาเรียนเป็นจำนวนมาก ต่อมาปีการศึกษา 2493 นางนารี วณิชกิจ ต้องย้ายกลับเข้าโรงเรียน ในกรุงเทพฯตามเดิม ทางกระทรวงจึงได้จัดส่ง นางละออ วิสิฐพันธ์มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ แทนในปีนั้น มีนักเรียนจำนวนมาก ผู้ปกครองทั้งหลายรวมตัวกันส่งตัวแทนเข้าร้องเรียนขอให้กระทรวงศึกษาธิการ อนุญาตให้โรงเรียนเปิดชั้นเรียนเพิ่มเติมขึ้น เพื่อให้เด็กที่ตกค้าง มีโอกาสได้เรียน ทางกระทรวงจึงมีคำสั่งให้โรงเรียนเปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มขึ้นอีก 1 ห้องเรียน นักเรียนที่ตกค้างจึง มีโอกาสได้เข้าเรียน โรงเรียนจึงเพิ่มเป็นชั้นละ 2 ห้องเรียน และได้งบประมาณต่อเติมชั้นเรียนจาก 6 ห้องเรียนเป็น 12 ห้องเรียน การเดินทางมาโรงเรียนแต่เดิมไม่ค่อยสะดวกนัก เพราะไม่มีถนนเข้าถึงอำเภอ ดังเช่นปัจจุบัน นักเรียนที่อยู่ไกลต้องโดยสารเรือของบริษัท MOTOR จากท่าเรือถนนตกมา ตามลำน้ำเจ้าพระยาเข้าสู่อำเภอพระประแดงทางคลองลาดหลวง ทางด้านตะวันออกของ แม่น้ำเจ้าพระยา ด้านนอกก็มีเรือยนต์ข้ามรับส่งจากฝั่งตรงข้ามกับอำเภอพระประแดง และจากตัวจังหวัดและตำบลใกล้เคียงนักเรียนที่อยู่ในที่ที่ไม่มี แม่น้ำ ลำคลอง ก็ต้องเดินมาโรงเรียน แต่ในปัจจุบันนี้การคมนาคมสะดวกจึงทำให้นักเรียนมาสมัครเข้าเรียนมากขึ้น อนึ่งโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ เป็นโรงเรียนที่มีหญิงล้วนและมีชื่อเสียงทางระเบียบวินัยอย่างดี ผู้ปกครองจึงนิยมส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนมากขึ้นจึงทำให้ห้องเรียน ไม่เพียงพอ เป็นเหตุให้ต้องขยายห้องเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ปัจจุบันครูจำนวน 80 คน ครูอัตราจ้างจำนวน 21 คน นักเรียนจำนวน 2,180 คน บุคลากร
ทั่วไปจำนวน 13 คน

3.2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

สถาปนาเมื่อ 8 กรกฎาคม 2482

สถานที่ตั้ง เลขที่ 71 ถนนทรงเมือง ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัด
สมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10130

อักษรย่อ ว.ก. สีประจำโรงเรียน สีแดง-ขาว

สีแดง หมายถึง ความอดทน มานะบากบั่น ความเข้มแข็ง และมีอำนาจเกรียงไกร

สีขาว หมายถึง ความสะอาด สดใส บริสุทธิ์ ปราศจากมลทินทั้งปวง

ดอกไม้ประจำโรงเรียน : ดอกบัว ปรัชญาของโรงเรียน : เรียนดี ประพฤติดี มีวินัย

อุดมการณ์ของโรงเรียน: ความรู้คู่คุณธรรม กิจกรรมเยี่ยมเปี่ยมน้ำใจ

สัญลักษณ์ประจำโรงเรียน เครื่องหมายมงกุฎแผ้วถวัลย์ครอบดอกบัวเหนืออักษร ว.ก.

รัศมีมงกุฎ หมายถึง ปัญญา, มงกุฎ หมายถึง เกียรติคุณความดี,

ดอกบัว หมายถึง จิตใจที่บริสุทธิ์ สะอาด ผุดผ่อง, คติพจน์ของโรงเรียน : นตฺถิ

ปัญญาสมา อาภา

พระพุทธรูปประจำโรงเรียน พระพุทธปฏิมาवासันฐารสม์ พระผู้มีบุญองค์ที่ 18

3.3 หลักสูตรโรงเรียน

โครงสร้าง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชา ดังต่อไปนี้

1.1 วิชาแกน จำนวน 37 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
สังคมศึกษา พละนาฏย และศิลปศึกษา

1.2 วิชาเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้ คือ สังคมศึกษา พละนาฏย และการทำงาน

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่างๆต่อไปนี้

2.1 กลุ่มภาษา (ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ)

2.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์)

2.3 กลุ่มสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มพัฒนาศักยภาพ (พละนาฏย ศิลปศึกษา)

2.5 กลุ่มการทำงานและอาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ 2) กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 3) กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 4) กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

3.4 วิสัยทัศน์ วิชาการเป็นเลิศ เชิดชูคุณธรรม สัมพันธ์ชุมชน ครองตนตามปรัชญาพอเพียง เคียงคู่เทคโนโลยี

3.5 พันธกิจ

3.5.1 พัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ

3.5.2 พัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3.5.3 พัฒนาศักยภาพความเป็นครูมืออาชีพ

3.5.4 พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.5.5 นำหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ มาใช้ในการจัดและพัฒนาการศึกษา

3.5.6 ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษา

3.6 เป้าหมาย เพื่อให้นักเรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดี และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3.7 นโยบาย

3.7.1 สร้างนักเรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม ศึกษาดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ใฝ่เรียนรู้สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

3.7.2 มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ถูกต้องในกระบวนการประชาธิปไตย รู้จักหน้าที่ ศักดิ์ศรี ภูมิใจในความเป็นไทย

3.7.3 ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะในการสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.7.4 การจัดการศึกษายึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองมากที่สุด

3.7.5 การบริหารจัดการใช้หลักการของ School-Management และให้มีระบบการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.7.6 เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนดีตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 1,161 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 361 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 291 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1967: 886-887) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากรออกเป็น 3 ระดับชั้น คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 361 คน
2. ผู้วิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตาราง (Yamane. 1967: 886-887) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 4 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 91 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	เพศหญิง		รวม
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	400	100	100
มัธยมศึกษาปีที่ 2	400	100	100
มัธยมศึกษาปีที่ 3	361	91	91
รวม	1161	291	291

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 11 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 10 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย **✓** ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. ระดับชั้น
 - () ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 - () ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 - () ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เกรดเฉลี่ยสะสม.....
3. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมกัน.....บาท / เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียนเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของ อริศรา จารุรัตน์ (2547 : 158-161)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 2.1 และ ข้อ 2.2

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย **✓** ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ฉันมีเวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเพียงพอ					
00	ฉันมักเข้าห้องเรียนล่าช้ากว่ากำหนด					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
คะแนน		คะแนน	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ของ และ ฌีซวดี้ จันทรพงศ์ (2549 : 141-142)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 3.1 และ ข้อ 3.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย **✓** ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	เมื่อฉันทำสิ่งใด ต้องทำให้เสร็จโดยเร็วที่สุด					
00	ถ้าต้องฟังคนอื่นที่พูดไม่รู้จบ ฉันทนไม่ได้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	คะแนน		คะแนน
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533: 57-58) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

ผู้ที่ได้คะแนน 41 - 80	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบ เอ
ผู้ที่ได้คะแนน 16 - 40	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบ บี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามลักษณะอนาคตมุ่งการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียนเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะอนาคตมุ่งการเรียนของ อังค์วรา ธีราทอง (2549: 116-117) และ อติศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 124-125)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะอนาคตมุ่งการเรียน โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 4.1 และ ข้อ 4.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะอนาคตมุ่งการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ฉันมองไม่เห็นประโยชน์ที่ต้องวางแผนการเรียน					
00	ความตั้งใจทำงานช่วยให้ฉันได้ในสิ่งที่ต้องการ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก	คะแนน	ข้อความที่มีความหมายทางลบ	คะแนน
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามของอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 130) และธนาวรรณ ธนพรดี (2551:127-129)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 5.1 และ ข้อ 5.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย **✓** ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การปฏิบัติที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน</u> ฉันเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
00	<u>การปฏิบัติที่นักเรียนปฏิบัติต่อผู้ปกครอง</u> <u>ด้านการเรียน</u> ผู้ปกครองให้กำลังใจเมื่อฉันทำคะแนนสอบไม่ดี					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	คะแนน		คะแนน
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพในครอบครัวดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพในครอบครัวดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสยทางการเรียนเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองของอริศรา จารุรัตน์ (2547: 162-163) และ พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม (2547: 109-110)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง โดยใช้แนวคิด จาก ข้อ 6.1 และ ข้อ 6.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การสนับสนุนทางด้านวัตถุ</u> ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์การเรียนให้ฉันเพียงพอ					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
00	<u>การสนับสนุนทางด้านวาจา</u> ผู้ปกครองไม่เคยให้คำปรึกษาแก่ฉัน เมื่อรู้ว่าฉันมีปัญหาด้านการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	คะแนน		คะแนน
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนของ พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 114-115) ธนาวรรณ ธนพรดี (2551: 130-131) และพระมหาเดชจำลอง พุฒหอม (2550: 111-112)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 7.1 และ ข้อ 7.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	สถานที่เรียน ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
00	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ข้อความที่มีความหมายทางลบ

	คะแนน	คะแนน
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

8.1 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของพระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 116-117) ธนาวรรณ ธนพดี (2551: 132) และพระมหาเดชจำลอง พุฒหอม (2550:113-114)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 8.1 และ ข้อ 8.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย $\sqrt{}$ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u> ฉันปรึกษาครูเมื่อเกิดข้อสงสัยในเรื่องที่เรียน					
00	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u> ครูไม่ค่อยสนใจปัญหาส่วนตัวของฉัน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
คะแนน		คะแนน	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

9.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียนเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

9.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ อริศรา จารุรัตน์ (2547: 174-175) และณัฏฐา จันทร์พอง (2549: 150-151)

9.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 9.1 และ ข้อ 9.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนกับเพื่อนมักทะเลาะกัน					
00	ฉันพอใจกับมิตรภาพของเพื่อนในห้อง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ข้อความที่มีความหมายทางลบ

	คะแนน	คะแนน
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 10 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

10.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อนเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

10.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อนของภคพร ศรีดาวเดือน (2550: 80)

10.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 10.1 และ ข้อ 10.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย **✓** ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง

ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	เมื่อเห็นเพื่อนลอกการบ้านกัน ฉันจะทำตาม					
00	ฉันเข้าห้องสมุดตามเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อค้นหาหนังสือที่ต้องการ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
คะแนน		คะแนน	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	การเลียนแบบเพื่อนมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	การเลียนแบบเพื่อนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	การเลียนแบบเพื่อนน้อย

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

11.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

11.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของ พยอม ธีธวัศ (2540: 135-136) และสุวิทย์ เจริญผล (2547: 112-113)

11.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แนวคิดจาก ข้อ 11.1 และ ข้อ 11.2 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ฉันคิดไปตามบทเรียนที่ครูสอน					
00	ฉันมีปัญหาการเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขได้โดยปล่อยให้ปัญหาสะสมต่อไปไม่หาทางแก้ไข					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
คะแนน		คะแนน	
จริงที่สุด	5	จริงน้อยที่สุด	1
จริง	4	จริงบ้าง	2
จริงบ้าง	3	จริงน้อย	3

จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าความหมายตามแนวคิด (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	การปรับตัวด้านการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	การปรับตัวด้านการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	การปรับตัวด้านการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะดำเนินการเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและจุดมุ่งหมาย เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยจะนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แส่นคำเครือ อาจารย์ศิริวรรณ ฉากแก้ว และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วจะนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2. นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2551 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

2.1 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับจำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.771 -8.963

2.1.2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.278 - 6.727

2.1.3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับจำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.539 - 9.288

2.1.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.372-11.028

2.1.5 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับจำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.104 - 9.067

2.1.6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับจำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.274 - 7.943

2.1.7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับจำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.784 - 8.022

2.1.8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับจำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.371- 8.271

2.1.9 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.766 - 11.264

2.1.10 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.166 - 6.727

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อที่ 2.1 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แล้วนำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8183

- 2.2.2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6877
- 2.2.3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7975
- 2.2.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8895
- 2.2.5 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6668
- 2.2.6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7820
- 2.2.7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7962
- 2.2.8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8128
- 2.2.9 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8752
- 2.2.10 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8643

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตและความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 10-16 กุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 291 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 291 ฉบับ ที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ ตอบมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1
 - 3.2 วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อจะให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
$\bar{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
X_1	แทน	ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1
X_2	แทน	ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2
X_3	แทน	ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 3
X_4	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_5	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

X_6	แทน	นิสัยทางการเรียน
X_7	แทน	บุคลิกภาพ
X_8	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
X_9	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_{10}	แทน	การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
X_{11}	แทน	ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน
X_{12}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{13}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
X_{14}	แทน	การเลียนแบบเพื่อน
Y	แทน	การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามระดับชั้น

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และองค์ประกอบ

ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การเลียนแบบเพื่อน และการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามระดับชั้น ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามระดับชั้น

องค์ประกอบ	ระดับขององค์ประกอบ	จำนวนคน	ร้อยละ
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 1	100	34.4
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	100	34.4
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	91	31.3
	รวม	291	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน เป็นนักเรียนหญิงล้วน จำแนกตาม

ระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 34.4 จำนวนเท่ากัน และรองลงมา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 31.3

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสยทางการเรียน บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การเลียนแบบเพื่อน และการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้าน

ครอบครัว องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.12	.64	ปานกลาง
นิสยทางการเรียน	3.35	.46	ดีพอใช้
บุคลิกภาพ	2.9	.43	แบบ เอ
ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน	3.8	.51	มาก
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.73	.69	ดี
การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง	3.91	.62	ดี
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	16241	14319.83	ต่ำ
ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน	3.27	.56	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.68	.52	ดี
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.78	.57	ดี
การเลียนแบบเพื่อน	3.45	.46	ปานกลาง
การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3.42	.48	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีนิสัยทางการเรียนดีพอใช้ มีบุคลิกภาพแบบเอ มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดี มีการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองดี มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มีลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนดีพอใช้ มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี มีการเลียนแบบเพื่อนปานกลาง และมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปานกลาง

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	y
X ₁	1.000	-.524**	-.488**	.260**	.038	.078	.003	.065	.105*	.203**	.182**	.165**	.087	.219**	.065
X ₂		1.000	-.488**	.126*	.142**	-.027	.041	-.015	-.079	-.039	-.013	.004	.116*	-.090	-.002
X ₃			1.000	-.395**	-.184**	-.052	-.045	-.052	-.027	-.167**	-.173**	-.173**	-.208**	-.133*	-.065
X ₄				1.000	.164**	.290**	.146**	.434**	.318**	.411**	.073	.362**	.399**	.387**	.353**
X ₅					1.000	.047	.052	.008	.040	.121*	-.015	.041	.059	.027	.038
X ₆						1.000	.579**	.661**	.501**	.406**	.329**	.573**	.371**	.636**	.688**
X ₇							1.000	.355**	.242**	.188**	.271**	.297**	.261**	.376**	.398**
X ₈								1.000	.568**	.574**	.335**	.681**	.453**	.613**	.691**
X ₉									1.000	.674**	.291**	.571**	.437**	.460**	.582**
X ₁₀										1.000	.273**	.570**	.501**	.484**	.521**
X ₁₁											1.000	.459**	.321**	.307**	.360**
X ₁₂												1.000	.497**	.588**	.696**
X ₁₃													1.000	.394**	.540**
X ₁₄														1.000	.644**
y															1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นิสัยทางการเรียน (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{14})

องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5)

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	6	46.562	7.760	98.971**
Residual	284	22.269	.078	
Total	290	68.831		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่ามี 6 องค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัด

สมุทรปราการ โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรอิสระทั้ง 6 องค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดงโดยใช้
วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

องค์ประกอบ	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₂	.272	.052	.258	.696	.485	271.847**
X ₁₂ , X ₆	.205	.048	.221	.780	.609	224.369**
X ₁₂ , X ₆ , X ₁₃	.158	.051	.164	.801	.642	171.699**
X ₁₂ , X ₆ , X ₁₃ , X ₁₄	.141	.051	.149	.812	.659	138.055**
X ₁₂ , X ₆ , X ₁₃ , X ₁₄ , X ₈	.137	.035	.144	.819	.670	115.790**
X ₁₂ , X ₆ , X ₁₃ , X ₁₄ , X ₈ , X ₉	.073	.031	.104	.822	.676	98.971**
a = -.122						
R = .822						
R ² = .676						
SE _{est} = .28002						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปยังองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₁₂) นิสัยทางการเรียน (X₆) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₃) การเลียนแบบเพื่อน (X₁₄) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X₈) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X₉) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 67.60 จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = -.122 + .272 X_{12} + .205 X_6 + .158 X_{13} + .141 X_{14} + .137 X_8 + .073 X_9$$

สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .258 X_{12} + .221 X_6 + .164 X_{13} + .149 X_{14} + .144 X_8 + .104 X_9$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานในการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 1,161 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 400 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 361 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงล้วนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวิสุทธิภิกษุตรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 291 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 91 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane.1967: 886-887) โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิภิกษุตรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 11 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.771 - 8.963 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8183

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.278 - 6.727 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6877

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.539 - 9.288 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7975

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.372-11.028 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8895

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.104 - 9.067 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6668

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.274 - 7.943 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7820

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.784 - 8.022 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7962

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.371- 8.271 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8128

ตอนที่ 10 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.766 - 11.26 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8752

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.166 - 6.727 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8643

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สำหรับความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 10-16 กุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 291 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 291 ฉบับ ที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ตอบ มาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นิสัยทางการเรียน (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{14})
2. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5)
3. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปยังองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) นิสัยทางการเรียน (X_6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) การเลียนแบบเพื่อน (X_{14}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_8) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ

สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 67.60

4. สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

4.1 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = -.122 + .272 X_{12} + .205 X_6 + .158 X_{13} + .141 X_{14} + .137 X_8 + .073 X_9$$

4.2 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .258 X_{12} + .221 X_6 + .164 X_{13} + .149 X_{14} + .144 X_8 + .104 X_9$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นิสัยทางการเรียน (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_9) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) และการเลียนแบบเพื่อน (X_{14}) อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีลักษณะตั้งใจเรียน ต้องการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น โดยมีการตั้งใจเอาใจใส่ในการเรียน ดังที่ บลูม (Bloom, 1982:166-175) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า พฤติกรรมทางด้านความรู้ ความคิดของนักเรียนและลักษณะ จิตพิสัยของนักเรียน ซึ่งได้แก่ ความสนใจ ความมานะตั้งใจ ความขยัน

รวมทั้งเจตคติต่อรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงร้อยละ 65 และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ อริศรา จารุรัตน์ (2547: 112) ซึ่งได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของนักเรียน

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

1.2 นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีนิสัยทางการเรียนดี มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนิสัยทางการเรียนคือ พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงความพอใจในการเรียน และตั้งใจมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อให้บรรลุความสำเร็จในการศึกษาและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าในการศึกษาในลำดับต่อไป ถ้านักเรียนคนใดมีนิสัยทางการเรียนดี ไม่ขาดเรียน เวลาเรียนก็ตั้งใจเรียน มีความสม่ำเสมอในการเรียน ทำให้เกิดความคิดริเริ่ม มีความขยัน และความอดทน รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งลักษณะดังกล่าวจึงต้องทำให้นักเรียนพยายามมีการปรับตัวด้านการเรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คอยโว (Koivo.1983: 2524 – A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยทางการเรียนและทัศนคติต่อการเรียนทางบวกมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุจรี มุราชัย(2551: 75) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

ดังนั้นนิสัยทางการเรียนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

1.3 บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีการปรับตัวด้านการเรียนที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ เป็นคนที่รักความก้าวหน้า มีความกระตือรือร้นชอบการแข่งขัน ทำงานด้วยความรวดเร็ว หนีไม่ได้ออกงานที่ล่าช้า ไม่ชอบการรอคอย มีความมานะ พยายามในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบ ดังกล่าว ทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนเหมาะสมมาก ดังที่ ฟรีดแมนและโรสแมน (Friedman; & Roseman. 1974: 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ ว่าเป็นบุคลิกภาพเร่งรีบชอบแข่งขันและก้าวหน้า ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว หนีไม่ติดกับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวง่าย และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไควร์เวอร์และไวต์เนอร์ (Kleiwer; & Weidner. 1987: 204) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งหวัง โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จและมีความพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ดังนั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นคนที่มีความกระตือรือร้น ชอบแข่งขัน มีความมานะพยายาม รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย และมีความเพียรพยายามทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจึงมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก

ดังนั้น บุคลิกภาพจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

1.4 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำเกี่ยวกับการศึกษาประกอบอาชีพ การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผน ดำเนินการเพื่อเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต เห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย การรู้จักเลือกกระทำและรอคอยผลที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิตตลอดจนสามารถควบคุมตนเองใน

การกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่เกิดขึ้นตามมาทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่นในภายหลัง ดังที่ ชาตรี ลักษณะศิริ (2546: 22) กล่าวไว้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกล เน้นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติ เพื่อรองรับผลดี หรือป้องกันผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคต แม้จะเผชิญอุปสรรคต่างๆ ก็ไม่ท้อ มีความกระตือรือร้นที่จะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหมดโดยมุ่งที่จะเกิดผลสำเร็จในชีวิต ตลอดจนความสามารถควบคุมตนเอง ให้กระทำหรือเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดตามมาทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่นในภายหลัง ซึ่งจากที่กล่าวมานั้น ถ้า นักเรียนมีแนวโน้มของลักษณะมุ่งอนาคตที่ดีแล้ว จะทำให้นักเรียนเล็งเห็นถึงประโยชน์ และคุณค่าในการเรียนโรงเรียนประจำ ซึ่งช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนหรือรุ่นพี่ ทำให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวกันในสถาบัน ส่งผลให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบของโรงเรียนได้

ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

1.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีสัมพันธภาพดีกับผู้ปกครอง มีการปรับตัวด้านการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้มีความสัมพันธ์ที่ดี ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ แสดงความรัก ความเคารพ เชื่อฟัง ช่วยเหลืองานที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ทำด้วยความเต็มใจ ยอมรับกฎระเบียบของผู้ปกครอง การขอคำแนะนำในการปฏิบัติตนทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความรัก ความห่วงใยต่อนักเรียน ให้กำลังใจและไว้วางใจในการทำกิจกรรมของนักเรียน เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัวกับนักเรียน ดังนั้น สัมพันธภาพในครอบครัวจึงส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม สัมพันธภาพที่แน่นแฟ้นในครอบครัว จะช่วยให้ความเป็นอยู่ครอบครัวราบรื่นและทุกคนมีความสุขกายสบายใจ นักเรียนก็เกิดความอบอุ่น เห็นความสำคัญของการเรียน จัดระบบการเรียน พร้อมที่จะศึกษาหาความรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บำเพ็ญ วังเงิน (2541: 121 – 128) ที่ศึกษาอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ

นักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว เช่น สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.6 การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองมาก มีการปรับตัวด้านการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะการที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเรียน ทั้งการสนับสนุนด้านวัตถุ ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นต่างๆในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ การให้ทุนทรัพย์แก่นักเรียน สำหรับชำระค่าเล่าเรียนของโรงเรียน และการเรียนพิเศษเพิ่มเติม รวมทั้งการสนับสนุนด้านวาจา ได้แก่ การให้ความสนใจ เอาใจใส่ และให้คำปรึกษาการเรียน ล้วนส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความเอาใจใส่ของผู้ปกครองต่อการเรียนของตน นักเรียนจะมีความมุ่งมั่น ในการศึกษาเล่าเรียน และตั้งใจเรียน จึงทำให้สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ นุจรี มุราชัย (2551: 76) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

ดังนั้น การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.7 ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนดี มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะลักษณะทางกายภาพทางการเรียนเป็นที่มีสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ สถานที่เรียน และสื่ออุปกรณ์ทางการเรียน ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ สถานที่เรียน ได้แก่ การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียนขนาดของห้องเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น กลิ่น เสียง เป็น

ต้น และสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน สื่อการสอน อุปกรณ์มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการใช้งาน จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ดังที่ สมพร สุทัศนีย์ (2544: 134-136) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนไว้ว่า บรรยากาศในห้องเรียนไม่ร้อนอบอ้าว โปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก จัดโต๊ะเก้าอี้ให้เด็กนั่งสบาย ๆ เหมาะกับวัยและรูปร่างของเด็ก ทำให้เด็กรู้สึกมั่นคงปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ เช่น โต๊ะเรียนม้านั่งควรอยู่ในสภาพที่แข็งแรงทนทาน อาคารเรียนมั่นคงแข็งแรง อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องเรียน เช่น พัดลมติดเพดานอยู่ในสภาพที่แข็งแรง เครื่องใช้ไฟฟ้าอยู่ในสภาพดี ปลอดภัย นอกจากนี้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาตามช่วงชั้นของนักเรียน เอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการใช้งาน จะส่งเสริมให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ นักเรียนจะเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น จึงทำให้สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีการปรับตัวด้านการเรียนดี

ดังนั้น ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.8 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้ เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูได้แก่ ให้ความเคารพ เชื่อฟังในครูผู้สอน ตั้งใจและสนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน และซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยด้านการเรียนและด้านส่วนตัว ทั้งในและนอกห้องเรียน และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความสนใจต่อนักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาและชี้แนะแก่นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน การที่ครูมีความเมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจ สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ไม่มีความลำเอียง หรือเลือกที่รักมักที่ชังตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหา ก็กล้าที่จะปรึกษาครู จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเหมาะสม ดังที่ ศิริบุรณ สบายโกศล (2546: 256) ได้กล่าวถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่า ความสัมพันธ์หรือความผูกพันระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น

สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูนั้นรวมถึงการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูสอน ได้แก่ การให้ความเคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของครูสอน ช่วยเหลืองานของครูตามความสามารถของตน ขอคำแนะนำเมื่อเกิดปัญหาในการเรียน ตั้งใจเรียน สนใจบทเรียนขณะที่ครูสอน และมีการซักถามเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียน นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น ให้ความสำคัญกับตนเองต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ให้คำปรึกษาทั้งทางการเรียนและด้านส่วนตัวแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกล้ำที่ จะปรึกษาครู เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน เมื่อพบอุปสรรค ความยากของ การที่สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ลดความกดดัน ความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน นักเรียนจะเกิดความเอาใจใส่ต่อการเรียน ทำให้สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ นุจรี มุราชัย (2551: 76) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนกับเพื่อนซึ่งมีต่อกัน ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน ก็ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสุข ความสามัคคี ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามความสามารถและโอกาส สามารถที่จะปรึกษาปัญหาต่างๆ กับเพื่อนได้ เป็นการเสริมสร้างมิตรภาพให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ซึ่งจะส่งผลให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เหมาะสม ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541: 24) ที่ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวินิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การ

ปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธ์ภาพอันดีไว้ ดังนี้ แสดงกริยายิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกริยาตอบสนองข้อคิดเห็น ยอมเป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักรับอารมณ์ วางตัวอย่าเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำร้องขอที่ไม่มีความเหมาะสมและจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ และสอดคล้องกับการวิจัยของ นุจรี มุราชัย (2551: 76) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.10 การเลียนแบบเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีการเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนดี มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในช่วงเจริญเติบโตจะเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น และตอนกลาง เพื่อนเป็นสิ่งสำคัญและนักเรียนต้องการการยอมรับจากเพื่อน เมื่ออยู่โรงเรียนจะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ พฤติกรรมของเพื่อนทำให้นักเรียนนำมาเป็นแบบอย่างด้านการปรับตัวด้านการเรียนได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้พฤติกรรมของเพื่อนมีอิทธิพลต่อตัวนักเรียน การกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่ดีเพื่อนปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ การตั้งใจเรียน การอ่านหนังสือเตรียมตัวก่อนเรียน การเข้าห้องสมุด การเข้าร่วมทำกิจกรรม และการวางแผนในการเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ภคพร ศรีดาวเดือน (2550: 56) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า การเลียนแบบเพื่อนส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น การเลียนแบบเพื่อน จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มี 4

องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 (X_1) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2 (X_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 3 (X_3) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5) อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แสดงว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนเพิ่งเปลี่ยนระดับการศึกษาจากระดับประถมศึกษามาเป็นมัธยมศึกษา จึงมีความตั้งใจ และมีความมุ่งมั่นในการเรียน โดยเฉพาะวิชาที่ค่อนข้างยาก ถ้าไม่สนใจเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียนและไม่สามารถทำแบบฝึกหัดและการบ้านได้ จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บางคนไม่ได้ศึกษาและทำความเข้าใจในการเรียนดีเท่าที่ควร ประกอบกับที่นักเรียนขาดความมั่นใจในตนเอง จึงไม่ยอมเรียน ไม่ซักถามเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน และเนื้อหาบทเรียนมีความยากขึ้น จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย

2.2 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แสดงว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนระดับชั้นเรียนได้แล้ว และรู้วิธีการเรียนให้เข้าใจ ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเรียนและสนใจศึกษาหาความรู้ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียน รวมทั้งนักเรียนมีความชอบในการเรียน และมีการวางแผนการเรียนอีกด้วย จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น จึงไม่สนใจศึกษาหาความรู้ ไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอน ขาดความอดทนต่ออุปสรรคในการเรียน ติดเพื่อน เมื่อเพื่อนทำสิ่งใดแล้วก็อยากจะทำตาม อยากลองทำสิ่งที่ทำหาย อยากให้เพื่อนยอมรับตนเอง จนบางครั้งต้องทำตามเพื่อน เช่น การหนีเรียน ไม่ส่งงานครู ขาดการตั้งใจเรียน เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย

2.3 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แสดงว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บางคนมีความมุ่งมั่นในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตนเองได้ตั้งเป้าหมายไว้ เมื่อระดับชั้นเพิ่มสูงขึ้นก็จะมีเนื้อหาที่ยากเพิ่มขึ้น ดังนั้น นักเรียนจึงตั้งใจเรียน เพราะถ้าไม่สนใจเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน ไม่สามารถทำแบบฝึกหัดหรือทำการบ้านได้ และถ้าสอบไม่ผ่านก็จะเรียนไม่จบพร้อมกับเพื่อนๆ ในระดับชั้นเดียวกัน จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย ทั้งนี้เพราะในช่วงพัฒนาการที่เป็นวัยรุ่น นักเรียนจะให้ความสนใจด้านการเรียนน้อยมีความตั้งใจความสนใจกับตนเองและเพื่อน หรือกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กีฬา กิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองมากกว่าการเรียน เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีความสับสน ตัดสินใจเลือกไม่ได้ว่าจะเรียนต่อสาขาอะไร จึงทำให้ไม่มีความมุ่งมั่นในการเรียน ประกอบกับนักเรียนไม่ชอบ ไม่สนใจในการเรียนมาตั้งแต่ต้น จึงไม่มีความเข้าใจในเนื้อหาของการเรียน จึงทำให้ไม่อยากเรียน จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย

ดังนั้น ระดับชั้น จึงไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แสดงว่า

นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 บางคนที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจดีหรือมีรายได้ต่อเดือนสูง มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีหรือมีรายได้ต่อเดือนสูง สามารถจัดซื้อสื่อการเรียนที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ไม่ต้องดิ้นรนขวนขวายทำงานมากเพื่อหารายได้มาใช้ภายในครอบครัว จึงทำให้มีเวลาให้ความสนใจเอาใจใส่ดูแลการเรียนของนักเรียน มีเวลาคอยให้คำปรึกษาชี้แนะในเรื่องการเรียน ทำให้นักเรียนมีกำลังใจ มีความตั้งใจและสนใจในการเรียน เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนและสามารถเรียนได้ดีและประสบความสำเร็จทางด้านการเรียน

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถซื้อสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนแก่นักเรียนได้ทุกอย่างตามที่นักเรียนร้องขอ โดยที่บางครั้งไม่ได้คิดถึงความสะดวกหรือความจำเป็นในการใช้สอย ทำให้นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของสิ่งของที่ได้มา ไม่สามารถใช้สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะเลี้ยงลูกด้วยการตามใจ คอยปกป้องเกินความจำเป็น เมื่อลูกทำผิด ก็ไม่ว่ากล่าวตักเตือนหรือคอยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้สิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่สนใจไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน จนต้องประสบกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จำเป็นต้องดิ้นรนทำงานหนักเพื่อหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว จึงมักเห็นความสำคัญของการศึกษา มองว่าการศึกษาลูกจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำงานในอนาคต ซึ่งจะทำให้สถานะทางครอบครัวดีขึ้น ดังนั้นจึงพยายามให้การสนับสนุนด้านการเรียนแก่บุตรหลานอย่างเต็มที่นอกจากนี้ ก็มักจะดูแลเอาใจใส่การเรียนของบุตรหลานสม่ำเสมอ คอยถามไถ่ ชี้แนะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน ช่วยแก้ปัญหาให้เมื่อเกิดปัญหา ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนของตน จึงต้องพยายามตั้งใจเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองภาคภูมิใจและเพื่อความสำเร็จในการเรียนของตนเอง เป็นผลให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นน้อย ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จำเป็นต้องขวนขวายทำงานมากขึ้นเพื่อหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว โดยเฉพาะในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูงขึ้นและมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามความไม่แน่นอนของสังคม ทำให้ผู้ปกครองต้องดิ้นรนทำงานหนัก เป็นเหตุให้มีเวลาน้อยที่จะให้ความสนใจ เอาใจใส่การเรียนของนักเรียน ไม่มีเวลาที่จะคอยให้คำปรึกษาชี้แนะในด้านการเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาที่ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้เต็มที่ และเนื่องจากมีรายได้เพื่อใช้จ่ายภายในครอบครัวน้อย ทำให้ไม่สามารถซื้ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีกำลังใจ ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ขาดความมั่นใจในตนเองเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียนได้ดีตามที่ควรจะเป็น จนเกิดปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว จึงไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปยังองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู X_{12} นิสัยทางการเรียน X_6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน X_{13} การเลียนแบบเพื่อน X_{14} ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน X_8 และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง X_9 ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 67.60 อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีสัมพันธภาพกับครูดีทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้เพราะครูให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน และให้คำปรึกษาหารือเมื่อนักเรียนมีปัญหา ทำให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อครู จึงตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน และมีความรับผิดชอบด้านการเรียน คือ ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียนจะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ยิ่งครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดีมากเท่าใด นักเรียนจะมีการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนจะถือว่ามียิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียน นักเรียนที่มีศรัทธาในตัวครูจะทำให้ให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน การมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนมากตามไปด้วย ดังที่ ศิริบุญณ์ สายโกสุม (2546: 256) ได้กล่าวถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่า ความสัมพันธ์หรือความผูกพันระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูนั้นรวมถึงการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูสอน ได้แก่ การให้ความเคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครูสอน ช่วยเหลืองานของครูตามความสามารถของตน ขอคำแนะนำเมื่อเกิดปัญหาในการเรียน ตั้งใจเรียน สนใจบทเรียนขณะที่ครูสอน และมีการซักถามเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียน นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเองต่อนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้คำปรึกษาทั้งทางการเรียนและด้านส่วนตัวแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกล้ำที่ปรึกษาครู เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน เมื่อพบอุปสรรค และความยาก การที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ลดความกดดัน ความตึงเครียด

ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน นักเรียนจะเกิดความเข้าใจใฝ่ต่อการเรียน ทำให้สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ณัฏฐา จันทร์พอง(2549: 121-122) ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียน

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจึงมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.2 นิสัยทางการเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สอง แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีนิสัยทางการเรียนดี ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้เพราะนิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่แสดงความพึงพอใจต่อการเรียน และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ มีความตั้งใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษา เอาใจใส่ต่อการเรียน มีการวางแผน มีการพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพอใจในการเรียนจนกลายเป็นอุปนิสัยติดตัวไป ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ อริศรา จารุรัตน์ (2549: 113) ซึ่งได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า นิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของนักเรียน

ดังนั้น นิสัยทางการเรียนจึงมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สาม แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนกับเพื่อนนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการปฏิบัติตนกับเพื่อนได้ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้เกิดมีสัมพันธภาพที่ดี ดำเนินชีวิตอย่างมี

ความสุข ดังนั้นการปฏิบัตินของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่กันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน เคารพความคิดเห็นของกันและกัน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน และประสบความสำเร็จในการเรียน ดังที่ คองเกอร์ (Conger; & other. 1984: 238) กล่าวว่า ประสบการณ์ด้านกลุ่มเพื่อนนับเป็นประสบการณ์หนึ่งที่มีความสำคัญ คือเชื่อมโยงประสบการณ์ในครอบครัวกับการทำงานในโลกกว้าง ช่วยให้นักเรียนผ่านพ้นอุปสรรค และให้นักเรียนมีอิสระจากครอบครัว บางสถานการณ์เพื่อนช่วยเกื้อหนุนในการศึกษา สามารถเป็นกำลังใจในเรื่องทั่ว ๆ ไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฌีซวดี จันทรฟอง (2549: 107) ศึกษาการปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนประชานิเวศน์ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ระดับสถิติ 0.1 ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้การปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.4 การเลียนแบบเพื่อน เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สี่ แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีการเลียนแบบเพื่อนมาก ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาก ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบเพื่อนเป็นการกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่คุณกระทำ เพื่อนเป็นสิ่งสำคัญและนักเรียนต้องการการยอมรับจากเพื่อน เมื่ออยู่โรงเรียนจะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ พฤติกรรมของเพื่อนทำให้นักเรียนนำมาเป็นแบบอย่างด้านการปรับตัวด้านการเรียนได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้พฤติกรรมของเพื่อนมีอิทธิพลต่อตัวนักเรียน การกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่คุณปฏิบัติเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ การตั้งใจเรียน การอ่านหนังสือเตรียมตัวก่อนเรียน การเข้าห้องสมุด การเข้าร่วมทำกิจกรรม และการวางแผนในการเรียน และกลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในวัยเรียนซึ่งเป็นวัยที่กำลังจะก้าวสู่วัยรุ่นตอนต้นและตอนกลาง หลีกเลียงไม่ได้เลยที่เด็กจะไม่กระทำตามเพื่อนในการทำสิ่งต่าง ๆ เพราะเด็กคิดว่าถ้าไม่ทำตามเพื่อนก็จะอยู่กลุ่มเดียวกับเพื่อนไม่ได้ ดังที่ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544: 28) กล่าวว่า การนำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน เพื่อที่ตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจและมีความมั่นใจมากขึ้น เช่น บุคคลที่ชอบแต่งตัว ไว้ทรงผมตามอย่างดาราภาพยนตร์

เป็นต้น และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ภคพร ศรีดาวเดือน (2550: 56) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า การเลียนแบบเพื่อนส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น การเลียนแบบเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.5 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่ห้า แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้ เพราะนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก ได้แก่ การสามารถมองเห็นถึงความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต พยายามหลีกเลี่ยงผลเสียนั้น เห็นประโยชน์ของการศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้ประกอบอาชีพที่ดีเหมาะสมเกี่ยวกับการเรียน คือให้ความสำคัญต่อการเรียน มีการวางแผน มีการวางแผนเป้าหมาย แล้วพยายามไปให้ถึงจุดหมายนั้น มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ดังที่ ชาตรี ลักษณะศิริ (2546: 22) กล่าวไว้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการมองการไกล เน้นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติ เพื่อรอรบผลดี หรือป้องกันผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคต แม้จะเผชิญอุปสรรคต่างๆ ก็ไม่ท้อ มีความกระตือรือร้นที่จะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหมดโดยมุ่งที่จะเกิดผลสำเร็จในชีวิต ตลอดจนความสามารถควบคุมตนเอง ให้กระทำหรือเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง ซึ่งจากที่กล่าวมานั้น ถ้านักเรียนมีแนวโน้มของลักษณะมุ่งอนาคตที่ดีแล้ว จะทำให้นักเรียนเล็งเห็นถึงประโยชน์ และคุณค่าในการเรียนที่โรงเรียนเป็นประจำ ซึ่งช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนหรือรุ่นพี่ ทำให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวกันในสถาบัน ส่งผลให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบของโรงเรียนได้

ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน จึงมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่หก ซึ่งเป็น

อันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับผู้ปกครองดี ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดี ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้มีความสัมพันธ์ที่ดี ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ แสดงความรัก ความเคารพ เชื้อ พึง ช่วยเหลืองานที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ทำด้วยความเต็มใจ ยอมรับกฎระเบียบของผู้ปกครอง การขอคำแนะนำในการปฏิบัติตนทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความรัก ความห่วงใยต่อนักเรียน ให้กำลังใจและไว้วางใจในการทำกิจกรรมของนักเรียน เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัวกับนักเรียนผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บำเพ็ญ วังเงิน (2541: 121 – 128) ที่ศึกษาอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง จึงมีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบายสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูแนะแนว ตลอดจนผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีการปรับตัวที่เหมาะสมและถูกต้องในการเรียน ซึ่งมีทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การเลียนแบบเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะทั่วไป ดังต่อไปนี้

1.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับแรก ดังนั้น ครูควรมีการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียนให้นักเรียนกับครูได้มีกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดความรัก

ความเข้าใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น และให้เป็นกันเองต่อนักเรียน การให้ความเคารพ เชื้อพัง และปฏิบัติตามคำสั่งของครู ช่วยเหลืองานของครูที่สามารถทำได้ ขอคำแนะนำจากครูเมื่อประสบปัญหา ตั้งใจเรียน และสนใจบทเรียนที่ครูสอน ความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับครูให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียนกับครู เป็นต้น

1.2 นิสัยทางการเรียน สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับที่สอง ดังนั้น ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรมีการปลูกฝังนิสัยทางการเรียนที่ดีให้กับนักเรียน โดยการให้การอบรมหรือการฝึกปฏิบัติที่จะทำให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง เช่น รู้จักการวางแผนในการเรียนให้กับตนเอง การแบ่งเวลาในการเรียนได้อย่างเหมาะสมตั้งใจเรียน ทำการบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย และการทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยทางการเรียนที่ดี อันจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำเนินชีวิตในอนาคต

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ดีเป็นอันดับที่สาม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งในนักเรียนระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับ เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดความสนิทสนม ความเข้าใจ ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว อันจะนำไปสู่การประสบความสำเร็จด้านการเรียนต่อไป

1.4 การเลียนแบบเพื่อน สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับที่สี่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนจึงควรส่งเสริมและชักชวนให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนในทางบวก เฉพาะสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม นำมาเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนเพื่อจะได้ปรับตัวด้านการเรียนและเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.5 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับที่ห้า เพราะนักเรียนเห็นว่าการมาเรียนทำให้ตนเองได้รับความรู้และความสามารถ อันส่งผลให้ตนเองประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ ดังนั้น ทางโรงเรียนควรศึกษาแนวทางเพื่อจะพัฒนาให้นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนที่ดี มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนของนักเรียน หาตัวแบบบุคคลที่เป็นตัวอย่างมานำเสนอ ส่งเสริม

นักเรียนให้มีการวางแผนการใช้เวลา แบ่งเวลาในการเรียนและการสร้างวินัยในตนเองในการใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม เพื่อทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากขึ้น และประสบความสำเร็จในอนาคต

1.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับที่สุดท้าย และมีความสำคัญต่อนักเรียน ดังนั้น ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ให้ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมกับการประชุมของโรงเรียนรวมทั้งการวางแผนและดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองกับนักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 4 และนิสิต/นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบอื่นๆ ที่น่ามีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการเพิ่มเติมนอกเหนือจาก องค์ประกอบที่ศึกษาแล้วในครั้งนี้ เช่น สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และการตระหนักรู้แห่งตน เป็นต้น

2.3 ควรนำองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู นิัยทางการเรียน การเลียนแบบเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ไปพัฒนาเป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กิจกรรมกลุ่มหรือกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา (2550).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. สืบค้นเมื่อ 18
กรกฎาคม 2551.จาก <http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=4290>
- กุหลาบ รัตนสังฆธรรม และคนอื่นๆ. (2543). ยุทธวิธีสู่ความสำเร็จและความสุข : สอดแทรก สุขสดใส.
กรุงเทพฯ: โครงการบัณฑิตุดมคติไทย สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
คณะกรรมการการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ. (2543สำนักงาน.การปฏิรูป
ระบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-
2544).กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.มปป.
- จักรกฤษ เลื่อนกสิณ. (2549). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว ของ
นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- จินตนา ยูนิพันธ์. (2527). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2531). ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526 – 2531 ฉบับ
อภิธานนาการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : เยาวชนไทยกับการมุ่ง
อนาคต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. (2543). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทนา นันทิกร. (2533). การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการทำงานโดย
วางเป้าหมายสำหรับเยาวชน. ปรินิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวินิต กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- ชมพูนุท พงษ์ศิริ.(2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2549) *จิตวิทยาศัพท. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ. (2528). *ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูของ มารดาไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- ทิพาวดี เอมะวรรณนะ. (2529). *เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: ปลาตะเพียน.*
- ณัฏฐา จันทร์ฟอง. (2549). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธนาวรรณ ธนพรดี. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อเป้าหมายในชีวิต ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธนาวรรณ แจ่มสุวรรณ.(2543). *สื่อกับการกระทำผิดทางเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำคลองเปรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- นพมาศ อีระเวคิน. (2540). *ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- นลินี ธรรมอำนวยสุข. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา โรงเรียนกัฬาศักดิ์สุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- นิเทศ เจริญภักดิ์. (2543). *ศึกษาการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพการเรียนวิชาชีพ ประเภทช่าง อุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ใน เขต กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*

- นิภา นิธยาน.(2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 1
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- นุจรี มุราชัย.(2551).ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม .ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
บำเพ็ญ วังเงิน. (2541). อิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนต่อ
กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(ไทยคดีศึกษา): บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.(2530) สุขภาพจิตเบื้องต้น ตำราอุดมศึกษา โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา.
ทบวงมหาวิทยาลัย. ทางพยาบาลศาสตร์.กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร.ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา.(2544).จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่1.กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- . (2543). ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- พยอม ธีรอรุณ (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปริญญานิพนธ์กศ.ม.(จิตวิทยา
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิพัฒน์ เป้นอาทิตย์. (2545). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็น
พระภิกษุสามเณร ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544, ตุลาคม). บรรยากาศการเรียนการสอน : ปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพ
การสอน. วารสารมิติจรู.
- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2522). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2524). การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพศาล หวังพานิช. (2523). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนรู้ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียน*

เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4*

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยา

การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พระหาสุชาติ ใหม่อ่อน. (2550) . *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต*

คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร .

ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พระมหาพะเด็ด ชุ่มเพ็งพันธ์. (2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพุทธิจิตด้านการเรียนของนักเรียน*

ช่วงชั้นที่ 4. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พัชรินทร์ สมหมาย. (2549). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้น*

พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี

จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ภคพร ศรีดาวเดือน. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2*

โรงเรียนวัดคลองขวาง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดนันทบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร.

ภิญโญ สาร. (2531). *ลอกทฤษฎีฝรั่งในวงการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทาง

วิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภูมิสิทธิ์ มิ่งชนิด. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักศึกษา*

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดสกลนคร สถาบันอาชีวศึกษา

ตะวันออกเฉยงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การวิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

- ราตรี พงษ์สุวรรณ. (2540). การศึกษาปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลักขณา สรวิวัฒน์(2545).สุขวิทยาจิตและการปรับตัว.กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- . (2549).จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วรารณณ์ ตระกูลสถิตย์. (2549). จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 3 สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วารสารครุศาสตร์ ราชภัฏวิชาการ .(2540). พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้, ชาวสารการวิจัยการศึกษา.
- วันชัย ช่องดารากุล.(2538).สถานภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานของฝ่ายบริการการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้. สงขลา.
- วิจิตร อาวะกุล. (2537). การฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2538). เอกสารตัวอย่างเรื่องการสร้างหน่วยการเรียนรู้ตัวอย่างเรื่อง การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย.อาคม ระดม
- วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพฯ. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2529). เอกสารประกอบการสอนวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา (2549). สุขวิทยาจิต. เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- วิไลวรรณ ศรีสงครามและคณะ. (2549). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ลกรุ๊ปพิมพ์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สมชาย ศรีเลิศ.(2544) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของสามเณรชาวเขา : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนชั้น ม. 4-6 โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- สมดุล ชาญนวงศ์.(2533). *คุณลักษณะทางจิตใจของประชากรไทยที่อาศัยอยู่หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน*. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2549). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเนียง ศิลป์ประกอบ. (2540). *การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูป กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุธาสิณี ใจเย็น. (2545). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2545). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริพร ดาวัน. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา และสุราง จันท์เอม. (2529). *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุชา จันท์เอม. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ เจริญผล. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการปรับตัวทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสวย สิงโตสี.(2544).*การศึกษานิสัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเนินจำปา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี*.ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา ชูพิชัยกุล (2529). *จิตวิทยาทั่วไป*.กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สวนา พรพัฒน์กุล. (2525). *อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อการพัฒนาการทางด้านความคิด การเรียนรู้ทางสังคมของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.สำนักงานกฤษฎมนตรี (2543) การปฏิรูปการศึกษาใน
มุมมองของเด็กไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- หทัยขวัญ สหชัยยันต์. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเคหะทราย เขตหลัก 4 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- อังค์วรา อธิราชทอง. (2549). เจตคติต่อโครงการภาคภาษาอังกฤษของครูและนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี : ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล.(2533). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับ
บัณฑิตศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพร โอตระกูล. (2540). สุขภาพจิต ภาควิชาอนามัยและแม่. คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรพินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ. (2532). องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของ นักเรียน
วัยรุ่น. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 48. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อรรถพล ระวีโรจน์. (2547). ทศนคติต่อหลักการประชาธิปไตยของพ่อแม่ และครูประจำชั้น
สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับพ่อแม่ และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครูประจำ ชั้น ที่
มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประเภทสหศึกษา
ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
พัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อริศรา จารุรัตน์. (2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในพื้นที่เขตการศึกษา
นนทบุรี เขต 1: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อลิสา ชัยเทียนทอง. (2544). สุขภาพจิตและการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มารับฝากครรภ์ แผนกฝาก
ครรภ์ โรงพยาบาลปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อารยา สนโต.(2550).ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการรับรู้วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชดำริ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร
- Ahmad Rcza Riahinejad; & Albert B Hood. (1984, November). *The Development of
Interpersonal Relationships in College*. Journal of College Student Personal 25
(6) : 498 – 502.
- Allport, Gordon W. (1967). *Attitude Reading in Attitude Theory and Measurement*. Edited
by Martin Fishbein. New York: John Wiley and Sons.
- Anderson, Mary J. (1970, March). “*Effects of Classroom Social Climate on Individual
Learning*”. American Educational Research Journal. 7 (3) : 135 – 152.
- Bloom, S. (1983). Human characteristic and school learning. New York: McGraw-Hill.
- Barber, B.(Ed.).(2002).*Intrusive parenting : How Psychological Control Affects Children
and Adolescents*. Washington, DC : American Psychological Association.
- Bronfenbrenner,U. (1986). *Ecology of the Family as a Context for Human Development :
Research Perspectives*. *Developmental Psychology*,22, 723-742.
- Coleman, Jame C.; & Hammen. (1981). *Abnormal Psychology and Modern Life*.
Bombay : D.B. Tarapore vala.
- Conger, J.J. and Anne C. Petuson. (1984). *Adolescence and Youth*. 3rd ed. Edition. New
York: Harper.
- Costello,W. (1985). “*The Relationship between the Student’Perceptions of the Classroom
Social Climate and Academic Achievement in Ability Group Ninth Grade
Mathmatic and English in a Selected Indiana High School,*” Dissertation Abstracts
International.(45):3058-A.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essential of Phychological Testing*. New York: Harper and Row.
- Eccles,J.S.; et. al. (1998). *Development During Adolescence: The Impact of Stage
Environment fit on Young Adolescents’ Experiences in Schools and in Families*.
American Psychologist, 48, 90-101.
- Edwards,Allen Louis. (1957).*Teaching of Attitude Scale Construction*. New York:
Appleton – Century-Croffs

- Eysenck, H.J; & R Meill. (1972). *Encyclopedia of Psychology*. Vol. 1. London: Search Press.
- Friedman, G.A; & McClelland, David C. (1984). *A Cross Cultural Study of Relationship between Children Rearing Practices and Achievement Motivation Appearing in Folktales*. New York : Rinehart & Winston Inc.
- Good, Thoman L.; & Jere E. Brophy. (1973). *Looking in Classrooms*. New York: Harper & Row.
- Harndler, J. ; et. al. (1995). *Losing Generations: Adolescents in High-Risk Settings*. Washington, DC: National Academy of Science Press.
- Harvighurst, Robert J. (1963). *"Conditions Predictive of Superior Children"*. Studies in Adolescence. New York: The MacMillan Company.
- Hergenharn, Christian W. (1990). *Why Capable High School Students do not Continue their Schooling*. Division of Research and Field Services, Indiana University Series : Bulletin of the School of Education.
- Jones, Harold E. (1970). *"Personality Development in Children"*. Austin : University of Texas.
- Kaplan, Louis. (1959). *Mental Health and Human Relation in Education*. New York: Harper and Brothers Publishers. Koller, K.M. "Parental Deprivation Family Background and Female Delinquency," *British Journal of Psychiatry*.
- Klewer, Wendy; & Gerdi. Weidner. (1987). *Type A Behavior and Aspiration : A Study of Parent's and Children's Goal Setting*. Developmental Psychology.
- Koivo, Anne Piblak. (1983, February). The Relationship of Student Perceptions of Study Habits and Attitudes Based on Differences in Sex, Grade and Academic Achievement. *Dissertation Abstracts International*.
- Koivo, Wolfgang. (1990). *The Relationship of Student Perception of Study Habit and Attitudes Based on Differences in sex, Grade, and Academic Achievement*. Dissertation Abstracts International.
- Lazarus, Richard S. (1969). *Pattern of Adjustment and Human Effectiveness*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Marjoribank, Kevin. (1991). *The Foundations of Students' s Learning*. Oxford: Pergamon Press

- Mouly, George J. (1968). *Psychology for Effective Teaching Teaching*. New York: Holt Rinehart and Winstons.
- Nurmi, J.E. (1991.) *How do Adolescents See Their Future? A Review of the Development Of Future Orientation and Planning*. Development Review .
- Pansini, Janet Mac Carty. (1997, February). *The Experience and Perception of Interpersonal Relationships with Peer and Groups in Middle Adolescence :A Qualitative Study*. New York: Dissertation Abstracts.
- Raynor. (1982). *Motivation, Career Striving and Aging*. Washington : Hemisphere Publishing Corporation.
- Smith, S. (1970). *Best Method of Study*. London : Barnes & Noble Inc.
- Tindall, Judith A. and Dean H. Gray. (1985). *Peer Counseling an In – depth Look at Training Peer Helpers. 2th ed*. Muncie: Accelerated Development.
- Vandewalle, D.(1997, December). *Development and Validation of a Work Domain Goal Orientation Instrument*. Educational and Psychological Measurement.56 (6): 995 – 1015.
- Voorn, Randall Jay. (1990, December). *“Environment Fit : The Relationship Between Small Liberal Arts Colleges and Their Environment (College Environment)”*. Dissertation Abstracts International. 52: 125.
- Wright, D. (1975). *The Psychology of Moral Behavior Middlesex*. England: Penquin Boods Ltd.
- Yamane, Taro. (1970). *Statistic : An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งเป็น 11 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน
- ตอนที่ 11 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อผลการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียนไว้ในแบบสอบถาม คำตอบทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขออนุโมทนาขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระมหาวิชิตพงษ์ วิจิรวโร (ตาลอ่อน)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. ระดับชั้น

() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. เกรดเฉลี่ยสะสม.....

3. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมกัน.....บาทต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	<u>การวางแผนในการเรียน</u> ฉันวางแผนทำงานที่ครูมอบหมายอย่างเป็นขั้นตอน					
2	เมื่อฉันไม่สามารถทำตามแผนที่วางไว้ ฉันก็ยกเลิกแผนนั้น					
3	ฉันเรียนโดยไม่มีการวางแผนการเรียนใด ๆ					
4	ฉันจัดตารางการอ่านหนังสือทุกวิชา					
5	ฉันไม่เคยเตรียมตัวก่อนสอบ					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
6	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u> ฉันไม่เคยแบ่งเวลาดูหนังสือเรียน					
7	ฉันมีเวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเพียงพอ					
8	ฉันมักเข้าห้องเรียนล่าช้ากว่ากำหนด					
9	ฉันใช้เวลาส่วนใหญ่กับกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน					
10	<u>การตั้งใจเรียน</u> ฉันให้ความสนใจเรื่องที่ครูกำลังสอนอย่างสม่ำเสมอ					
11	ฉันมักคุยเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูกำลังสอน					
12	เมื่อมีการบ้าน ฉันรีบทำให้เสร็จก่อนทำกิจกรรมอื่น					
13	<u>การทบทวนบทเรียน</u> ฉันอ่านทบทวนบทเรียนทุกวัน					
14	ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องอ่านทบทวนบทเรียน					
15	ฉันฝึกทำแบบฝึกหัดเป็นประจำ					
16	ฉันไม่มีสมาธิในการทบทวนบทเรียน					
17	<u>การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม</u> เมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องที่เรียน ฉันมักไปถามผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น					
18	เมื่อสงสัยในการเรียน ฉันจะหาข้อมูลเอง					
19	ถ้าครูไม่บอกให้ค้นข้อมูลที่เรียนเพิ่มเติม ฉันก็ไม่ทำ					
20	<u>การทำงานที่ได้รับมอบหมาย</u> ฉันทำงานที่ครูมอบหมายได้ทันตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
21	ฉันมักให้เพื่อนทำงานที่คลุมออบหมายแทน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	เมื่อฉันทำสิ่งใด ต้องทำให้เสร็จโดยเร็วที่สุด					
2	ถ้าต้องฟังคนอื่นที่พูดไม่รู้จบ ฉันทนไม่ได้					
3	ฉันรู้สึกเป็นการเสียเวลามากถ้างานที่ทำดำเนินไปอย่างล่าช้า					
4	ฉันรู้สึกเป็นการเสียเวลามากถ้าต้องไปรอซื้อของจากร้านค้าที่มีลูกค้าหนาแน่น					
5	เมื่อฉันเริ่มทำสิ่งใดแล้วต้องทำสิ่งนั้นให้เสร็จ					
6	ฉันคิดว่าเวลาช่างผ่านไปอย่างรวดเร็วจนไม่สามารถทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ได้					
7	ฉันคิดว่าคนรอบข้างมักทำงานไม่ถูกใจ					
8	ฉันรู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องทำสิ่งต่าง ๆ ซ้ำซาก					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
9	เมื่อต้องฟังคนพูดเรื่องไร้สาระ ฉันรู้สึกเบื่อหน่าย และหาทางเลี่ยงออกมา					
10	ฉันเป็นคนที่ทำงานด้วยความรวดเร็วไว					
11	ฉันรู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอไปที					
12	ฉันมีความกระตือรือร้นในการเรียนเสมอ					
13	ฉันรู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวเพื่อรับบริการ เช่น โรงอาหาร ธนาคาร เป็นต้น					
14	ฉันไม่ชอบให้มีใครหรืออะไรมาขัดจังหวะการทำงาน					
15	เพื่อนส่วนใหญ่เห็นว่าฉันเป็นคนจริงจังกับการเรียน					
16	ฉันชอบทำงานที่ต้องรับผิดชอบให้เสร็จก่อนเวลากำหนด					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะอนาคตมุ่งการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ฉันตั้งใจเรียนในวันนี้ เพื่อประสบผลสำเร็จในวันข้างหน้า					
2	ฉันมองไม่เห็นประโยชน์ที่ต้องวางแผนการเรียน					
3	ความตั้งใจทำงานช่วยให้ฉันได้ในสิ่งที่ต้องการ					
4	ถ้าต้องทำงานชิ้นหนึ่ง ฉันวางแผน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จตามเป้าหมาย					
5	ฉันทำอะไรต้องคำนึงถึงผลดีและผลเสียเสมอ					
6	ฉันทำวันนี้ให้ดีที่สุด เพื่ออนาคตที่ดี					
7	ฉันไม่ชอบวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้าเพราะเหตุการณ์ต่างๆ มักไม่เป็นไปตามแผน					
8	การเรียนไม่สามารถทำให้ฉันประสบความสำเร็จในอนาคตได้เสมอไป					
9	ฉันคิดว่า ไม่จำเป็นต้องตั้งใจเรียน เพราะสิ่งที่ฉันเรียน ไม่ได้เอาไปใช้					
10	ฉันตั้งใจเรียน เพื่อประสบความสำเร็จในการเรียน					
11	ฉันตั้งใจพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในหลายด้าน					
12	ฉันอยากจะลาออกจากโรงเรียน เพราะเบื่อการเรียน					
13	หากฉันไม่เก่งวิชาใด ฉันริบหาความรู้เพิ่มเติมในวิชานั้นให้มากที่สุด					
14	ฉันคิดเรียนเพียงเพื่อไม่ขัดคำร้องขอของครอบครัว					
15	แม้ว่าไม่ชอบวิชาใดก็ตาม แต่ฉันพยายามตั้งใจเรียนเพื่อให้สอบได้คะแนนดี					
16	ฉันอ่านหนังสือเพียงเพื่อให้สอบผ่านเท่านั้น					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u> ฉันเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
2	ฉันมักขอคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนจากผู้ปกครอง					
3	ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน					
4	ฉันทำงานที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ด้วยความเต็มใจ					
5	ฉันรายงานเกี่ยวกับการเรียนให้ผู้ปกครองทราบอยู่เสมอ					
6	เมื่อฉันมีปัญหาการเรียน ฉันจะปรึกษากับผู้ปกครอง					
7	ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครองในเรื่องการคบเพื่อน					
8	ฉันแสดงความเคารพผู้ปกครองก่อนไปโรงเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
9	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน					
10	ผู้ปกครองพูดคุยเรื่องการเรียนกับฉัน					
11	ผู้ปกครองให้กำลังใจเมื่อฉันทำคะแนนสอบไม่ดี					
12	ผู้ปกครองให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือก แผนการเรียน					
13	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาฉัน เกี่ยวกับปัญหาการเรียน					
14	ผู้ปกครองซักถามเกี่ยวกับการคบเพื่อนของฉัน					
15	ผู้ปกครองซักถามเมื่อฉันกลับบ้านผิดเวลา					
16	ผู้ปกครองกล่าวชมฉันเมื่อฉันทำคะแนนสอบได้ดี					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	<u>การสนับสนุนทางด้านวัตถุ</u> ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์การเรียนให้ฉันเพียงพอ					
2	ผู้ปกครองให้เงินใช้ไปโรงเรียนตามความจำเป็น					
3	เมื่ออุปกรณ์การเรียนชำรุด ผู้ปกครองมักไม่ซื้อใหม่ให้ฉัน					
4	ฉันได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำวันจากผู้ปกครองไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการใช้จ่าย					
5	เมื่อจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ในการจัดทำโครงการ /งานส่งครู ผู้ปกครองชวนช่วยจัดหาให้ทุกครั้ง					
6	ผู้ปกครองให้เงินสนับสนุนในการเรียนพิเศษตามที่ฉันต้องการ					
7	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนับสนุนด้านการเงินในการทำกิจกรรมของโรงเรียน					
8	<u>การสนับสนุนทางด้านวาจา</u> ผู้ปกครองไม่เคยให้คำปรึกษาแก่ฉัน เมื่อรู้ว่าฉันมีปัญหาด้านการเรียน					
9	ผู้ปกครองซักถามเกี่ยวกับการเรียนของฉันเป็นอย่างดี					
10	ผู้ปกครองไม่เคยดักเตือนเมื่อรู้ว่าฉันไม่ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมาย					
11	ผู้ปกครองไม่เคยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนแก่ฉัน					
12	ผู้ปกครองเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนแก่ฉันเสมอ					
13	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการเรียนแก่ฉันเสมอ					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
14	ผู้ปกครองคอยว่ากล่าวตักเตือนเมื่อรู้ว่าฉันไม่ตั้งใจเรียน					
15	ผู้ปกครองไม่เคยพูดแสดงความชื่นชมเมื่อรู้ว่าฉันมีผลการเรียนดี					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	สถานที่เรียน ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
2	ห้องน้ำมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
3	ห้องเรียนสะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก					
4	ห้องเรียนมีกลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ					
5	บริเวณนอกห้องเรียนมีความสะอาด					
6	อาคารเรียนเก่าเกินไป					
7	ห้องเรียนมีขนาดคับแคบ					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
8	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
9	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
10	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
11	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน					
12	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จูงใจให้เกิดการเรียนรู้					
13	ฉันไม่ได้รับความสะดวกในการนำอุปกรณ์ไปใช้ประกอบการเรียน					
14	โรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ เป็นต้น					
15	ห้องเรียนมีระบบขยายเสียงช่วยให้นักเรียนได้ยินครูสอนอย่างทั่วถึง					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ฉันตั้งใจฟังครูสอน					
2	ฉันแสดงความเคารพต่อครูทุกครั้งเมื่อพบ					
3	ฉันปรึกษาครูเมื่อเกิดข้อสงสัยในเรื่องที่เรียน					
4	ฉันรู้สึกไม่พอใจเมื่อครูว่ากล่าวตักเตือน					
5	ฉันไม่กล้าปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาด้านครอบครัว					
6	ฉันปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู					
7	ฉันไม่สนใจปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ครูวางไว้					
8	ฉันให้ความร่วมมือทุกครั้งเมื่อครูขอให้เข้าร่วมกิจกรรม					
9	การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน เมื่อฉันมีปัญหา ครูให้คำปรึกษาด้วยความเต็มใจ					
10	ครูให้คำแนะนำแก่ฉันเสมอแม้เป็นช่วงนอกเวลาเรียน					
11	ครูให้ความเป็นกันเองแก่ฉัน					
12	ครูสนใจปัญหาการเรียนของฉัน					
13	ให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่เมื่อฉันมีปัญหาด้านครอบครัว					
14	ครูว่ากล่าวตักเตือนเมื่อเห็นฉันทำผิดระเบียบ					
15	ครูไม่ค่อยสนใจปัญหาส่วนตัวของฉัน					
16	ครูไม่สนใจเมื่อเห็นฉันไม่ตั้งใจเรียน					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ฉันกับเพื่อนมักทะเลาะกันบ่อยครั้ง					
2	ฉันสามารถปรึกษาเพื่อนที่เรียนในชั้นเรียนได้					
3	ฉันไม่ค่อยมีเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจได้					
4	ฉันพอใจกับมิตรภาพของเพื่อนในห้อง					
5	เพื่อนส่วนใหญ่ ชอบนิทานฉัน					
6	เพื่อน ๆ ชอบประชันประชันฉัน					
7	เพื่อนเปิดโอกาสให้ฉันได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่					
8	ฉันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อน					
9	ฉันไม่เคยรังเกียจเพื่อนที่มีฐานะต่ำกว่า					
10	ฉันไม่สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนคนอื่นได้เนื่องจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน					
11	เพื่อนไม่ยอมรับความคิดเห็นของฉัน ในขณะที่ทำงานร่วมกัน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
12	ฉันและเพื่อนช่วยกันทบทวนบทเรียน					
13	เพื่อน รังเกียจและไม่สนใจให้ความช่วยเหลือฉัน					
14	เพื่อนในห้องฉันเห็นแก่ตัว					
15	เมื่อฉันลืมนอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียนเพื่อนมักให้ยืมเสมอ เช่น หนังสือเรียน เป็นต้น					
16	ฉันวิตกกังวลว่าเพื่อนคอยแอบนินทาเสมอ					
17	เมื่อฉันมีปัญหา เพื่อนคอยให้คำแนะนำ					

ตอนที่ 10 แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	เมื่อเห็นเพื่อนลอกการบ้านกัน ฉันจะทำตาม					
2	ฉันเข้าห้องสมุดตามเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อค้นหาหนังสือที่ต้องการ					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
3	ฉันตั้งใจเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนสูง ๆ อย่างเพื่อนในห้องเรียน					
4	ฉันชอบนั่งเรียนอยู่แถวหลังห้องตามเพื่อนที่สนิทกัน					
5	ฉันมักหนีเรียนตามเพื่อน					
6	เมื่อเพื่อนในกลุ่มเข้าเรียนช้า ฉันมักทำตาม					
7	เมื่อเพื่อนคุยกันในเวลาเรียน ฉันจะทำตาม					
8	ในวันหยุดเรียนฉันชอบไปหาความรู้เพิ่มเติมเหมือนอย่างที่คุณทำ					
9	ฉันเรียนพิเศษเช่นเดียวกับที่เพื่อนเรียน					
10	ฉันมักทำตามเพื่อน โดยไม่ส่งงานครู					
11	ฉันเข้าร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียนตามเพื่อนของฉัน					
12	ฉันไม่ชอบทำงานตามความคิดของเพื่อน					

ตอนที่ 11 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	<u>ความถนัดและความสนใจ</u> ฉันมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง					
2	ฉันไม่รู้จักข้อเสียที่แท้จริงของตนเอง					
3	ฉันรู้สึกชอบในสิ่งที่กระทำ					
4	ฉันไม่รู้ว่าฉันสนใจในเรื่องอะไร					
5	<u>ความสามารถในการคิด</u> ฉันคิดวิเคราะห์บทเรียนที่ครูสอนเสมอ					
6	ฉันคิดตามบทเรียนที่ครูสอน					
7	ฉันทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนความคิดตนเองเสมอ					
8	ฉันสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับตนเองเสมอ					
9	ฉันสามารถเรียงลำดับเนื้อหาบทเรียนก่อน-หลังได้					
10	ฉันสามารถเรียงลำดับเนื้อหาบทเรียนตามลำดับเหตุการณ์ได้					
11	<u>ความสามารถในการแก้ปัญหา</u> เมื่อมีปัญหาการเรียนฉันแก้ไขปัญหาเองก่อนที่จะพึ่งพาคนอื่น					
12	เมื่อฉันมีปัญหาทางการเรียน ฉันค้นคว้าหาคำตอบจนคิดแก้ปัญหาได้สำเร็จ					
13	ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้แก้ปัญหาให้กับตนเองได้					
14	ปัญหาการเรียนทำให้ฉันไม่สามารถแก้ไขได้ จึงกลายเป็นปัญหาที่สะสมต่อไป					
15	ฉันนำเอาประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
16	ฉันจัดลำดับวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน					
17	<u>ทักษะในการดำเนินชีวิต</u> ฉันนำความรู้ที่เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต					
18	ฉันเพิ่มเติมความรู้จากประสบการณ์ที่พบภายนอกห้องเรียน เช่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น					
19	ฉันรู้สึกว่ ชีวิตไม่มีค่า					
20	ฉันพอใจความเป็นตัวเองของฉัน					
21	ฉันรู้สึกเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ					
22	ฉันรู้สึกเกี่ยวกับการเรียน					
23	<u>ทักษะการใช้เทคโนโลยี</u> ฉันติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความรู้ใหม่ ๆ จากสื่อเทคโนโลยีเสมอ					
24	ฉันค้นคว้าหาข้อมูลที่เป็นความรู้จากอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมเสมอ					
25	ฉันสามารถใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับการเรียนของฉัน					
26	เทคโนโลยีช่วยให้ฉันได้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้น					
27	<u>มีคุณธรรมและความสุข</u> ฉันประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี					
28	ฉันเอาเปรียบเพื่อนเสมอ					
29	ฉันสนุกกับการเรียน					
30	ฉันถูกครูดุเสมอ					
31	ฉันถูกครูทำโทษเสมอ					

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.058
2	3.739
3	6.557
4	6.692
5	8.963
6	6.235
7	3.634
8	2.771
9	5.208
10	4.925
11	7.432
12	7.836
13	3.983
14	3.679
15	2.345
16	4.933
17	3.334
18	2.611
19	4.657
20	3.757
21	4.002

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8183

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.175
2	6.727
3	3.939
4	5.509
5	2.782
6	3.376
7	3.075
8	5.045
9	3.583
10	2.278
11	2.661
12	4.071
13	5.523
14	4.292
15	2.354
16	4.229

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6877

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.146
2	6.739
3	5.300
4	5.141
5	2.803
6	4.995
7	2.544
8	5.628
9	9.288
10	7.204
11	4.043
12	5.047
13	3.477
14	6.282
15	5.205
16	4.974

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7975

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	6.660
2	7.612
3	5.243
4	7.110
5	9.001
6	8.073
7	8.114
8	4.251
9	7.698
10	6.354
11	8.545
12	8.869
13	11.028
14	4.871
15	2.404
16	6.761

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8895

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียน
ของผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.580
2	3.715
3	6.579
4	7.758
5	5.330
6	4.940
7	5.890
8	9.067
9	8.493
10	5.522
11	6.287
12	6.935
13	7.377
14	4.954
15	3.032

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6668

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.724
2	4.510
3	7.943
4	3.034
5	2.288
6	4.244
7	4.776
8	4.355
9	4.366
10	3.958
11	7.698
12	6.288
13	3.531
14	5.840
15	5.301

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7820

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	6.789
2	6.380
3	4.423
4	6.591
5	2.784
6	4.721
7	5.005
8	3.993
9	8.022
10	6.627
11	6.749
12	7.667
13	5.274
14	7.893
15	4.119
16	5.715

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7962

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.967
2	3.580
3	8.271
4	5.141
5	7.990
6	7.880
7	5.480
8	3.706
9	2.371
10	5.565
11	6.136
12	2.765
13	7.024
14	6.788
15	5.293
16	7.111

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8128

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.062
2	4.265
3	7.196
4	3.766
5	8.506
6	9.766
7	5.867
8	7.494
9	8.296
10	11.264
11	7.196
12	8.868

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8752

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.68239
2	2.16695
3	3.35192
4	2.25736
5	4.38439
6	5.52345
7	2.89467
8	3.60451
9	3.08559
10	3.56671
11	3.48229
12	2.9798
13	5.89334
14	2.63965
15	3.15631
16	4.25351
17	2.84025
18	4.42719
19	4.37422
20	4.88393
21	5.15507

ตาราง 16 (ต่อ) แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
22	5.178
23	3.020
24	5.552
25	4.316
26	4.767
27	5.324
28	4.583
29	6.727
30	5.444
31	4.058

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8643

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/ 10853

วันที่ 8 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย พระมหาวชิรพงศ์ ตาลอ่อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ พระมหาวชิรพงศ์ ตาลอ่อน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 10581

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง

เนื่องด้วย พระมหาวชิรวงศ์ ตาลอ่อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ พระมหาวชิรวงศ์ ตาลอ่อน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-278-0235

ที่ ศธ 0519.12/ 10852

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชาสถาย ฝ่ายมัธยม (รัชดาภิเษกในพระบรมราชูปถัมภ์)

เนื่องด้วย พระมหาวชิรวงศ์ ตาลอ่อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ศิริวรรณ ฉากแก้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พระมหาวชิรวงศ์ ตาลอ่อน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-278-0235

ที่ ศธ 0519.12/10854

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์

เนื่องด้วย พระมหาพรหมคุณ ภูริทัตตังคฺย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 291 คน ตอบแบบสอบถาม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2552

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอความเห็นชอบได้โปรดพิจารณาให้ พระมหาพรหมคุณ ภูริทัตตังคฺย ได้เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 0812-780-235

ที่ ศธ 0519.12/ 2616

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตย
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มีนาคม 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการเพิ่มเติมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

เนื่องด้วย พระมหาวิริยพงศ์ ตาลอ่อน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ได้รับอนุมัติให้สอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ในวันที่ 10 เมษายน 2552 เวลา 08-10.00 น. ณ ห้อง 12-402 ก ตึก 12 คณะศึกษาศาสตร์ ในวันนี้ บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่า รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญเป็นกรรมการเพิ่มเติมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ของนิสิตผู้นี้ ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2258-4119, 0-2649-5067

โทรสาร 0-2258-4119

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	พระมหาหิริพงษ์ วชิรวังโส (ตาลอ่อน)
วัน เดือน ปีเกิด	16 สิงหาคม 2524
สถานที่เกิด	75 / 5 ต.บ้านกลาง อ.เมือง จ.นครพนม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	กุฏิมหานิเวศน์ เลขที่ 1 วัดพระยาอภัย ถิ่นพระราม 6 แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 081-278-0235

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2537	ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านดงดีวรราชประชาสามัคคี จ.นครพนม
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาชั้นเอก วัดพระยาอภัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2543	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวชิรมกุฏ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2544	เปรียญธรรม 4 ประโยค วัดพระยาอภัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2548	ปริญญาตรี ศาสตรศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2552	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร